ใบรับรองปัญหาพิเศษ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เรื่อง

การศึกษาปัญหาการผลิตข้าวบาร์เลย์ของเกษตรกร ในหมู่ที่ 5 บ้านสร้อยพร้าว ตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน 2543/2544

The Studying on the Problems of Productive Barley Farmers

โดย

นางสาวสวริน ยาวุธ

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

วท.บ. (พัฒนาการเกษตร)

เมื่อวันที่ 23 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2544

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ ..... 23 / ธ.ค. / 44

(อาจารย์ พีรชัย กุลชัย)

กรรมการปัญหาพิเศษ ..... 23 / ธ.ค. / 44

(อาจารย์ สนอง นิลเพ็ชร์)

หัวหน้าภาควิชา ..... 23 / ธ.ค. / 44

(อาจารย์ สุขุมาภรณ์ ขันธ์ศรี)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

18323

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การศึกษาปัญหาการผลิตข้าวบาร์เลย์ของเกษตรกร ในหมู่ที่ 5 บ้านสร้อยพร้าว ตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน 2543/2544

The Studying on the Problems of Productive Barley Farmers Moo 5 Ban Soypraw Tumbon Prathad Amphur Changkrang Nan Province

โดย

นางสาวสวริน ยาวุธ

T096330

เสนอ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

พ.ศ. 2544

ปพ.
ส391ก
2544

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 96330
วัน เดือน ปี .....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การศึกษาปัญหาการผลิตข้าวบาร์เลย์ของเกษตรกร ในหมู่ที่ 5 บ้าน สร้อยพร้าว ตำบล พระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน 2543/2544

The Studying on the Problems of Productive Barley Farmers

โดย : นางสาวสวริน ยาวุธ

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

สาขาวิชาเอก : พัฒนาการเกษตร

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ : .....

(อาจารย์พีรชัย กุลชัย)

23 / 12 / 44

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจสังคม ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตข้าวบาร์เลย์ของเกษตรกรที่ปลูกข้าวบาร์เลย์ในหมู่ที่ 5 บ้านสร้อยพร้าว ตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน จำนวน 20 ราย เจ้าหน้าที่เกษตรตำบลพระธาตุ 1 ราย และเจ้าหน้าที่บริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด 1 ราย ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ผู้ทำการศึกษาได้ศึกษาเชิงคุณภาพโดยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

ผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรที่ปลูกข้าวบาร์เลย์ มีอายุระหว่าง 28-58 ปี สมรสแล้วทุกราย ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และส่วนมากเกษตรกรจะเป็นลูกค้าของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ รายได้โดยเฉลี่ยจากการปลูกข้าวบาร์เลย์ ไร่ละ 1,435 บาท/ฤดู ผลผลิตที่ได้ต่ำสุดคือ 127 กิโลกรัม/ไร่ และสูงสุดคือ 230 กิโลกรัม/ไร่ แรงงานที่ใช้ส่วนใหญ่ใช้แรงงานในครอบครัวและมีเพื่อนบ้านมาเอาแรง สภาพดินที่ใช้ในการปลูกข้าวบาร์เลย์ส่วนมากเป็นดินร่วนปนทราย การเตรียมดินของเกษตรกรจะไม่มีการไถพรวน เมื่อปลูกข้าวบาร์เลย์แล้วเกษตรกรไม่ได้เอาใจใส่ดูแลเท่าที่ควร จึงทำให้ผลผลิตต่อไร่ต่ำ และยังมีปัญหาในเรื่องต้นทุนการผลิต คือเมล็ดพันธุ์และปุ๋ยมีราคาแพง ในช่วงการเก็บเกี่ยวผลผลิตบางครั้งที่ตรงกันกับเกษตรกรรายอื่น ทำให้เกิดปัญหาแรงงานขาดแคลน และนอกจากนี้ยังมีปัญหาในเรื่องศัตรูข้าวบาร์เลย์ อาทิ หนู เพลี้ย ซึ่งเข้ามาทำลายเมล็ดพันธุ์ข้าวบาร์เลย์ ผลผลิตของข้าวบาร์เลย์ที่ได้เมื่อนำไปขายจะถูกบริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด หักค่าเปอร์เซ็นต์ ความชื้นในเมล็ดข้าวบาร์เลย์ เป็นเหตุให้ผลกำไรจากการผลิตข้าวบาร์เลย์ลดน้อยลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิยม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยความกรุณาช่วยเหลือจากหลาย ๆ ท่านที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอาจารย์ พีรชัย กุลชัย ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ ที่ได้กรุณาแนะแนวทางตั้งแต่ต้น อีกทั้ง อาจารย์ สนอง นิลเพ็ชร์ กรรมการปัญหาพิเศษ โดยให้ความช่วยเหลือในการตรวจทานแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และรวมถึงคณะอาจารย์ภาควิชาเทคนิคเกษตรที่ให้คำแนะนำต่างๆ เจ้าหน้าที่เกษตรตำบลพระธาตุ เจ้าหน้าที่บริษัทบุญรอด บริวเวอร์รี จำกัดข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้งในบุญคุณของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

สุดท้ายที่จะกล่าวถึงคือ บิดามารดาผู้ให้กำเนิด ครูบาอาจารย์เป็นผู้ให้ความรู้ หลักแห่งชีวิตทุกอย่าง ถ้าหากเกิดข้อผิดพลาดประการใดข้าพเจ้าผู้ดำเนินงานต้องขออภัยมา ณ ที่นี้

นางสาวสวริน ยาวุธ

3 เมษายน 2544

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	ก
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
ขอบเขตการศึกษา	2
บทที่ 2 การตรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	16
ประชากรและวิธีการสุ่มตัวอย่าง	16
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	16
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	17
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	17
ระยะเวลาและสถานที่ของการศึกษา	17
บทที่ 4 ผลการศึกษา	19
ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม	58
ตอนที่ 2 สภาพการผลิตข้าวบาร์เลย์	62
ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการปลูกข้าวบาร์เลย์	65
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	70
เอกสารอ้างอิง	73
ภาคผนวก	76

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 แสดงการดำเนินงานทำปัญหาพิเศษ 18
ตารางที่ 2 แสดงสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม ของเกษตรกรจำนวน 20 ราย 60
ตารางที่ 3 แสดงปัญหาและอุปสรรคในการปลูกข้าวบาร์เลย์ ของเกษตรกรจำนวน 20 ราย 69

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1
บทนำ
ความสำคัญของปัญหา

ข้าวบาร์เลย์เป็นธัญพืชเมืองหนาวชนิดหนึ่ง ถึงแม้จะไม่ใช่พืชอาหารหลักของคนไทย แต่ก็จัดว่าเป็นพืชที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของไทยอีกพืชหนึ่ง เพราะผลผลิตของข้าวบาร์เลย์ที่ได้จะนำไปใช้ในอุตสาหกรรมทำเบียร์เป็นหลัก รวมทั้งอุตสาหกรรมการผลิตอาหารเสริมบำรุงสุขภาพต่าง ๆ ใช้เป็นอาหารสัตว์ แต่ข้าวบาร์เลย์ที่ปลูกได้ภายในประเทศไทยยังได้ผลผลิตไม่พอเพียงต่อความต้องการใช้ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ ดังนั้นจึงได้มีการนำเข้าจากต่างประเทศปีหนึ่งเป็นจำนวนมาก ปี พ.ศ. 2531 มีการนำเข้าข้าวบาร์เลย์เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมการผลิตเบียร์และอาหารเสริมสุขภาพมีจำนวน 47,684 ตัน มูลค่า 499.8 ล้านบาท ต่อมาปี พ.ศ. 2537 มีปริมาณนำเข้าข้าวบาร์เลย์สูงถึง 140,733 ตันต่อปี และมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 27.82 ต่อปี (ไพบูลย์, 2540) ทำให้ประเทศไทยต้องสูญเสียเงินตราต่างประเทศ การนำเข้าของข้าวบาร์เลย์จากต่างประเทศส่วนใหญ่ ในรูปของเมล็ดข้าวบาร์เลย์ น้ำตาลมอลต์ มอลต์สกัดและข้าวสารบาร์เลย์ (pearl barley) ส่วนใหญ่เพื่อป้อนโรงงานผลิตมอลต์ที่จังหวัดเชียงใหม่ และโรงงานผลิตเบียร์ภายในประเทศ (งามชื่น, 2540) และมีแนวโน้มในการนำเข้าจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ รัฐบาลจึงมีนโยบายเร่งรัดส่งเสริมให้มีการเพาะปลูก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ซึ่งได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ พะเยา ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน อุตรดิตถ์ และแม่ฮ่องสอน ซึ่งในอนาคตคาดว่า เมื่อเกษตรกรคุ้นเคยกับพืชชนิดนี้ก็สามารถเพิ่มปริมาณการผลิตได้มากขึ้น ด้วยเหตุที่ข้าวบาร์เลย์เป็นพืชที่ชอบอากาศหนาวเย็น และต้องการน้ำเพื่อการเจริญเติบโตน้อยกว่าข้าว ดังนั้นการปลูกข้าวบาร์เลย์หลังฤดูกาลทำนาปี ซึ่งตรงกับช่วงฤดูหนาวจึงเป็นแนวทางหนึ่งของระบบการปลูกพืช ที่มีข้าวเป็นพืชหลัก ที่เกษตรกรโดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกร ในภาคเหนือตอนบน สามารถนำไปปฏิบัติเพื่อเพิ่มรายได้

พื้นที่หมู่ที่ 5 บ้านสร้อยพร้าว ต. พระธาตุ อ. เชียงกลาง จ. น่าน ก็เป็นที่หนึ่งที่เกษตรกรให้ความสนใจในการปลูกข้าวบาร์เลย์ หลังการทำนาข้าว จากการเข้าไปสังเกตการณ์ในพื้นที่จึงทำให้รู้ว่าในอดีตเกษตรกรปลูกข้าวบาร์เลย์กันมาก แต่ในปัจจุบันเนื่องจากมีสาเหตุหลายประการที่ทำให้เกษตรกรลดจำนวนการปลูกข้าวบาร์เลย์น้อยลง และเกษตรกรส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำการศึกษาปัญหาการผลิตข้าวบาร์เลย์ ในพื้นที่ดังกล่าวซึ่งข้อมูลที่ได้อาจจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานเกษตรอำเภอเชียงกลาง เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาหาแนวทางแก้ไข ปัญหาของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บาร์เลย์ ในหมู่ที่ 5 บ้านสร้อยพร้าว ต. พระธาตุ อ. เชียงกลาง จ. น่าน และท้องที่อื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจและสังคม ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวบาร์เลย์ในหมู่ที่ 5 บ้านสร้อย พร้าว ต. พระธาตุ อ. เชียงกลาง จ. น่าน

2. เพื่อศึกษาสภาพการผลิต ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตข้าวบาร์เลย์ ของเกษตรกรในพื้นที่หมู่ที่ 5 บ้านสร้อยพร้าว ต. พระธาตุ อ. เชียงกลาง จ. น่าน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบข้อมูลพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรในหมู่ที่ 5 บ้านสร้อยพร้าว ต. พระธาตุ อ. เชียงกลาง จ. น่าน รวมทั้งสภาพการผลิตข้าวบาร์เลย์ โดยเฉพาะวิธีการเพาะปลูก ปัญหาและอุปสรรคที่พบการดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว และปัญหาด้านการตลาด ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการทำวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล พระธาตุ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ สำนักงานเกษตร อำเภอเชียงกลาง และกรมส่งเสริมการเกษตรเพื่อใช้ประกอบการปรับปรุง และการพัฒนาแนวทางส่งเสริมและการให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรในหมู่ที่ 5 บ้านสร้อยพร้าว ต. พระธาตุ อ. เชียงกลาง จ. น่าน และอำเภอใกล้เคียงต่อไป

ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเกษตรกรเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ทั้งวิธีการเพาะปลูก ปัญหาและอุปสรรคที่พบ การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว และปัญหาด้านการตลาดของเกษตรกรในหมู่ที่ 5 บ้านสร้อยพร้าว ต. พระธาตุ อ. เชียงกลาง จ. น่าน ในปีการศึกษา 2543 / 2544

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2
การตรวจเอกสาร

ในการศึกษาครั้งนี้ได้มีการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดในประเด็นต่าง ๆ และการดำเนินการทำปัญหาพิเศษอย่างถูกต้องโดยได้รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องมาไว้ดังนี้

1. วิธีการเพาะปลูก, การดูแลรักษา, การเก็บเกี่ยว
2. ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตข้าวบาร์เลย์
3. ปัญหาและอุปสรรคในด้านการตลาด

ข้าวบาร์เลย์ Hordeum vulgare L. Emend Lam. เป็นธัญพืชที่สำคัญอันดับ 4 ของโลก

รองจากข้าวสาลี ข้าว และข้าวโพด มีพื้นที่ปลูก 11 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ปลูกธัญพืชทั้งหมดของโลก่ (กันยารัตน์, 2532)

ข้าวบาร์เลย์เป็นพืชที่ชอบอากาศหนาวเย็น ปลูกได้ทั้งในสภาพไร่ และสภาพนาที่มีการระบายน้ำดี มีฤดูปลูกที่เหมาะสมในช่วงฤดูฝน ข้าวบาร์เลย์เป็นธัญพืชชนิดหนึ่งที่มีลักษณะคล้ายและใกล้เคียงกับข้าว เมล็ดข้าวบาร์เลย์มีเปลือกสีทองฟาง เช่นเดียวกับข้าวผิดกันแต่รูปร่างสัณฐานของเมล็ด ซึ่งมีลักษณะป่องตรงกลางโคน และปลายเมล็ดยาวเรียวแหลม และตรงกลางของเมล็ดอีกด้านหนึ่งจะมีช่องอยู่ตรงกลาง ภายในร่องจะมีรูเล็ก ๆ สำหรับหายใจ โคนของเมล็ดจะติดกับระแง้ ระแง้จะติดอยู่กับรวงปลายเมล็ดส่วนโคนและส่วนปลายของเมล็ดจะเรียวยาว โดยเฉพาะส่วนปลายของเมล็ดที่มีหาง ส่วนตรงกลางของเมล็ดจะอ้วนป่อง รวงหนึ่งของข้าวบาร์เลย์ประกอบด้วยช่อดอกเมล็ดเรียวจากโคนรวง ขึ้นเป็นตับ ๆ จนถึงปลายประมาณ 12 ตับ ในรวงหนึ่ง ๆ จะมีเมล็ดตั้งแต่ 24 - 72 เมล็ด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพันธุ์ความอุดมสมบูรณ์ของดินที่ปลูกและสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยในการเจริญเติบโตตลอดฤดูกาล

พันธุ์ข้าวบาร์เลย์แบ่งตามอายุการเก็บเกี่ยว วิฑูรย์ (2528)

1. พันธุ์เบา เช่น บรบ. 4, บรบ. 9 อายุการเก็บเกี่ยวประมาณ 75 - 100 วัน
2. พันธุ์กลาง เช่น บรบ. 3, บรบ. 6 อายุการเก็บเกี่ยวประมาณ 100 - 110 วัน
3. พันธุ์หนัก เช่น บรบ. 2, สะเมิง 1 (I Bon 118), สะเมิง 2 (I Bon 42) อายุการเก็บเกี่ยวประมาณ 120 – 125 วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฤดูปลูก

สภาพไร่ อาศัยน้ำฝน มีฤดูปลูกที่เหมาะสมระหว่างปลายเดือนกันยายน ถึงเดือนตุลาคม สภาพชลประทาน มีฤดูที่เหมาะสมระหว่างกลางเดือนตุลาคม ถึงเดือนพฤศจิกายน ช่วงระยะเวลาปลูกที่เหมาะสม สำหรับข้าวบาร์เลย์ ทำให้ข้าวบาร์เลย์มีการเจริญเติบโต และมีช่วงระยะเวลาสะสมน้ำหนักแห้ง ในเมล็ดที่ยาวนานพอเหมาะอยู่ระหว่างเดือนพฤศจิกายน ถึงต้นเดือนธันวาคม (ศรปราชญ์, 2530)

เทคนิคในการปลูกข้าวบาร์เลย์ให้ได้ผลผลิตสูงนั้น มีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง คือ สภาพพื้นที่ปลูก ลักษณะดิน สภาพภูมิอากาศและช่วงวันปลูกที่เหมาะสม ตลอดจนการปฏิบัติดูแลรักษาที่ดี จึงจะให้การปลูกข้าวบาร์เลย์ได้ผลผลิตต่อไร่ในอัตราที่สูง (วรพงษ์, 2535)

ดินที่เหมาะสมและการเตรียมดิน

เนื่องจากข้าวบาร์เลย์เป็นพืชที่ชอบอากาศหนาวเย็น และไม่ชอบดินที่ค่อนข้างจะเป็นกรด ซึ่งดินที่เป็นกรดมักจะมีลักษณะเหนียวเวลาให้น้ำจะอุ้มน้ำได้ดีการระบายน้ำค่อนข้างลำบาก เมื่อทำการปลูกข้าวบาร์เลย์ในดินสภาพดังกล่าว จะทำให้ข้าวบาร์เลย์เจริญเติบโตช้าและอ่อนแอต่อโรคมาก จึงทำให้ผลผลิตของข้าวบาร์เลย์เจริญเติบโตช้า และอ่อนแอต่อโรคมาก ทำให้ผลผลิตของข้าวบาร์เลย์ที่ปลูกในสภาพดินที่เป็นกรด หรือดินเหนียวค่อนข้างต่ำดินที่เหมาะสมในการปลูกข้าวบาร์เลย์ควรเป็นดินร่วน หรือ ร่วนปนทราย เวลาให้น้ำแล้วสามารถระบายน้ำออกได้ง่าย หากเป็นดินกรดควรใส่ปูนขาว 100 – 150 กิโลกรัม / ไร่ (ไพบูลย์ และ ทรรศนะ, 2535)

ข้าวบาร์เลย์จะขึ้นได้ดีในดินที่ระบายน้ำได้ดี เป็นดินร่วน หรือ ร่วนปนทราย และตอบสนองต่อปุ๋ยได้เป็นอย่างดี และไม่สามารถทนต่อสภาพน้ำขังหรือดินที่เป็นกรดจัด (pH < 5.5 – 6) (กฤษฎา, 2531)

อุณหภูมิที่เหมาะสำหรับปลูกข้าวบาร์เลย์

อุณหภูมิความหนาวเย็นที่ข้าวบาร์เลย์ต้องการระหว่าง 1 – 16 ^{o}C ข้าวบาร์เลย์ที่ปลูกในเมืองไทยได้ผลดีเป็นข้าวบาร์เลย์ประเภทต้องการอากาศเย็นน้อย แต่อย่างไรก็ตามแม้กระทั่งอากาศหนาวเย็นสูงกว่าพิกัด ขึ้นถึง 20 – 25 ^{o}C ข้าวบาร์เลย์สามารถเจริญเติบโตได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีการเพาะปลูก การดูแลรักษา และการเก็บเกี่ยว

การเตรียมดิน

เมื่อจะทำการปลูกข้าวบาร์เลย์หลังนาข้าวจึงจำเป็นต้องเตรียมการให้รัดกุมเพราะโรคบางอย่างของข้าว เช่น โรคไหม้ สามารถถ่ายทอดไปยังข้าวบาร์เลย์ได้ ในแปลง (กระทง) ที่ขาดการดูแลเอาใจใส่ มีวัชพืชขึ้นรก ควรทำการกำจัดก่อนลงมือเตรียมดิน ตอซังข้าว (rice stubble) เป็นที่พักอาศัยของเชื้อโรคหลายอย่าง ที่จะระบาดต่อไปยังข้าวบาร์เลย์ได้ การถากถางพื้นที่ให้โล่งเตียนควรทำเป็นอันดับแรก ถ้าหากพื้นที่ในกระทงนามีหญ้าหรือตอซังข้าวโดยเฉพาะหญ้าหรือวัชพืชที่มีสีเขียว ควรทำลายโดยใช้สารเคมีที่ทำลายสีเขียว เช่น สารเคมี paraquat ในรูปของแกรม ม๊อกโซน, เมโทรโซน, เฮอร์มิโซน พ่นทับอีกครั้งหนึ่ง จนตอซังหญ้าแห้งกรอบถ้าสามารถเผาได้ให้เผาต้นวัชพืชพร้อมทั้งตอซังของต้นข้าวไหม้จนสิ้นซากก็จะเป็นการตัดรากถอนโคนที่ฝากไว้กับวัชพืช และตอซังข้าวพร้อมทั้งเชื้อโรคที่ตกค้างอยู่หน้าผิวดิน การสุมเผาเป็นโอกาสที่จะให้ดินกลับจากการพักตัว เป็นดินใหม่ได้รวดเร็ว ต่อจากนั้นควรหว่านด้วยปูนขาว, ปูนเผา หรือ โดโลไมท์ แล้วจึงทำการเตรียมดินในขั้นต่อไป คือ

1. การไถดะ โดยปกติรากของข้าวบาร์เลย์สามารถพุ่งตรงลงไปในดินได้ลึก ดังนั้นการไถดะครั้งแรกควรไถลึกไว้ก่อน ถ้าเป็นไปได้ควรไถลึกประมาณ 8 นิ้วและไม่ควรต่ำกว่า 6 นิ้ว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชนิดของดิน ถ้าหากเป็นประเภทของดินเหนียวควรไถลึก สำหรับดินร่วนอาจไถตื้นกว่า เมื่อไถตื้นกว่าเสร็จควรปล่อยทิ้งไว้เพื่อทำการตากดินสักระยะหนึ่ง

2. การไถแปร หลังจากการไถดะและตากดินไว้ประมาณ 3 – 5 วัน (บางครั้งดินที่มีความชื้นมาก เช่น ดินเหนียว หรือ ดินเหนียวร่วน ควรตากดินหลังจากไถดะประมาณ 7 วัน หรือนานกว่า) แล้วจึงทำการไถแปรตามแนวของการไถดะ การไถแปรพยายามไถแยกก้อนดินที่ใหญ่ให้แตกออกจากกัน นอกจากนี้พยายามให้รากของวัชพืชที่คงค้างอยู่ในดินตัดขาดออกจากกันการไถแปรอย่าไถลึก ในกรณีดินเหนียวหรือดินร่วน ควรไถส่วนหน้าของดิน (surface soil) แตกแยกออกจากกัน ส่วนล่างของดิน (sub – soil) ควรให้โปร่งสำหรับรากจะได้ชอนไชได้สะดวกเพื่อการเจริญเติบโตของราก

3. การไถย่อยดิน (tillage) ควรไถย่อยดินให้แตกให้มีขนาดของก้อนดินมีขนาดย่อมเท่ากับลูกหมาก หรือขนาดของไข่ไก่เมือง การย่อยดินให้ละเอียดหรือแหลกละเอียดมากจนเกินไปจะทำให้ดินดูดน้ำเมื่อมีการให้น้ำจับกันแน่นเป็นแผ่นคราบจะทำให้การให้น้ำในครั้งต่อไปไม่สามารถซึมลงไปยังส่วนล่าง (ยกเว้นสำหรับดินร่วน ซึ่งสามารถย่อยดินให้ละเอียดได้)

การปลูกข้าวบาร์เลย์แบบหว่าน เป็นวิธีการประหยัด ต้นทุนสามารถไถหรือไม่ไถก็ได้ แต่ต้องคำนึงถึงการหว่าน ต้องหว่านสม่ำเสมอ (วินัย, 2535)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การปลูกข้าวบาร์เลย์แบบไม่ไถพรวน เป็นวิธีที่เสียค่าใช้จ่ายน้อยในการปฏิบัติ เกษตรกรกำจัดวัชพืชโดยใช้จอบ หรือมีด หรือใช้สารเคมี กำจัดวัชพืช แล้วจึงกั้นร่องระบายน้ำ ก่อนทำการปลูกข้าวบาร์เลย์ (สาลิน, 2528)

การจัดแปลงปลูกข้าวบาร์เลย์

ไพบูลย์และ ทรรศนะ (2535) กล่าวว่า ตามปกติพื้นที่นาส่วนมาก จะมีดินดาน เพื่อกักเก็บขังน้ำสำหรับทำนาดำในการใช้ที่นาเพื่อปลูกข้าวบาร์เลย์ นับว่ามีอุปสรรคไม่น้อย ขนาดของกระทงนานั้นควรมีขนาดย่อม นากระทงใหญ่ย่อมยากในการให้น้ำ การแบ่งแปลงและขุดร่องระบายจะช่วยในการให้น้ำและระบายน้ำสะดวกสบายยิ่งขึ้นขนาดของแปลงมีความกว้างประมาณ 3 – 5 เมตร ความกว้างของร่องระบบประมาณ 40 – 50 เซ็นติเมตร ความลึกของร่องน้ำขึ้นอยู่กับความลึกตื้นของชั้นดินดาน สรุปความลึกของร่องน้ำจึงไม่เท่ากัน ความลึกของร่องรับน้ำย่อมตื้นกว่าร่องส่งน้ำย่อมตื้นกว่าร่องระบายน้ำ เพื่อความสะดวกในการรับและถ่ายเทน้ำได้คล่องตามลำดับ

การปรับระดับ เมื่อทำการแบ่งแปลง และมีร่องน้ำระหว่างแปลงแล้ว ต้องปรับระดับของแปลงที่จะทำการปลูกข้าวบาร์เลย์พอสมควรโดยใช้คราดเกลี่ยให้ระดับของหน้าแปลงสม่ำเสมอ เพื่อความคล่องตัวในการหยอดเมล็ด

การเตรียมเมล็ดพันธุ์ข้าวบาร์เลย์เพื่อปลูก

วิฑูรย์ (2534) กล่าวว่า เมล็ดพันธุ์ที่ดีมีคุณภาพย่อมมาจากต้นแม่ที่ดีมีความอุดมสมบูรณ์และเจริญเติบโตดีในฤดูที่ผ่านมา เมล็ดข้าวบาร์เลย์ ที่จะนำมาทำพันธุ์ก็เช่นกันต้องเป็นเมล็ดที่สมบูรณ์ อ้วนเต่ง เปลือกที่ห่อหุ้มเมล็ดไม่มีเชื้อโรคติดอยู่เมล็ดได้ขนาดมาตรฐาน ความงอกไม่ต่ำกว่า 80 เปอร์เซ็นต์ เมล็ดได้ขนาดสม่ำเสมอ เมล็ดที่เก็บไว้ทำพันธุ์ต้องผ่านการคัดขนาดของเมล็ดตามขนาด คือ ขนาดใหญ่ กลาง และเล็กตามลำดับ การนำเมล็ดพันธุ์ที่คละเมล็ดขนาดของเมล็ดไม่เท่ากัน ไปปลูกในแปลงเดียวกันโดยไม่คัดแยกขนาดของเมล็ดจะทำให้ต้นกล้าข้าวบาร์เลย์งอกไม่พร้อมกัน ทำให้เกิดการแก่งแย่งอาหารในที่สุด ทำให้ข้าวบาร์เลย์สุกไม่พร้อมกัน เมล็ดพันธุ์ข้าวบาร์เลย์ที่ผ่านการคัดขนาดและแยกกันไว้ตามขนาดใหญ่ กลาง เล็ก ที่จะเตรียมไว้เป็นเมล็ดพันธุ์ปลูก ต้องนำเมล็ดไปคลุกยาเพื่อกำจัดเชื้อราที่ติดมากับเมล็ด ดังต่อไปนี้

1. คลุกด้วยยาไวตาแวกซ์ อัตรา 0.25 – 0.3 เปอร์เซ็นต์ เพื่อป้องกันโรคต้นกล้าแห้ง
2. คลุกด้วยยาไดเทน เอ็ม 45 ในอัตราเดียวกับสารไวตาแวกซ์เพื่อป้องกันโรคใบจุดสีน้ำตาลการคลุกด้วยเมล็ดด้วยยาดังกล่าวทั้งสองอย่าง ควรทำการคลุกและเตรียมการไว้เนิ่น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพราะยาที่คลุกให้ติดกับเมล็ดจะออกฤทธิ์หลังจากคลุกเมล็ดประมาณ 2 สัปดาห์ การคลุกเมล็ดด้วยสารเคมีไว้นาน ๆ อาจทำให้ความงอกเสื่อมได้ ควรคลุกไว้ตามระยะเวลากำหนดและใช้ให้หมด

พันธุ์ข้าวบาร์เลย์ และการพัฒนา ข้าวบาร์เลย์ถูกแบ่งออกตามลักษณะภูมิศาสตร์ได้ 2 ชนิด คือ พันธุ์ที่ต้องการอากาศหนาวเย็นจัด Winter Baley คือ อุณหภูมิตั้งแต่ 3 องศาเซลเซียส- จุดเยือกแข็ง

พันธุ์ที่ต้องการอากาศหนาวเย็นพอประมาณ คือ อุณหภูมิระหว่าง 7 – 16 องศาเซลเซียส และยังยืนหยัดอยู่ได้แม้อุณหภูมิสูงถึง 25 องศาเซลเซียส หากมีปัจจัยการผลิตพร้อม เช่น ประเทศไทยในฤดูหนาวของแต่ละปี เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนกุมภาพันธ์

ข้าวบาร์เลย์แบ่งตามลักษณะพันธุ์ศาสตร์ (Genetic classification) คือ พันธุ์ 2 แถว (2 Row) และ 6 แถว (6 Row)

การหยอดเมล็ด

ศักดาและ คนก (2534) กล่าวว่า การเซาะร่องเพื่อหยอดเมล็ด ธรรมชาติของข้าวบาร์เลย์จะต้องปลูกโดยวิธีหยอดเมล็ด และยังฝังเมล็ดอยู่ใต้ดินพอสมควร (ประมาณ 1 – 11/2 นิ้ว) ดังนั้นจึงจำเป็นเซาะร่องบนแปลงปลูกที่เตรียมไว้ โดยคลาดซี่ หรือเครื่องเซาะร่อง เช่น จอบ, เครื่องทำรุ่น ให้มีความลึกตามที่ต้องการ ระยะที่ห่างของร่อง 25 – 30 เซ็นติเมตร อัตราเมล็ดที่หยอดและให้ผลผลิตดีประมาณ 12 – 16 กิโลกรัมต่อไร่ ระยะที่ห่างประมาณ 20 – 40 เซ็นติเมตร เมื่อเซาะร่องให้ลึกพอประมาณจึงโรยเมล็ดลงในร่องวางเมล็ดเรียงรายลงไปในร่อง พยายามอย่าให้เมล็ดทับกันเป็นกระจุก ในช่วงระยะความยาวของร่องได้ประมาณ 60 – 70 เมล็ด ในทางปฏิบัติขณะที่หยอดเมล็ดจำนวน 1 กำมือของผู้หยอด จะสามารถโรยหยอดบาร์เลย์ได้ประมาณ 7 – 8 ก้าวของผู้หยอดจะเป็นอัตราที่พอดี

การกลบเมล็ด เมล็ดที่โรยหยอดลงไปตามความลึกที่กำหนดไว้ควรกลบเมล็ดให้มิดชิด เพื่อกันการเสียหายจากนกและหนู การกลบเป็นงานที่ง่ายโดยใช้เท้ากลบหรือจะใช้คราดที่ไม่มีซี่ลากกลบก็ได้แล้วแต่ความสะดวกที่จัดหาวัสดุ เพื่อดัดแปลงมาใช้ในการกลบโดยยึดถือความง่าย สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ในการกลบเมล็ดข้าวบาร์เลย์ถ้าหยอดลงไปในร่องโดยปราศจากการกลบ เมื่อเมล็ดได้รับความชื้นก็จะงอกลำต้นจะยึดติดกับดิน แต่ไม่แน่นโอนเอียงไปมาและมักจะล้มในที่สุด

ความหนาแน่นของต้นข้าวบาร์เลย์เป็นผลมาจากระยะปลูกที่แตกต่างกัน และพบว่า ต้นข้าวบาร์เลย์มีความหนาแน่นไม่เหมาะสม จะมีการระบาดของโรคมาก ลำต้นไม่แข็งแรงและเมื่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พิจารณาผลแล้วพบว่าเกษตรกรที่ปลูกข้าวบาร์เลย์ที่มีความหนาแน่นของต้นเหมาะสม จะให้ผลผลิตสูง 30 เปอร์เซ็นต์ ของเกษตรกรที่ปลูกข้าวบาร์เลย์ที่มีความหนาแน่นของต้นมาก

การให้น้ำข้าวบาร์เลย์

ระยะเวลาที่ให้น้ำแก่ข้าวบาร์เลย์

วรพงษ์ (2535) กล่าวว่า ธรรมชาติของบาร์เลย์ เป็นธัญพืชที่ขึ้นได้ดีในเขตอบอุ่นโดยไม่มีการให้น้ำเลย ในประเทศไทยซึ่งอยู่ในเขตร้อน ในฤดูหนาวของจังหวัดภาคเหนือตอนบนมีความหนาวเย็นเพียงพอแต่การระเหยน้ำค่อนข้างรวดเร็วจึงจำเป็นต้องให้น้ำ เป็นครั้งคราว เว้นช่วงระยะประมาณ 10 – 15 วัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทของดินอาจให้น้ำเร็วหรือช้า ปริมาณมากหรือน้อยไม่เท่ากัน การสังเกตความต้องการของบาร์เลย์เท่านั้น จะเป็นเกณฑ์การตัดสินใจในการให้น้ำ วิธีการสังเกตความต้องการน้ำของบาร์เลย์โดยการขุดตรวจบริเวณรากของบาร์เลย์ ซึ่งอยู่ใต้ผิวดิน ประมาณ 1 ฝ่ามือและให้สังเกตดังต่อไปนี้ คือ ใช้หัวแม่มือและนิ้วชี้บีบดูดินจะสามารถพิสูจน์การอุ้มน้ำของดิน ดังนี้

1. ดินเป็นผง จะต้องให้น้ำทันที
2. ดินติดกันเป็นแผ่น ปล่อยไว้อีกสักพักจะแตกร้าวออกจากแผ่น จะต้องให้น้ำ
3. ดินยังจับตัวกันแน่นไม่แตกแยกออกจากกัน จะให้หรือไม่ก็ได้ ถ้าให้น้ำควรให้ประมาณ 25 – 30 มิลลิเมตร (1-2 ข้อมือ)
4. ดินยังจับตัวกันเมื่อบีบแรง ๆ จะมีความชื้น คือ น้ำเล็ดออกมา ไม่ต้องให้น้ำ
5. ดินที่จับตัวสามารถปั้นเป็นก้อนได้ ห้ามไม่ให้น้ำและจำเป็นต้องทำทางระบายน้ำออกทันที

วิธีการให้น้ำข้าวบาร์เลย์และปริมาณการให้น้ำ วรพงษ์ (2535)

1. การให้น้ำข้าวบาร์เลย์ครั้งแรก สามารถให้ได้ทั้งก่อนและหลังหยอดเมล็ด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นการให้น้ำแก่ข้าวบาร์เลย์ในครั้งแรกสามารถให้ได้ 2 วิธี ดังต่อไปนี้

1.1 การให้ก่อนหยอดเมล็ด การให้น้ำในครั้งแรกก่อนหยอดเมล็ด ต้องพิจารณาดูลักษณะของดิน การให้น้ำก่อนหยอดเหมาะสำหรับดินร่วน ดินร่วนทราย ดินทรายร่วน และดินทรายตามลำดับ ดินประเภทดังกล่าวมาแล้ว มีคุณสมบัติไม่อุ้มน้ำและถ่ายเทน้ำได้เมื่อให้น้ำแล้วไม่เหนียว หรือเละติดมือและเท้า ขณะที่ทำงานในทางปฏิบัติที่ถูกต้อง คือควรทดน้ำเข้าขณะเตรียมดิน ระบายทิ้งพอหมาดๆ พอเครื่องจักรทำงานได้กะพอดินดูดน้ำชุ่มพอควรมีระยะนานพอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ควร สามารถอุ้มซับความชื้นไว้พอเพียงจนถึงขณะหยอดเมล็ด แต่อย่างไรก็ตามการให้น้ำโดยทดเข้าในแปลงทันที แล้วลงมือหยอดข้าวบาร์เลย์ จะทำให้การปฏิบัติงานขลุกขลัก เป็นเหตุให้การหยอดเมล็ดไม่สม่ำเสมอทำให้การหยอดเมล็ดล่าช้า

1.2 การให้หลังหยอดเมล็ด เป็นวิธีการที่ง่ายปฏิบัติงานได้คล่องตัวเพียงทดน้ำเข้าไปในร่องและจัดสาดให้ชุ่มจนน้ำซึมลงไปในดิน พอใช้นิ้วชี้สามารถแทงผ่านทะลุลงไปในใต้ดินโดยสะดวกจนสุด ก็เพียงพอแก่การให้น้ำในครั้งแรกสำหรับดินร่วน ดินร่วนทราย ดินทรายร่วน และดินทราย ก็สามารถทดน้ำเข้าไปในร่อง (ความกว้างของแปลงประมาณ 3.5 เมตร) รอจนน้ำปริ่มขอบแปลงจึงระบายน้ำออกทิ้งทันที

2. การให้น้ำในฤดู ตลอดฤดูปลูกข้าวบาร์เลย์ นอกจากจะมีการให้น้ำก่อนหรือหลังหยอดเมล็ดแล้ว ต้องให้น้ำตลอดฤดูที่มีการปลูกข้าวบาร์เลย์ เพื่อให้ข้าวบาร์เลย์เจริญเติบโตดีและให้ผลผลิตตอบสนองแก่เกษตรกร การให้น้ำในฤดูกาลปลูกข้าวบาร์เลย์ มีวิธีปฏิบัติได้ดังต่อไปนี้

2.1 การให้น้ำระยะเจริญเติบโตของกลุ่มราก กลุ่มรากหรือรากหลักซึ่งเป็นหัวใจของข้าวบาร์เลย์ กลุ่มรากหรือรากหลักจะเจริญงอกได้ประมาณ 15 วัน หรือประมาณ 3 สัปดาห์ หลังจากหยอดเมล็ดเมื่อมีการดูแลรักษาดี การให้น้ำระยะนี้ควรมีการใส่ปุ๋ยและทำรุ่นโดยวิธีทดเข้าไปในแปลง และวิดสาดให้น้ำซึมลงไปในแปลงประมาณ 50 มิลลิเมตร หรือประมาณ 2 ข้อมือ

2.2. การให้น้ำระยะการเจริญเติบโตของกลุ่มรากโดยการทดเข้าไปในแปลงของความกว้างของแปลงประมาณ 3 – 5 เมตร ต้องขังน้ำพอปริ่มแปลง โดยใช้นิ้วจุ่มหยั่งลงตรงกลางแปลงให้น้ำซึมขึ้นไปบนผิวแปลง ให้ความเปียกชื้นถึงข้อมือข้อที่ 2 ก็พอเพียงสำหรับการให้น้ำในครั้งนี้และรีบระบายทิ้งเป็นวิธีการที่ง่ายและปฏิบัติได้ผลดี

3. การให้น้ำระยะเริ่มตั้งท้องและระยะตั้งท้องซึ่งสามารถแบ่งแยกระยะการให้น้ำได้ดังต่อไปนี้

3.1 ระยะเริ่มตั้งท้อง ข้าวบาร์เลย์จะเริ่มตั้งท้องเมื่อ 31 36 และ 40 วัน ตามลำดับ หลังจากหยอดเมล็ดของพันธุ์เบา กลาง และหนัก ขึ้นอยู่กับพันธุ์ของข้าวบาร์เลย์ ระยะที่ข้าวบาร์เลย์ต้องการความชื้นควรให้น้ำพอประมาณโดยวิธีทดเข้าในแปลง แล้ววิดสาดหรือปล่อยซึมเข้าไปในแปลงเองตาม 3.1 และ 3.2 กะให้ประมาณ 50 มิลลิเมตร หรือ 2 ข้อมือ อนึ่งการให้น้ำระยะนี้ข้าวบาร์เลย์พันธุ์เบาระยะค่อนข้างจะถี่ ซึ่งระยะการให้น้ำในครั้งที่ 2 จะห่างกันกับระยะที่ 3 เพียง 10 วัน ถ้าดินยังมีความชุ่มชื้นอยู่จะงดการให้น้ำระยะนี้ก็ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 ระยะตั้งท้อง ระยะตั้งท้องข้าวบาร์เลย์เมื่อ 45 50 และ 55 วัน ตามลำดับ หลังจากหยอดเมล็ด ของพันธุ์เบา กลาง และหนัก ควรให้น้ำโดยอาศัยหลักเดียวกับข้อ 3.1 และ 3.2 ให้น้ำประมาณ 50 มิลลิเมตร หรือ 2 ข้อมือ

4. การให้น้ำระยะแทงช่อดอกและระยะออกดอก พร้อมการให้น้ำควรทดเข้าและวิดสาดระยะเริ่มแทงช่อดอก พอชุ่มประมาณ 50 มิลลิเมตร หรือ 2 ข้อมือ ระยะออกดอกพร้อมควรทดเข้าและขังไว้ในแปลงสักระยะ (ประมาณ 3 – 4 ชั่วโมง)

การให้ปุ๋ยแก่ข้าวบาร์เลย์

การใส่ปุ๋ย

งามชื่น (2540) กล่าวว่า ควรใส่ปุ๋ยรองพื้นสูตร 25 – 77 – 0 ในอัตรา 25 – 50 กิโลกรัมต่อไร่ โดยใส่ครั้งเดียวในดินเหนียวหรืออาจแบ่งใส่ในดินทรายหรือร่วนปนทราย การใส่ปุ๋ยไนโตรเจนช้าไปจะมีผลต่อคุณภาพเมล็ดข้าวมอลต์ได้ เนื่องจากจะทำให้โปรตีนในเมล็ดสูงเกินพิกัดของข้าวมอลต์

วินัย (2535) กล่าวว่า การปลูกข้าวบาร์เลย์ล่าช้า และมีการใส่ปุ๋ยไนโตรเจนเพิ่มขึ้น 12.8 กิโลกรัม/ไร่ ให้ผลผลิต 369 กิโลกรัม/ไร่ แต่มีแนวโน้มทำให้ปริมาณโปรตีนในเมล็ดเพิ่มขึ้น น้ำหนักเมล็ดลดลงและทำให้ปริมาณโปรตีนในเมล็ดเพิ่มขึ้น และพบว่าการปลูกเร็วขึ้น จะทำให้คุณภาพของข้าวบาร์เลย์ดีขึ้น

ไพบูลย์ และทรรศนะ (2535) กล่าวว่าเพื่อให้ได้ผลผลิตสูงและมีคุณภาพเหมาะสม ใช้ทำมอลท์ จึงแนะนำให้ใส่ปุ๋ยพร้อมหว่านเมล็ดครั้งเดียวโดยใช้สูตร 15 – 15 – 15 หากดินเป็นกรดและใช้สูตร 12 – 24 -12 อัตรา 20 – 30 กิโลกรัม/ไร่ สำหรับดินทั่วไป

ธีรยุทธ (2535) กล่าวว่านอกจากนี้มีรายงานว่า พันธุ์ อุณหภูมิ ความชื้นในดิน และอัตราปุ๋ยเคมี มีผลต่อปริมาณโปรตีนในเมล็ด เช่น ข้าวบาร์เลย์ ชนิด 2 แถว จะมีขนาดและน้ำหนัก 1000 เมล็ด ได้มาตรฐานของการผลิตข้าวมอลต์มากกว่าข้าวบาร์เลย์ ชนิด 6 แถว การใช้ปุ๋ยเคมีอัตราไม่เกิน 20 กิโลกรัม/ไร่ ไม่ทำให้ปริมาณโปรตีนในเมล็ดแตกต่างจากการไม่ใส่ปุ๋ย แต่ถ้าเพิ่มปุ๋ยเคมีสูงถึง 50 กิโลกรัม/ไร่ ทำให้ปริมาณโปรตีนในเมล็ดเพิ่มขึ้น 1 – 2 เปอร์เซ็นต์

การใส่ปุ๋ยอินทรีย์

ปุ๋ยอินทรีย์ที่เกิดจากปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยพืชสด ควรใส่ลงไปในดินที่จะมีการปลูกข้าวบาร์เลย์ตามคุณภาพของดินดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ดินเลว คือ ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ได้แก่ ดินทราย ดินทรายจัด ควรใส่ประมาณไร่ละ 2,000 – 3,000 กิโลกรัม

2. ดินปานกลาง คือ ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง ได้แก่ดินเหนียวร่วน ดินร่วนเหนียว และดินทรายร่วน ควรใส่ไร่ละ 1,000 – 2,000 กิโลกรัม

3. ดินดี คือ ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์เพียงพอ ได้แก่ ดินร่วนทราย ดินทรายร่วน หรือดินตะกอนจะใส่หรือไม่ก็ได้ แต่อย่างไรก็ตามถ้าหากสามารถจัดหามาใส่ในแปลงปลูกข้าวบาร์เลย์ได้ ก็จะเป็นผลดีทั้งฤดูปลูกข้าวบาร์เลย์และตกค้าง เป็นประโยชน์ในฤดูต่อไป

4. สำหรับดินที่มีความอุดมสมบูรณ์สูง หน้าดินหนา มีสีดำร่วนซุยและยุ่ยจัดอยู่ในดินประเภทดินร่วน ก็ไม่จำเป็นจะต้องจัดหาปุ๋ยคอก, ปุ๋ยหมักและปุ๋ยพืชสดใส่ก็สามารถปลูกข้าวบาร์เลย์ได้ดี

การป้องกัน การกำจัดศัตรูและการดูแลรักษาข้าวบาร์เลย์

การควบคุมวัชพืช

งามชื่น (2540) กล่าวว่า โดยการใช้สารกำจัดวัชพืช เช่น อะลาคลอร์ ฉีดพ่นก่อนวัชพืชงอกหลังปลูกสามารถควบคุมวัชพืชใบกว้างได้ดี ส่วนวัชพืชใบแคบและใบกว้างอาจใช้สารควบคุมวัชพืชก่อนงอกเพ็นดิเม็ทธาลิน ซึ่งไม่เป็นพิษหรือลดผลผลิตของข้าวบาร์เลย์ แห้วหมูเป็นวัชพืชที่ไม่สามารถควบคุมได้ ควรมีการกำจัดก่อนปลูกข้าวบาร์เลย์ อาจใช้ไกลโฟเสท (glyphosate) ซึ่งเป็นสารกำจัดวัชพืชชนิดดูดซึมฉีดพ่นร่วมกับการไถพรวนในแปลงที่มีแห้วหมู ควรปล่อยให้แห้วหมู ควรปล่อยให้แห้วหมู เจริญเต็มที่แล้วจึงฉีด พ่นสารทิ้งไว้ระยะหนึ่งแล้วจึงไถพรวนให้แห้วหมูงอกเจริญเติบโต และฉีดพ่นสารสลับกับการไถพรวน ทำเช่นนี้จนกว่าแห้วหมูจะหมดไปจากแปลง ก่อนปลูกข้าวบาร์เลย์ครั้งต่อไป

รังสิต (2528) กล่าวว่าวัชพืชทำความสูญเสียให้แก่ข้าวบาร์เลย์ เพราะวัชพืชแข่งขันกับข้าวบาร์เลย์แย่งน้ำ ธาตุอาหาร และแสงแดด นอกจากนี้ยังเป็นที่อาศัยของโรคแมลงด้วย

การทำรุ่น

การทำรุ่น คือ การพรวนดินพลิกก้อนดิน เพื่อพลิกกลับปุ๋ยที่ใส่ลงไปในดิน เพื่อกันการระเหยของปุ๋ย และเพื่อให้ดินเม็ดดินและก้อนดินลอยตัว อากาศจะมีโอกาสถ่ายเทลงไปช่วยรากของข้าวบาร์เลย์ในการหายใจได้สะดวกบริเวณผิวดิน และบริเวณรากของพืชที่จะเจริญเติบโต แผ่ขยายได้สะดวกการใส่ปุ๋ยแก่ต้นพืชที่มีประสิทธิภาพและป้องกันการสูญเสียของปุ๋ยการกลบโดยวิธีทำรุ่น นับว่าเป็นประโยชน์ที่จะรักษาปุ๋ย เพื่อเป็นประโยชน์ต่อพืชได้มากที่สุด การทำรุ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สามารถทำได้โดยจอบ พรวนดินโดยตรง หรือจะใช้เครื่องมือทำรุ่น หรือเครื่องมืออย่างอื่นที่ดัดแปลงทำงานได้สะดวกรวดเร็วและประหยัด สรุปโดยย่อประโยชน์ของการพรวนดินและทำรุ่นมีดังต่อไปนี้

1. พลิกกลับดิน และพรวนดินเพื่อการเจริญเติบโตของราก
2. พลิกกลับปุ๋ยลงไปในดิน
3. ป้องกันการสูญเสียปุ๋ย ซึ่งจะระเหยไปในอากาศ
4. พลิกกลบวัชพืชที่อยู่บนผิวดิน
5. ถ่ายเทอากาศให้โอกาสรากรับอากาศออกซิเจน
6. กลบโคนข้าวบาร์เลย์ให้ข้าวบาร์เลย์แตกแขนงมากผลผลิตสูง
7. กันการล้มของต้นข้าวบาร์เลย์ ต้นข้าวบาร์เลย์จะยึดแน่นติดอยู่กับพื้นดินไม่ล้ม ขณะออกรวง

การทำรุ่นหรือพรวนดิน จะปฏิบัติหลังจากการใส่ปุ๋ยแต่งหน้าดิน กับการแข็งตัวของหน้าดิน ขณะเมื่อมีการใส่ปุ๋ยแต่งหน้าดิน หลังจากการพรวนดินหรือทำร่นควรให้น้ำเพื่อให้ปุ๋ยละลายเป็นประโยชน์ในการสร้างส่วนต่าง ๆ ของข้าวบาร์เลย์ต่อไป

การป้องกันกำจัดโรคและแมลง ไพบูลย์ และ ทรรศนะ (2535)

1. โรคใบจุดสีน้ำตาล พบทุกระยะของการเจริญเติบโตป้องกันกำจัดโดยฉีดพ่นไดเทนเอ็ม 45 อัตรา 3 ช้อนแกงต่อน้ำ 1 ปี๊บ

2. โรคไหม้ มักพบเมื่อฝนตกติดต่อกันหลายวัน ความชื้นสงอุณหภูมิต่ำป้องกันกำจัดโดยฉีดพ่นฟูจิ – วัน อัตรา 4 – 5 ช้อนแกงต่อน้ำ 1 ปี๊บ

3. โรคต้นกล้าแห้ง มักพบในสภาพดินเป็นกรดจัด สภาพดินแห้งสลับเปียกป้องกันโดยขุดต้นและดินบริเวณรอบต้นออกจากแปลง เผาทำลายและโรยปูนขาวในบริเวณที่เป็นโรค

ส่วนแมลงของข้าวบาร์เลย์ปกติไม่ค่อยมีแมลงรบกวนเป็นประจำแต่ถ้ามี ได้แก่ เพลี้ยอ่อน หากพบให้ฉีดด้วยเซฟวิน 85 อัตรา 3 ช้อนแกง ผสม น้ำ 1 ปี๊บ

การเก็บเกี่ยวข้าวบาร์เลย์

ข้าวบาร์เลย์เมื่อผ่านการปลูกมาจนถึงระยะสุกหรืออายุได้ประมาณ 95 – 120 วัน ก็จะสุก ข้าวบาร์เลย์หลังจากออกดอกจนถึงระยะเก็บเกี่ยวได้มีระยะเวลา 45 – 56 วัน ขึ้นอยู่กับสภาวะสิ่งแวดล้อม ข้าวบาร์เลย์ เมื่ออายุได้ประมาณ 65 – 75 วันจะเริ่มแทงช่อดอก และจะออก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดอกพร้อมเมื่ออายุได้ 80 – 90 วัน แล้วสีของเมล็ดในรวงจะเริ่มเปลี่ยนจากสีเขียวไปเป็นสีเหลือง จนถึงระยะสุกพร้อมที่จะเก็บเกี่ยวได้ โดยการสังเกตของหางของข้าวบาร์เลย์ จะเปราะและหักง่ายใช้นิ้วมือจับและบิดจะหักได้ง่ายก็พร้อมที่จะเก็บเกี่ยวได้ การเก็บเกี่ยวสามารถเก็บเกี่ยวโดยใช้เคียว โดยวิธีเกี่ยววางราย ความสั้นยาวของฟางข้าวบาร์เลย์ขึ้นอยู่กับความสูงของต้นข้าวบาร์เลย์ หรือมีความยาวประมาณ 50 – 70 เซ็นติเมตร หรือขึ้นอยู่กับความต้องการฟางของผู้ปลูกข้าวบาร์เลย์

การตาก ตากโดยวางฟ่อนข้าว แบบวางรายไว้บนตอซัง พยายามวางและคลี่ฟ่อนข้าวบาร์เลย์ แผ่ออกคล้ายรูปพัด ตากไว้บนตอซังประมาณ 3 – 5 แดด (วัน) ถ้าหากอากาศคลุมเครือต้องยืดระยะเวลาในการตากออกไปอีกประมาณ 1 – 2 วัน รวงข้าวบาร์เลย์ก็กรอบพร้อมที่จะนวดได้

การนวด

วิธีการนวดข้าวบาร์เลย์ สามารถดัดแปลงวิธีการจากพืชอื่น ๆ มาใช้ในการนวดข้าวบาร์เลย์ วิธีการนวดสามารถนวดได้ 3 วิธีดังต่อไปนี้

1. วิธีนวดบนแคร่ แบบนวดข้าวสาลี แคร่จะถูกสร้างขึ้นโดยไม้จริง หรือไม้เนื้อแข็ง มีความสูงจากระดับพื้นดินประมาณ 60 – 80 เซ็นติเมตร ความกว้างของแคร่ประมาณ 0.60 – 6.00 เมตร ปูด้วยไม้เนื้อแข็งขนาด 1 x 1 นิ้ว ปูโดยตอกตะปูให้ไม้ห่างกันประมาณ 1 นิ้ว เพื่อให้เป็นร่องเมื่อนวดฟาดข้าวบาร์เลย์เมล็ดจะหลุดลงไปอยู่ใต้แคร่ได้ง่าย บนแคร่ควรใช้ยางนอกรถยนต์ที่ใช้ แล้วผ่าตามยาวมัดคลึงไว้บนแคร่ให้แน่น เป็นที่รองรับฟ่อนข้าวบาร์เลย์ที่นวด

2. นวดบนลาน หรือพื้นดินที่ปูด้วยผ้าใบหรือเสื่อลำแพน หรือลานดิน ควรเตรียมทำลานดินเพื่อนวดข้าวบาร์เลย์ควรเป็นพื้นที่ราบเรียบพอสมควร ถ้าหากมีการถากถางตอซังในแปลงปลูกข้าวบาร์เลย์เพื่อใช้เป็นลานจะดีที่สุดเพราะไม่ต้องเสียเวลาในการขนย้ายฟ่อนข้าวบาร์เลย์ ถ้าหากไม่ใช้เสื่อลำแพนหรือผ้าใบ ควรตัดตอซังข้าวบาร์เลย์ออกใช้จอบถางพื้นดินที่มีหญ้าออกปรับให้เรียบราดน้ำให้ชุ่มละเลงมูลสัตว์ เช่น มูลโค หรือมูลกระบือสด โดยวิธีเหยียบและไว้ลงบนพื้นลาน ปล่อยทิ้งไว้จนแน่นและแห้ง ก็สามารถใช้เป็นลานนวดข้าวบาร์เลย์ได้เป็นอย่างดี

3. นวดบนลานด้วยแรงสัตว์ หรือแทรกเตอร์ขนาดเล็ก การเตรียมลานปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ 2

การทำความสะอาดเมล็ด เมล็ดที่ถูกนวดออกจากรวงข้าวบาร์เลย์อาจมีเศษฟางในบาร์เลย์ติดอยู่ จำเป็นต้องนำไปทำความสะอาดซึ่งมีความจำเป็นสำหรับเมล็ดข้าวบาร์เลย์ที่จะไป ทำมอลต์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะต้องสะอาด เมล็ดปราศจากการเปรอะเปื้อน สิ่งที่พึงควรระวังอย่าให้เมล็ดและฟ่อนข้าวถูกฝน ธรรมชาติของข้าวบาร์เลย์ประเภทสปริงเมื่อเมล็ดสุกแล้ว ถ้าถูกความชื้นเมล็ดจะงอกคารวงเมล็ดข้าวบาร์เลย์ ประเภทสปริงนั้นไม่มีระยะพักตัว ถ้ากระทบกับความชื้นเมล็ดจะงอกทันที การทำความสะอาดสามารถปฏิบัติได้หลายวิธี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปริมาณที่นวดได้ หรือเนื้อที่ถือครองในการปลูกข้าวบาร์เลย์ด้วยวิธีทำความสะอาดเมล็ดข้าวบาร์เลย์ สามารถปฏิบัติได้ดังต่อไปนี้คือ

1. ฝัดด้วยกระด้ง
2. ฝัดด้วยกระแสลม
3. ฝัดด้วยพัดไม้ไผ่
4. ฝัดด้วยเครื่องสีผัดจีน

การเก็บเมล็ดข้าวบาร์เลย์ เมื่อข้าวบาร์เลย์สุกแก่เต็มที่สามารถใช้มือจับนวดบิดและหักทำได้ง่าย เมื่อเกี่ยวเสร็จและตากจะทำให้หางกรอบ ซึ่งใช้ระยะเวลาตากประมาณ 3 – 5 วัน เมล็ดข้าวบาร์เลย์จะแห้งนำเมล็ดมากัดจะแตกหักได้ง่ายสามารถนำไปบรรจุกระสอบส่งไปแปรรูปได้ต่อไป

พรนิภา (2534) กล่าวว่า การใช้สารเคมีคลุกเมล็ด 4 ชนิด คือ เซฟวิน 85, พอสช์ 25 ST, ไวตาแวกซ์ และไดเทนเอ็ม – 45 กับข้าวบาร์เลย์ บรบ. 2 และ อ่างขาว 1 โดยใช้ทั้งสภาพเดี่ยวและร่วมกันในอัตรา 2, 10, 2 และ 2 กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ 1 กิโลกรัม ตามลำดับ แล้วนำมาบรรจุในถุงกระดาษและ ถุงพลาสติกเก็บไว้ในที่อุณหภูมิปกติ และสภาพที่มีการควบคุมอุณหภูมิ (15 - 20 $^{\circ}$ c) และความชื้นสัมพันธ์ 50 – 60 เปอร์เซ็นต์ นาน 9 เดือน ผลการทดลองพบว่าในสภาพอุณหภูมิปกติถุงกระดาษไม่เหมาะแก่การใช้เก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ เพราะความชื้นของเมล็ดพันธุ์มีการเปลี่ยนแปลงมากและทำให้คุณภาพเมล็ดพันธุ์สูญเสียอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะเมล็ดพันธุ์ที่คลุกด้วยสารเคมีส่วนสารเคมีคลุกเมล็ดที่มีผลต่อคุณภาพของเมล็ดพันธุ์ข้าวบาร์เลย์ ได้แก่ ไอเทนเอ็ม 45, พอสช์ และเซฟวิน ทั้งที่ใช้ในสภาพเดี่ยวหรือใช้ร่วมกับสารเคมีชนิดอื่น

ผลผลิตของข้าวบาร์เลย์

สุชาดา (2539) สถาบันวิจัยและฝึกอบรมการเกษตรลำปาง อ. เมือง จ. ลำปาง พบว่า สายพันธุ์ข้าวบาร์เลย์ที่ให้ผลผลิตดี เด่นกว่าพันธุ์มาตรฐาน บรบ. 2 และ บรบ. 9 เป็นข้าวบาร์เลย์ชนิด 2 แถว จำนวน 6 พันธุ์/สายพันธุ์ ได้แก่สายพันธุ์ MSB. 9626 , MSB. 9629 , MSB.9630 , MSB.9628 , MSB.9627 และ MSB.9632 ให้ผลผลิตเฉลี่ย 326.10 , 317.62 , 305.17 , 299.20 , 294.55 และ 290.69 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับส่วนพันธุ์มาตรฐาน บรบ. 9 ให้ผลผลิตเฉลี่ย 280.43 กิโลกรัมต่อไร่ และ บรบ. 2 ให้ผลผลิตเฉลี่ย 233.62 กิโลกรัมต่อไร่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตข้าวบาร์เลย์

งามชื่น (2542) กล่าวว่า ในด้านปัญหาในการผลิตข้าวบาร์เลย์ที่สำคัญ คือ ปัญหาพื้นฐานการทำนาข้าวบาร์เลย์ มีความไม่เหมาะสมโดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่การเพาะปลูกข้าวบาร์เลย์การทำนาข้าวบาร์เลย์ อาศัยน้ำฝนอย่างเดียวเนื่องจากการชลประทานที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอและการจัดสรรน้ำยังไม่มีประสิทธิภาพที่สมบูรณ์ ปัญหาประสิทธิภาพการผลิตต่ำ และต้นทุนการผลิตสูง เกษตรกรขาดความรู้เรื่องการผลิตข้าวบาร์เลย์ขาดความเอาใจใส่ดูแลอย่างใกล้ชิด และขาดความรู้เรื่องการคัดเลือกพันธุ์ที่จะนำมาเพาะปลูก

และปัญหาทางด้านการผลิตข้าวบาร์เลย์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนี้ และนับได้ว่าเป็นปัญหาที่สำคัญอีกปัญหาหนึ่ง คือ ปัญหาด้านปุ๋ยมีราคาแพงและขาดคุณภาพ มีสิ่งเจือปนมาก และปุ๋ยที่รัฐบาลให้ความช่วยเหลือก็มาช้ากว่ากำหนดไม่ทันฤดูกาลผลิต เกษตรกรต้องไปซื้อปุ๋ยราคาแพงจากตลาด รัฐบาลไม่มีการวางแผนล่วงหน้าในการจัดหาปุ๋ย มาช่วยเหลือเกษตรกร ปัญหาจากการขาดสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำ ที่จะนำมาเป็นปัจจัยทางด้านการผลิต

ปัญหาและอุปสรรคในด้านการตลาด

นารีณัฐ (2540) กล่าวว่า ปัญหาทางด้านการตลาด เกิดขึ้นจากเกษตรกรขาดเงินทุนหมุนเวียน ในการลงทุนการผลิตข้าวบาร์เลย์ ต้นทุนการปลูกข้าวบาร์เลย์ในสภาพนาสูงกว่าสภาพไร่ แต่ประสิทธิภาพการผลิตในสภาพนาดีกว่าสภาพไร่ นอกจากนั้นข้าวบาร์เลย์มีผลตอบแทนสูงกว่าพืชชนิดอื่น ๆ เช่น ข้าวโพด ข้าวสาลี และในการผลิตข้าวบาร์เลย์ผลผลิตที่ได้บริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด เป็นผู้รับซื้อผลผลิตทั้งหมดของเกษตรกรในราคาประกัน แต่เนื่องจากเกษตรกรมีความรู้น้อย ขาดประสบการณ์ในการผลิตข้าวบาร์เลย์ทำให้ผลผลิตที่ได้ไม่อยู่ในเกณฑ์ของราคาประกันทำให้ราคาของข้าวบาร์เลย์ลดต่ำลง เช่น เมล็ดพันธุ์ข้าวบาร์เลย์ หลังการเก็บเกี่ยวแล้วยังมีความชื้นอยู่มาก พันธุ์ที่ปลูกไม่เป็นที่ต้องการของโรงงานผลิตมอลต์ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3
วิธีการวิจัย

ประชากรและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

เก็บตัวอย่างโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ด้วยวิธีเลือกตัวอย่างดังนี้ คือ เกษตรกรผู้ผลิตข้าวบาร์เลย์ หมู่ที่ 5 บ้านพร้าว ตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัด น่าน จำนวน 22 ราย 20 รายเป็นเกษตรกรที่ปลูกข้าวบาร์เลย์ อีก 1 รายเป็นเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลพระธาตุ และอีก 1 ราย เป็นเจ้าหน้าที่ของบริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด โดยการเก็บตัวอย่างทั้งหมดคิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ หัวข้อคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นอย่างไร
2. ปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการผลิตข้าวบาร์เลย์
   - ประสบการณ์เพาะปลูกข้าวบาร์เลย์
   - ความรู้ด้านการปลูกข้าวบาร์เลย์
   - สภาพพื้นที่ปลูกและเนื้อดินที่เกษตรกรใช้ในการปลูกข้าวบาร์เลย์
   - การเตรียมดินปลูก วิธีปลูก และการใช้วัสดุคลุมแปลง
   - แหล่งที่มาและอัตราเมล็ดพันธุ์ที่เกษตรกรใช้ปลูก
   - การใช้ปุ๋ยและอัตราวิธีการใส่ปุ๋ยข้าวบาร์เลย์
   - การให้น้ำ
   - การเก็บเกี่ยว
3. ปัญหาและอุปสรรคในการปลูกข้าวบาร์เลย์
   - ศัตรูข้าวบาร์เลย์
   - เมล็ดพันธุ์และราคาปุ๋ย
   - ด้านการตลาด
4. สาเหตุที่เกษตรกรเลือกปลูกข้าวบาร์เลย์
   - การปลูกข้าวบาร์เลย์ในอนาคต
   - การต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐบาลและภาคเอกชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ปลูกพืชชนิดอื่นนอกเหนือจากปลูกข้าวบาร์เลย์

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิธีดำเนิน การเป็นขั้นตอนต่าง ๆดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. เขียนโครงร่างและกำหนดหัวข้อในการตรวจเอกสาร
3. นำข้อมูลที่หาได้มาตรวจเอกสาร เพื่อให้สอดคล้องกับเรื่องที่ศึกษา
4. สร้างคำถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก จากเกษตรกรที่ผลิตข้าวบาร์เลย์ หมู่ที่ 5 บ้านสร้อยพร้าว ตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัด น่าน จำนวน 20 ราย เจ้าหน้าที่เกษตรตำบลพระธาตุ 1 ราย และเจ้าหน้าที่ของบริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี 1 ราย
5. สัมภาษณ์เกษตรกรและเจ้าหน้าที่

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์ เกษตรกรที่ผลิตข้าวบาร์เลย์ หมู่ที่ 5 บ้านสร้อยพร้าว ตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน มาตรวจสอบวิเคราะห์สรุปและเรียบเรียงใหม่ ตามหัวข้อที่ศึกษา

ระยะเวลาและสถานที่ของการศึกษา

การวิจัยและการศึกษาครั้งนี้ ใช้เวลาทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลระยะเวลา 6 เดือน ตั้งแต่เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2543 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2544 โดยทำการรวบรวมข้อมูลในหมู่ที่ 5 บ้านสร้อยพร้าว ตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
96330

ตารางที่ 1 แสดงการดำเนินงานทำปัญหาพิเศษ

ลำดับที่	การดำเนินงาน	ต.ค	พ.ย	ธ.ค	ม.ค	ก.พ	มี.ค
1.	ศึกษา,เขียนโครงร่าง	———	———				
2.	เสนอโครงร่างปัญหาพิเศษ			———			
3.	เก็บรวบรวมข้อมูล				———		
4.	วิเคราะห์ข้อมูล				———		
5.	ตรวจสอบ, ปรับปรุงปัญหาพิเศษ					———	
6.	สอบปัญหาพิเศษ						———

งบประมาณที่ใช้ในการศึกษา (Budgetary)

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้งบประมาณในการดำเนินการ ดังนี้

1. ค่าเดินทาง	3,000	บาท
2. ค่าถ่ายเอกสาร	700	บาท
3. ค่าจัดพิมพ์รูปเล่ม	700	บาท
4. ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	1,000	บาท
รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	5,400	บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4
ผลการศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ และสังคม สภาพการผลิต ปัญหาและอุปสรรค ในการปลูกข้าวบาร์เลย์ในพื้นที่หมู่ที่ 5 บ้านสร้อยพร้าว ต. พระธาตุ อ. เชียงกลาง จ.น่าน ซึ่งได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรที่ปลูกข้าวบาร์เลย์ จำนวน 20 ราย จากเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลพระธาตุ 1ราย และจากเจ้าหน้าที่ของบริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด 1 ราย โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยนำเสนอผลการศึกษาข้อมูลดังต่อไปนี้

เจ้าหน้าที่เกษตรตำบลพระธาตุ

นาย สมาน อินไทย เจ้าหน้าที่บริหารงานการเกษตร 6 รับผิดชอบ ตำบลพระธาตุ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2543

ได้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์ ถึงการผลิตข้าวบาร์เลย์ ของเกษตรกรในหมู่ที่ 5 บ้านสร้อยพร้าว ต. พระธาตุ อ. เชียงกลาง จ. น่าน ว่า เมล็ดพันธุ์ข้าวบาร์เลย์ที่เกษตรกรปลูกนั้นเป็นพันธุ์เบา พรบ. 9 อายุการเก็บเกี่ยว 85 วัน ขั้นตอนวิธีการปลูกข้าวบาร์เลย์ของเกษตร ส่วนมากจะเป็นการปลูกข้าวบาร์เลย์แบบง่ายๆ คือไม่มีการไถดะหรือไถพรวน เพียงแต่เกษตรกรแบ่งพื้นที่ดินเป็นแปลงๆ ขุดดินทำร่องน้ำ แล้วหว่านเมล็ดพันธุ์ หว่านปุ๋ย ใส่น้ำเป็นระยะ แล้วรอเก็บเกี่ยวผลผลิตเลย โดยไม่มีวิธีการที่ถูกหลักของวิชาการเท่าที่ควร วิธีการที่เกษตรกรปฏิบัติดังกล่าว ก็มีผลดีบ้างทางด้านการลงทุน เช่นการไถดินหรือไม่ไถดิน ก่อนปลูกข้าวบาร์เลย์ ผลผลิตที่ได้ก็ไม่แตกต่างกันมากนัก และต้นทุนการผลิตก็จะลดลงอีกด้วย แต่ถ้าหากเกษตรกรมีกำลังทุนที่มากพอในการปลูกข้าวบาร์เลย์ก็น่าจะมีการไถพรวนดินบ้าง เพื่อเป็นการพลิกดินให้ได้รับอากาศ และช่วยฆ่าเชื้อโรคบางชนิดได้

ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตข้าวบาร์เลย์ของเกษตรกร

1. เกษตรกรไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำ เนื่องจากทุกครั้งที่จะมีการปลูกข้าวบาร์เลย์ทุกปี จะมีเจ้าหน้าที่ของบริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด มาให้คำแนะนำ เกษตรกรส่วนน้อยที่เข้ารับฟัง เกษตรกรส่วนมากคิดว่าทำมาทุกปีมีความรู้มากพอที่จะปลูกข้าวบาร์เลย์ได้ แต่เกษตรกรเหล่านั้นยังขาดทักษะทางวิชาการในการเพิ่มผลผลิต

2. เกษตรกรมักจะมีนิสัยชอบความสะดวก เรียบง่าย ทำเพื่อให้เสร็จๆ และผ่านไปเท่านั้นเพื่อจะได้ไปทำงานอื่นต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เกษตรกรเมื่อปลูกข้าวบาร์เลย์แล้วไม่ทำเพื่อหวังผลอย่างแท้จริง เนื่องจากปลูกแล้วไม่สนใจดูแลรักษา คอยแต่จะให้น้ำ แล้วรอเก็บเกี่ยว ทำให้ได้ผลผลิตไม่มากเท่าที่ควร

4. มีศัตรูพืชจำพวกหนู และเพลี้ย คอยรบกวนแต่ก็ไม่ระบาดมากนัก

สาเหตุที่เกษตรกรปลูกข้าวบาร์เลย์ลดลง

1. เมื่อปี พ.ศ. 2536 เป็นปีแรกที่ทางรัฐบาลและบริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด ส่งเสริมให้มีการปลูกข้าวบาร์เลย์เป็นปีแรก ในพื้นที่การทำการเกษตร จ.น่าน เพื่อให้เกษตรกรได้รู้จักพืชชนิดนี้มากขึ้นทางรัฐบาลและทางบริษัท จึงได้มีการแจกปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์ ให้กับเกษตรกรที่ปลูกข้าวบาร์เลย์ฟรี และมีบริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด เป็นบริษัทผู้รับซื้อผลผลิต และเพื่อเป็นการช่วยประชาชนแบบครบวงจร เมื่อเกษตรได้รู้จักข้าวบาร์เลย์มากขึ้น ทางบริษัทจึงได้ให้เกษตรกร ซื้อปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์เอง เหมือนกับที่เกษตรกรลงทุนปลูกพืชชนิดอื่นๆ แต่เกษตรกร ไม่เข้าใจในตรงจุดนี้ ทำให้เกษตรกรคิดว่าจากที่ไม่ต้องเสียค่าลงทุนในการผลิต ต้องมาเสียค่าลงทุน ทำให้เกษตรกรรู้สึกว่า การปลูกข้าวบาร์เลย์ต้องลงทุนสูง แต่ถ้าเปรียบเทียบกับพืชชนิดอื่นๆ แล้วยังถือได้ว่าการปลูกข้าวบาร์เลย์มีการลงทุนต่ำ จากสาเหตุดังกล่าวทำให้เกษตรกร ลดจำนวนผู้ปลูกข้าวบาร์เลย์ลดลงจากปี พ.ศ. 2536 เป็นจำนวนมาก

2. เกษตรกรไม่มีความแน่นอนในการปลูกพืช คือไม่ปลูกพืชอะไรเป็นหลักที่แท้จริง ในแต่ละปีถ้าได้ผลผลิตของพืชชนิดหนึ่งดี ได้ราคาสูง เกษตรกรมักจะปลูกพืชชนิดนั้นมากในปีต่อไป ในเมื่อมีเกษตรกรปลูกพืชชนิดนั้นมาก ผลผลิตที่ได้ก็มีจำนวนมาก ทำให้เกิดผลผลิตล้นตลาด ราคาผลผลิตต่ำ ในปีต่อไปเกษตรกรก็จะหวนกลับมาปลูกพืชชนิดเดิมที่เคยทิ้งไปไม่ปลูก กลับมาปลูกอีกครั้ง จะทำให้เกิดปัญหากับนักส่งเสริมในเรื่องจำนวนของเกษตรกรที่ปลูกพืชแต่ละชนิด และเรื่องการช่วยหาตลาดที่รองรับสินค้า เช่น เดียวกับเกษตรกรที่ปลูกข้าวบาร์เลย์ บางปีก็ปลูกผักกาดเขียวปลี บางปีก็กลับมาปลูกข้าวบาร์เลย์ ทำให้ตลาดรับซื้อสินค้า คือ ทางบริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด เกิดความไม่แน่ใจในตัวเกษตรกร ว่าจะปลูกพืชของเขามากน้อยแค่ไหนในแต่ละปี จึงไม่ค่อยมีการส่งเสริมในช่วงระยะปีหลังๆ เท่าที่ควร

ในส่วนของทางรัฐบาลและกรมส่งเสริมการเกษตร ยังแนะนำและส่งเสริมให้เกษตรกรในหมู่ที่ 5 บ้านสร้อยพร้าว ต. พระธาตุ อ. เชียงกลาง จ. น่าน ปลูกข้าวบาร์เลย์ต่อไป เนื่องจาก

1. เป็นพืชที่สามารถปลูกได้ในพื้นที่ดังกล่าว และให้ผลผลิตที่สูงเมื่อเกษตรกรเอาใจใส่เท่าที่ควร

2. มีตลาดรองรับผลผลิตที่แน่นอน มีการประกันราคาขั้นต่ำ ให้กับเกษตรกรที่ปลูกข้าวบาร์เลย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เป็นพืชที่ปลูกแล้ว ไม่ต้องเสี่ยงกับสารเคมีต่างๆ ไม่เป็นอันตรายกับตัวเกษตรกรและสิ่งแวดล้อม

สาเหตุที่ส่งเสริมให้เกตรกรปลูกข้าวบาร์เลย์ในสภาพนามากกว่าในสภาพไร่ คือ

ลักษณะพื้นที่ไร่สู้พื้นที่นาไม่ได้ ในด้านสภาพของดิน พื้นที่นาการขุดร่องน้ำ ขึ้นแปลงก็ง่าย สภาพพื้นดินก็ดีเป็นดินร่วนปนทราย ถ้าปลูกในสภาพไร่ น้ำที่ใช้ให้กับข้าวบาร์เลย์มักจะไม่แน่นอน ต้องอาศัยน้ำฝน ฝนอาจจะตกในแต่ละช่วงไม่เท่ากัน และเมื่อปลูกข้าวบาร์เลย์แล้วได้ผลผลิตสู้ปลูกพืชชนิดอื่นไม่ได้

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมจากบริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด

นาย มานิตย์ คำนนท์ ผู้รับผิดชอบให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปลูกข้าวบาร์เลย์ของเกษตรกร อ. เชียงกลาง สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2543

ได้ให้การสัมภาษณ์ว่า การผลิตข้าวบาร์เลย์ของเกษตรกรใน หมู่ที่ 5 บ้านสร้อยพร้าว ต. พระธาตุ อ. เชียงกลาง จ. น่าน ได้ผลผลิตโดยรวมไม่มากนัก เนื่องจากมีเกษตรกรปลูกน้อย

ปัญหาและอุปสรรคในการปลูกข้าวบาร์เลย์ของเกษตร

1. เกษตรกรขาดเงินในการลงทุน โดยทางบริษัทได้ช่วยเหลือในส่วนนี้คือ ให้เกษตรกรเชื่อปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์ มาปลูกก่อน แล้วค่อยหักเงินตอนขายผลผลิต

2. ผลผลิตของข้าวบาร์เลย์ที่เกษตรกรเก็บเกี่ยว ตอนช่วงเก็บเกี่ยวไม่ตากให้เมล็ดแห้งสนิทแล้วค่อยนำไปสีทำให้เมล็ดมีความชื้นเหลืออยู่ ทำให้บริษัทต้องหักค่าความชื้นในตรงจุดนี้ ทำให้เกษตรกรได้ผลกำไรลดลง และอีกสาเหตุหนึ่งที่เมล็ดของข้าวบาร์เลย์มักมีความชื้น เนื่องจากตอนนวดโดยใช้เครื่องนวดนั้น เมล็ดข้าวบารเลย์จะถูกผ่านความร้อนจากเครื่องนวดแล้วเกษตรกรก็นำไปบรรจุกระสอบเลย โดยไม่มีการนำเมล็ดข้าวบาร์เลย์ไปตากให้คลายความร้อนหรือแห้งสนิทก่อนบรรจุกระสอบ

3. เกษตรกรไม่ค่อยเข้ารับฟังเมื่อเจ้าหน้าที่ของบริษัทเข้าไปแนะนำ หลักวิธีการปลูกและการเก็บเกี่ยวต่างๆ เมื่อถูกหักหรือถูกคิดค่าความชื้น ตอนรับซื้อ ทำให้เกษตรกรไม่เข้าใจ

4. เกษตรกรไม่สร้างความน่าเชื่อถือให้กับทางบริษัท ในเรื่องจำนวนผู้ผลิตที่ไม่แน่นอน ในแต่ละปีที่ปลูกข้าวบาร์เลย์ บริษัทจึงไม่กล้าลงทุนที่จะสร้างโรงงานรับซื้อข้าวบาร์เลย์จังหวัดน่าน จากที่โครงการเคยมีคำสั่งอนุมัติให้สร้างโรงงานข้าวบาร์เลย์ขึ้นที่จังหวัดน่าน

5. จากที่ทางรัฐบาลและทางบริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด ได้เคยให้การสนับสนุนการปลูกข้าวบาร์เลย์ โดยการให้ปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์ฟรี ทำให้เกษตรกรบางรายได้ไปลงชื่อในการปลูกข้าวบาร์เลย์ในจำนวนพื้นที่ต่อไร่มาก เพื่อจะได้รับปุ๋ยฟรี แล้วเอาปุ๋ยในส่วนนั้นไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ เจ้าคุณทหาร

ใช้กับพืชชนิดอื่น แต่กลับปลูกข้าวบาร์เลย์เพียงไม่กี่ไร่ ทำให้ทางบริษัทไม่เชื่อถือเกษตรกรในเรื่องการปลูกข้าวบาร์เลย์ที่แน่นอนของเกษตรกร

6. การรับซื้อของทางบริษัทจะมีการประกันราคาขั้นต่ำให้กับเกษตรกร และการขนส่งผลผลิตไปยังโรงงานที่ จังหวัดเชียงราย หรือ จังหวัดเชียงใหม่ ค่อนข้างลำบาก เพราะการคมนาคมไม่ค่อยสะดวก

7. เกษตรกรไม่ค่อยเชื่อฟังคำแนะนำ เกษตรกรมักจะมีวิธีการปลูก หรือการดูแลรักษาแบบตามมีตามเกิด

การแก้ไขปัญหา

ต้องเริ่มจากที่ตัวเกษตรกรเอง เกษตรกรต้องรู้ว่าเมื่อปลูกข้าวบาร์เลย์แล้วจะทำอย่างไร เพื่อให้ได้ผลผลิตมากที่สุด โดยมีความสนใจและกระตือรือร้นในการดูแลรักษา ทางบริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด มีความพร้อมเสมอที่จะช่วยเหลือและสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกข้าวบาร์เลย์ต่อไป

ข้อควรระวังในการปลูกข้าวบาร์เลย์

1. เกษตรกรต้องระวังในเรื่องความชื้นให้มาก อย่าให้น้ำแก่ข้าวบาร์เลย์ มากเกินไป

2 ในช่วงการเก็บเกี่ยว อย่าให้เมล็ดข้าวบาร์เลย์ถูกฝนเพราะเมล็ดจะมีความชื้นและอาจเกิดเชื้อราได้

สาเหตุที่ผลผลิตต่อไร่ต่ำ

1. เกษตรกรไม่ค่อยดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควร และจากการสำรวจของทางบริษัทกับเกษตรกร จังหวัด ลำปาง เกษตรกรเหล่านั้นก็ยังได้ผลผลิตต่อไร่สูงประมาณ 300-330 กิโลกรัมต่อไร่ ลักษณะของพื้นดินก็เป็นดินร่วนปนทราย แต่จะแตกต่างกันในเรื่องสภาพภูมิอากาศ และสภาพภูมิประเทศเล็กน้อย การเอาใจใส่ดูแลก็ค่อนข้างดี มีการปลูกข้าวบาร์เลย์ เป็นพืชหลักที่แน่นอนสำหรับเกษตรกร จังหวัดลำปาง

2. เกษตรกรไม่มีเงินทุนในการซื้อปุ๋ย ในการบำรุงต้นข้าวบาร์เลย์ อาจจะใส่ปุ๋ยแต่ใส่ในปริมาณที่น้อย ทำให้ต้นข้าวบาร์เลย์ไม่เจริญเติบโตเท่าที่ควร ผลผลิตที่ได้ก็น้อย

3. พื้นที่ดินของเกษตรกรไม่มีการบำรุงเลยในแต่ละปี มีแต่การปลูกพืชฤดูต่อฤดูเท่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะ

1. การปลูกข้าวบาร์เลย์ให้ได้ผลผลิตที่ดี และดูแลได้ทั่วถึง เกษตรกรไม่ควรปลูกข้าวบาร์เลย์มากเกินไป ควรปลูกประมาณ 4-6 ไร่ เพียงพอแก่กำลังการดูแลและกำลังแรงงานที่มีอยู่ อาทิ เกษตรกรรายที่ 5 นายสมฤทธิ์ อาจหาญ ซึ่งถือได้ว่าเป็นเกษตรกรที่ได้ผลผลิตมากที่สุดจากเกษตรกรที่ปลูกข้าวบาร์เลย์เมื่อปี พ.ศ. 2542 ซึ่งปลูกจำนวน 4 ไร่ ได้ผลผลิต 230 กิโลกรัม/ไร่

2. ควรเลือกพื้นที่ใช้เพาะปลูกที่มีแหล่งน้ำ เนื่องจากข้าวบาร์เลย์เป็นพืชที่ปลูกปลายฤดูฝนต่อต้นฤดูแล้ง และเนื้อดิน ควรเป็นดินร่วน หรือดินร่วนปนทราย เพราะมีการระบายน้ำได้ดี

3. เกษตรกรควรใช้เศษซากพืช เช่น ฟาง ตอซังข้าว หรือเศษซากพืชอื่นๆ คลุมแปลงปลูกเพื่อลดการระเหยของน้ำและรักษาอุณหภูมิที่ผิวดิน โดยเกษตรกรควรทิ้งเศษซากพืชกลับไปหมุนเวียนในแปลงปลูกลดการเผาฟาง หรือตอซัง และเศษซากพืชลง ซึ่งจะสามารถเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้กับดิน ตลอดจนทำให้ดินร่วนขึ้นด้วย

4. เกษตรกรจะต้องมีการป้องกันการกำจัดหนู การดำเนินการเพาะปลูกข้าวบาร์เลย์ เป็นกลุ่มก้อน ไม่กระจัดกระจาย

5. ถ้าหากเกษตรกรนวดข้าวบาร์เลย์โดยใช้เครื่องนวด จะต้องนำเมล็ดข้าวบาร์เลย์ที่นวดแล้วนั้นไปตากอีกสัก 2-3 แดด เพื่อเป็นการคลายความร้อนจากเมล็ดข้าวบาร์เลย์ที่ผ่านจากเครื่องนวดมา และเป็นการตากแดดเพื่อให้เมล็ดพันธุ์แห้งสนิทอีกครั้ง เท่านี้เกษตรกรก็จะได้เมล็ดข้าวบาร์เลย์ที่แห้งสนิทโดยไม่ถูกหักค่าความชื้น

6. จากที่ราคาเมล็ดพันธุ์ ปี พ.ศ. 2542 ถุงละ 99 บาท แต่ปี พ.ศ. 2543 ถุงละ 325 บาท สาเหตุ เนื่องจากบริษัทได้สนับสนุนเกษตรกรในเรื่องของการปลูกข้าวบาร์เลย์มาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2536 เป็นต้นมา โดยให้เมล็ดพันธุ์ฟรี เพราะในช่วงนั้นเกษตรกรยังไม่รู้จักข้าวบาร์เลย์และไม่เคยปลูก แต่ปี พ.ศ. 2542 บริษัทขายเมล็ดพันธุ์ถุงละ 99 บาท เพราะเกษตรกรได้รู้จักข้าวบาร์เลย์และปลูกกันมากสามารถซื้อเมล็ดพันธุ์ในราคานี้ ดังนั้นทางบริษัทจึงได้เพิ่มเป็นราคาถุงละ 325 ในปี พ.ศ. 2543 เหตุผลก็เนื่องจากเป็นการส่งเสริมแบบครบวงจร เป็นราคาที่บริษัทได้ตั้งไว้ โดยได้มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าก่อนที่เกษตรกรจะปลูกเมื่อปี พ.ศ. 2536 แล้ว เป็นความคิดของทางบริษัทว่าได้ส่งเสริมให้เกษตรกรได้รู้จักข้าวบาร์เลย์และสามารถที่จะปลูกเป็นอาชีพหลัก สามารถเลี้ยงครอบครัวได้ และราคาเมล็ดพันธุ์ ดังกล่าว ก็ถือว่าไม่แพงเมื่อเทียบกับราคาเมล็ดพันธุ์พืชชนิดอื่นๆ และบริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด ก็เป็นเพียงบริษัทเดียวที่จำหน่าย เมล็ดพันธุ์ข้าวบาร์เลย์และรับรองผลของความงอก 100 เปอร์เซ็นต์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

"สำหรับทางบริษัทอยากให้เกษตรกร เข้าใจในเรื่องราคาของปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์ ว่า ทางบริษัทได้คำนวณและคิดค่าต้นทุนในการลงทุนต่างๆ หมดแล้ว ถือว่าเป็นราคาที่ไม่สูงมาก นักเมื่อเทียบกับเมล็ดพันธุ์พืชชนิดอื่นๆ เช่น เมล็ดพันธุ์ข้าวโพดสวิซ ราคาถุงละ 500 บาท ซึ่งมี 25 กิโลกรัม เท่ากันแต่ทำไมเกษตรกรซื้อเมล็ดพันธุ์เหล่านั้นได้ ส่วนในเรื่องการขึ้นราคาของการรับซื้อจากเกรด A จากราคากิโลกรัมละ 9 บาท เป็นกิโลกรัมละ 10 บาทนั้น อาจจะเป็นไปไม่ได้ในปีนี้ เนื่องจากได้ตกลงในราคาประกัน ตามข้อสัญญาแล้ว แต่บริษัทก็จะรับไว้พิจารณาในการรับซื้อปีต่อไป เพราะบริษัทเองก็อยากจะช่วยเหลือเกษตรกรในจุดนี้เช่นกัน" เป็นคำให้การสัมภาษณ์ของ นายมานิตย์ คำนนท์ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการปลูกข้าวบาร์เลย์ บริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด

และการปลูกข้าวบาร์เลย์ก็เป็นการปลูกพืชที่ดูแลรักษาง่าย เหมาะสำหรับเกษตรกรในภาคเหนือ และหมู่ที่ 5 บ้านสร้อยพร้าว ต. พระธาตุ ทางบริษัทจะรับซื้อผลผลิตของเกษตรกรทุกปี ที่เกษตรกรผลิตได้ และพร้อมที่จะให้คำแนะนำ หรือปรึกษาปัญหาต่างๆ แก่เกษตรกร

เกษตรกรที่ปลูกข้าวบาร์เลย์

จากการสัมภาษณ์เกษตรกรที่ปลูกข้าวบาร์เลย์ ในหมู่ที่ 5 บ้านสร้อยพร้าว ต. พระธาตุ อ. เชียงกลาง จ. น่าน จำนวน 20 ราย ได้ผลการศึกษาดังต่อไปนี้

เกษตรกรรายที่ 1

นาย ประสิทธิ์ ปาละอาจ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2543 บ้านเลขที่ 38 อายุ 48 ปี ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ 3 สถานภาพสมรส มีบุตร 2 คน เป็นชายทั้ง 2 คน บทบาททางสังคม เป็นผู้ใหญ่บ้าน บ้านสร้อยพร้าว หมู่ 5 ต.พระธาตุ อ. เชียงกลาง จ. น่าน เป็นลูกค้าของ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธกส.) และเป็นสมาชิกของสหกรณ์การเกษตร ปัจจุบันเป็นหนี้ 40,000 บาท พื้นที่ในการผลิตข้าวบาร์เลย์ปี พ.ศ. 2453/2544 12 ไร่ ลักษณะการถือครองที่ดินในการผลิตข้าวบาร์เลย์ เป็นที่ดินของตนเอง ปลูกข้าวบาร์เลย์มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 จนถึงปัจจุบัน เฉลี่ยรายได้ของข้าวบาร์เลย์ 1 ไร่ = 1,890 บาท (ซึ่งยังไม่ได้หักค่าต้นทุนในการผลิต) ผลผลิตข้าวบาร์เลย์เมื่อปี พ.ศ. 2542 ปลูกข้าวบาร์เลย์จำนวน 10ไร่ ได้ผลผลิตรวม 2,098 กิโลกรัม ผลผลิตเฉลี่ย 210 กิโลกรัม/ไร่ สาเหตุที่ปลูกข้าวบาร์เลย์มากขึ้นจากปีที่แล้วเนื่องจากปี 2543/2544 ทางบริษัทให้ปลูกข้าวบาร์เลย์เป็นแปลงสาธิตอีก 2 ไร่ โดยทางบริษัทจะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการทำแปลงสาธิต ไม่ว่าจะเป็นเมล็ดพันธุ์ หรือปุ๋ยเคมีต่างๆ มีความรู้เรื่องข้าวบาร์เลย์ ดี จาก ประสบการณ์ที่ปลูกข้าวบาร์เลย์มาทุกปี จากเกษตรตำบลพระธาตุ จากเจ้าหน้าที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของบริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด และจากเพื่อนบ้าน อาชีพเสริมไม่ประกอบอาชีพอะไร (เป็นผู้ใหญ่บ้าน) ดินที่ใช้ปลูก บางพื้นที่เป็นดินร่วนปนทราย บางพื้นที่เป็นดินเหนียว แรงงานที่ใช้แรงงานในครอบครัว และเพื่อนบ้านมาช่วยเอาแรง มีรถแทรกเตอร์ และมีรถตัดหญ้าข้อดีของการมีรถตัดหญ้าเป็นของตนเอง คือไม่ต้องเสียเงินในการจ้างรถตัดหญ้าและตอซังข้าว และเป็นการลดต้นทุนในการผลิตอีกด้วย

ขั้นตอนและวิธีการปลูก

1. ใช้รถตัดหญ้าตัดตอซังข้าวให้หมด รวมทั้งหญ้าหรือวัชพืชอื่นๆ ด้วย นำไปกองๆ รวมกันไว้
2. ตากดิน 5-6 วัน จุดไปเผาตอซังข้าวให้หมดเพื่อเป็นการกำจัดชื้อโรคต่างๆ
3. ขุดดินทำแปลง ยกร่องขึ้น เพื่อที่เวลาเอาน้ำใส่ น้ำจะได้ไม่ขัง
4. นำเมล็ดพันธุ์ ไปหว่าน
5. หว่านปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 20 กิโลกรัม/ไร่
6. หว่านฟางกลบ เพื่อป้องกันหนู
7. อีก 2 วัน นำน้ำใส่

การให้น้ำ

ให้น้ำครั้งแรก นับไปทุก 10 วัน ใส่น้ำอีกครั้ง เมื่ออายุข้าวบาร์เลย์ได้ประมาณ 75 วัน หยุดให้น้ำ (อายุการเก็บเกี่ยว 85 วัน) เพราะข้าวบาร์เลย์ใกล้เก็บเกี่ยวแล้ว ถ้าใส่น้ำต้นกล้าจะล้ม เกี่ยวลำบาก และอาจทำให้เมล็ดพันธุ์ของข้าวบาร์เลย์เป็นเชื้อราได้ เพราะมีความชื้นมาก

การใส่ปุ๋ย

ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 20 กิโลกรัม/ไร่ ตอนหว่านเมล็ดพันธุ์

ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 10 กิโลกรัม/ไร่ อีก 20 วันต่อมา

ถ้าต้นข้าวบาร์เลย์ไม่เจริญเติบโต ให้หว่านปุ๋ยยูเรีย อัตรา 15 กิโลกรัม/ไร่

การเก็บเกี่ยว

ใช้แรงงานคนในครอบครัวซึ่งคือตัวของเกษตรกรเองและภรรยา มีเพื่อนบ้านช่วยเอาแรง บางครั้งก็จ้างเพื่อนบ้านมาช่วยเกี่ยว อัตราค่าจ้าง ผู้ชายวันละ 80 บาท ผู้หญิงวันละ 60 บาท

เกี่ยวตากไว้ 2-3 แดดให้แห้ง นำมามัดกองรวมๆ กันไว้ ใช้เครื่องนวด โดยคิดอัตราค่านวดกิโลกรัมละ 40 สตางค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาและอุปสรรคในการปลูกข้าวบาร์เลย์

1. เมล็ดพันธุ์มีราคาแพง ซื้อเมล็ดพันธุ์ราคากิโลกรัมละ 13 บาท แต่ตอนขายกิโลกรัม 9 บาท

2. ปุ๋ยมีราคาแพง

3. ช่วงข้าวบาร์เลย์เริ่มออกเมล็ด จะมีเพลี้ย มาเกาะเล็กน้อย ซึ่งจะเป็นอันตรายแก่ข้าวบาร์เลย์ คือเพลี้ยจะคอยดูดกินน้ำในเมล็ดข้าวบาร์เลย์ ทำให้เมล็ดข้าวบาร์เลย์นั้นเมล็ดไม่เต่ง

การรับซื้อ

ทางบริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด จะเป็นผู้รับซื้อแต่เพียงบริษัทเดียว

ในอนาคต

คาดว่าจะปลูกต่อไป เพราะปลูกง่าย ดูแลรักษาง่าย ไม่ต้องไปดูแลทุกวัน นับวันให้ถูกเพื่อใส่น้ำก็เท่านั้น เอาเวลาที่เหลือไปทำงานอย่างอื่น

ความต้องการที่จะให้ทางรัฐบาลและทางบริษัทช่วยเหลือ

ให้มีความแน่นอนทางด้านราคาและอยากให้ราคาขั้นต่ำ กิโลกรัมละ 10 บาท เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น เพราะเกษตรกรก็ไม่มีรายได้ทางอื่นเลยนอกจากปลูกข้าวและปลูกข้าวบาร์เลย์ มีรายได้จากการรับจ้าง ซื้ออาหารบริโภคไปวันๆ เท่านั้น เนื่องจากคุณประสิทธิ์ ปาละอาจ เป็นผู้ใหญ่บ้าน ดังนั้นจึงมีเครดิตมากกว่าลูกบ้านโดยทั่วไป จึงได้ช่วยเหลือลูกบ้านโดย

ผู้ใหญ่ ประสิทธิ์ เป็นสมาชิกของธนาคารการเกษตร อำเภอเชียงกลาง จ. น่าน ไปกู้เงินโดยได้ในรูปของปุ๋ยสูตร 15-15-15 และปุ๋ยยูเรีย แล้วนำมาให้เกษตรกรที่เป็นลูกบ้าน มาเชื่อปุ๋ยอีกต่อหนึ่ง จะเก็บเงินค่าปุ๋ยตอนขายผลผลิต จะหักเอาจากทางบริษัทเลย

ข้อควรระวังในการปลูกข้าวบาร์เลย์

1. ถ้าดินที่ปลูกนั้นเป็นดินเหนียว ควรจะยกแปลงให้สูง เนื่องจากเวลาเอาน้ำใส่น้ำจะไม่ขัง

2. อย่าใส่น้ำมากเกินไป หรือ ไม่ให้น้ำขังในแปลง เพราะจะทำให้ข้าวบาร์เลย์เป็นโรคเชื้อราได้

วิจารณ์ผล

ในการปลูกข้าวบาร์เลย์ของเกษตรกร โดยทั่วไปนั้นจะเห็นได้ว่าเกษตรกรจะไม่เอาในใส่ในการดูแลรักษาเท่าที่ควร แต่ก็นับได้ว่าคุณประสิทธิ์ ปาละอาจ เป็นเกษตรกรที่ได้ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ที่ดีอีกคนหนึ่ง เนื่องจากเป็นผู้จำหน่าย ปุ๋ยเอง และมีกำลังทุนมากพอที่จะซื้อปุ๋ยไปช่วยเพิ่มเร่งการเจริญเติบโตของข้าวบาร์เลย์และเป็นเกษตรกรที่ปลูกมาทุกปี ทำให้รู้และมีประสบการณ์ในการปลูกข้าวบาร์เลย์ดี อาทิ เกษตรกรจะรู้ว่าในการหว่านแต่ละแปลง จะกำหว่าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เท่าไรจึงจะพอเหมาะ ซึ่งคุณ ประสิทธิ์ได้บอกว่า 1 กำมือหว่านถอยหลังไป 2 ก้าว ซึ่งขนาดของแปลง ก้าว 2 เมตร การให้น้ำในช่วงต้นข้าวบาร์เลย์แทงช่อต้องให้น้ำทันที ขาดหรือหยุดให้ไม่ได้ เพราะต้นข้าวบาร์เลย์จะหยุดการเจริญเติบโต

แปลงข้าวบาร์เลย์สาธิต

ปลูกข้าวบาร์เลย์จำนวน 2 ไร่ ซึ่งขั้นตอนและวิธีการปลูก การให้น้ำ การใส่ปุ๋ย ก็จะเหมือน แปลงที่ปลูกข้าวบาร์เลย์ทั่วไป แต่แปลงสาธิตจะเป็นแปลงที่แตกต่างจากแปลงอื่นคือ เมล็ดพันธุ์และปุ๋ย จำได้มาฟรี โดยการสนับสนุนจากทางบริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด จะมีเจ้า หน้าที่เกษตรตำบลพระธาตุ และเจ้าหน้าที่บริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี จำดัด คอยมาดูแลเป็นระยะๆ

ต้นทุนในแปลงสาธิต

ค่าเมล็ดพันธุ์ 2 ถุง 50 กิโลกรัม ราคา 650 บาท (ฟรี)

ค่าปุ๋ยสูตร 15-15-15 จำนวน 60 กิโลกรัม ราคา 252 บาท (ฟรี)

ปุ๋ยยูเรีย 30 กิโลกรัม ราคา 120 บาท (ฟรี)

แรงงานตอนยกร่องน้ำ ชาย 3 คน วันละ 80 บาท คิดเป็นอัตราจ้าง 240 บาท

แรงงานตอนเก็บเกี่ยวผลผลิตชาย 4 คน วันละ 80 บาท คิดเป็นอัตราจ้าง 320 บาท

แรงงานตอนเก็บเกี่ยวผลผลิตหญิง 3 คน วันละ 60 บาท คิดเป็นอัตราจ้าง 180 บาท

รวมต้นทุน	1,762 บาท
ผลผลิตที่ได้ทั้งหมด	472 กิโลกรัม
ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่	236 กิโลกรัม
ราคาผลผลิตได้เกรด A =	4,248 บาท
กำไรสุทธิต่อไร่	1,243 บาท

แรงงานที่ใช้จะมีแรงงานในครอบครัวด้วย คือตัวของเกษตรกรเองและภรรยา

เกษตรกรรายที่ 2

นายชื่น ลำลึก สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม บ้านเลขที่ 87 อายุ 45 ปี ระดับการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ 4 สถานภาพสมรส มีบุตร 2 คน หญิง 1 คน ชาย 1 คน เป็นลูกค้าของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ตอนนี้เป็นหนี้ 30,000 บาท พื้นที่ในการผลิตข้าวบาร์เลย์ ปี พ.ศ.2543/2544 จำนวน 6 ไร่ลักษณะการถือครองที่ดินในการผลิตข้าวบาร์เลย์ เป็นที่ดินของตนเอง ปลูกข้าวบาร์เลย์มาตั้งแต่ปี 2536 หยุดทำปี 2542 (เพราะปลูกผักกาดเขียวปลี) รายได้จาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การปลูกผักกาดปี 2542 = 13,000 บาท ปี 2543 ปลูกแค่ 2 ไร่ เนื่องจากปลูกผักกาดต้องฉีดพ่นยากำจัด แมลงทุก 2 วัน ซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพ และน้ำยาก็มีราคาแพง มีการลงทุนสูง มีความรู้เรื่องข้าวบาร์เลย์ ดี จากประสบการณ์ในการปลูกมาทุกปี และตอนช่วงเริ่มปลูกข้าวบาร์เลย์ในแต่ละปี เกษตรตำบลพระธาตุและเจ้าหน้าที่ของบริษัทจะมาแนะนำให้ความรู้ก่อน ดินที่ใช้ปลูกเป็นดินร่วนปนทราย

ขั้นตอนและวิธีการปลูก

จะเหมือนเกษตรกรคนที่ 1

- ส่วนแรงงานที่ใช้เป็นแรงงานในครอบครัวคือตัวของเกษตรกรเองและภรรยา เพื่อนบ้านมาช่วย และเอาแรงบ้างบางครั้ง
- มีรถตัดหญ้าเป็นของตนเอง

จะแตกต่างจากเพื่อนบ้านในช่วงตอนที่เกี่ยวข้าวเสร็จเก็บเกี่ยวผลผลิตของข้าวเสร็จแล้ว จะเอามูลวัว มูลควายไปกองๆ ไว้บนที่นา เพื่อเป็นการเพิ่มปุ๋ยให้กับพื้นดิน จะทำเช่นนี้ทุกครั้งก่อนที่จะปลูกพืชต่างๆ เนื่องจากมูลวัว มูลควาย หาง่าย ขอจากเพื่อนบ้านได้

การให้ปุ๋ย

ใช้ปุ๋ยสูตร 15-15-15

ครั้งที่ 1 ปุ๋ยอัตรา 20 กิโลกรัม/ไร่

ครั้งที่ 2 ปุ๋ยอัตรา 10 กิโลกรัม/ไร่

ใส่ปุ๋ยครั้งแรกและครั้งที่ 2 ห่างกัน 20 วัน

เริ่มปลูกข้าวบาร์เลย์ได้ประมาณ 45 วัน ถ้าต้นข้าวบาร์เลย์ไม่เจริญเติบโต ให้ใส่ปุ๋ยยูเรีย เพื่อเป็นการช่วยเร่งการเจริญเติบโตของต้นข้าวบาร์เลย์ อัตราการใส่ ปุ๋ยยูเรีย 10 กิโลกรัม/ไร่ โดยกำหว่านไปให้ทั่วแปลง แล้วเอาน้ำใส่ตามร่อง

การให้น้ำ

ให้น้ำในวันแรกที่ปลูก อีกทุก 10 วันให้น้ำ 1 ครั้ง ถ้าข้าวบาร์เลย์มีอายุได้ 70 วัน หยุดให้น้ำเนื่องจากข้าวบาร์เลย์มีอายุอยู่ในช่วงของการเก็บเกี่ยวผลผลิต (เก็บเกี่ยวข้าวบาร์เลย์อายุ 85 วัน) ถ้าให้น้ำจะทำให้ต้นข้าวบาร์เลย์ล้มการเกี่ยวจะลำบาก

เก็บเกี่ยวข้าวบาร์เลย

ถ้าเก็บเกี่ยวก่อน 85 วัน เมล็ดข้าวบาร์เลย์สีจะหมอง เมล็ดจะไม่แข็ง เกรดไม่ดี ถ้าเก็บเกี่ยวหลัง 85 วัน จะได้ผลผลิตไม่ดี เมล็ดจะกรอบ ตอนเกี่ยวจะหัก เปราะง่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาและอุปสรรคในการปลูกข้าวบาร์เลย์

ตอนเริ่มปลูก ถ้าไม่กลบด้วยฟาง หนูจะคาบเมล็ดพันธุ์ไปกิน หญ้าหรือวัชพืชไม่ค่อยมี

ในอนาคต

จะทำต่อไป

อยากให้ทางบริษัทช่วยเหลือ

ด้านราคาให้ซื้อในราคาที่สูงกว่าเดิมหน่อย อย่างน้อยกิโลกรัมละ 10 บาท เพราะตั้งแต่ปี 2541 เป็นต้นมาต้องซื้อเมล็ดพันธุ์และปุ๋ยเอง จากที่ปีก่อน ๆ ที่ผ่านมาทางบริษัทจะให้ปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์ฟรี

ด้านราคา ตั้งแต่ปี 2536 ที่เริ่มปลูกกัน ราคาเกรดเอสูงสุดแค่ 9 บาท เท่านั้น ปัจจุบัน ซื้อเมล็ดพันธุ์กิโลกรัมละ 13 บาท ขายกิโลกรัมละ 9 บาท

อาชีพเสริมอื่นนอกเหนือจากปลูกข้าวบาร์เลย์ ปลูกผักกาดเขียวปลี รับจ้างทั่วไป ปี 2540 เคยเอาเมล็ดพันธุ์ไว้เพื่อใช้เป็น พันธุ์ของปีต่อไป แต่เมื่อนำมาหว่านปีต่อมา ปรากฏว่ามันไม่ขึ้น จึงปรึกษากับเกษตรตำบล เกษตรตำบลให้คำแนะนำว่า เมล็ดพันธุ์ที่ทางบริษัทนำมาให้ปลูกนั้นทางบริษัท เขาเก็บไว้เป็นอย่างดี ปลอดความชื้น และก่อนออกมาจำหน่ายทางบริษัทได้คลุกน้ำยาด้วย แต่เมล็ดพันธุ์ที่เกษตรกรเก็บไว้นั้น มีทั้งความชื้นและไม่มีน้ำยาคลุก

วิจารณ์ผล

การปลูกข้าวบาร์เลย์ของเกษตรกรรายที่ 2 จากเมื่อปี พ.ศ. 2542 ได้หยุดปลูกข้าวบาร์เลย์ แต่ปี พ.ศ. 2543/2544 ก็กลับมาปลูกอีกครั้งเนื่องจากสาเหตุว่าปลูกพืชชนิดอื่น ต้องมีการลงทุนสูงการดูแลรักษาลำบาก ส่วนในเรื่องปัญหาที่มีหนูคาบเมล็ดพันธุ์ไปกิน เกษตรกรได้แก้ไขโดยใช้ข้าวเหนียวคลุกกับยาฆ่าหนูแล้วนำไปวางรอบคันนา หนูจะคาบไปกินและตายในที่สุด

ส่วนในเรื่องขั้นตอนการปลูกหรือการดูแลรักษานั้น เกษตรกรจะชอบความสะดวก สบาย ปลูกทิ้งไว้ไม่ค่อยสนในดูและเท่าที่ควร แต่เกษตรกรก็รู้จักการบำรุงดิน โดยการใส่มูลสัตว์ลงไป

เกษตรกรรายที่ 3

นายสง่า อาจหาญ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2543 บ้านเลขที่ 66 อายุ 45 ปี ระดับการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ 4 สถานภาพสมรส มีบุตร 2 คน บุตรคนแรกเป็นหญิง เรียนอยู่ ม.3 บุตรคนที่สองเป็นชายเรียนอยู่ ป.5 เป็นลูกค้าของ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ พื้นที่ในการผลิตข้าวบาร์เลย์ปี พ.ศ. 2543/2544 จำนวน 7 ไร่ ประสบการณ์ในการปลูกข้าวบาร์เลย์ ทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทุกปี ตั้งแต่ปี 2536 ผลผลิตข้าวบาร์เลย์เมื่อปี 2542 ปลูกข้าวบาร์เลย์ 9 ไร่ ได้ผลผลิตรวม1,466 กก. ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 183 กก. สาเหตุที่ปลูกข้าวบาร์เลย์ลดลง เพราะ เมล็ดพันธุ์และปุ๋ยมีราคาแพงรายได้จากการปลูกข้าวบาร์เลย์ ปี 2542 = 13,000 บาท มีความรู้เรื่องข้าวบาร์เลย์ ดี จากประสบการณ์ของตนเองที่ทำมาทุกปี จากเพื่อนบ้าน จากเจ้าหน้าที่ทางบริษัท และจากเกษตรตำบลพระธาตุ สภาพดินที่ใช้ปลูก เป็นดินร่วนปนทราย พืชชนิดอื่นที่ปลูกนอกเหนือจากข้าวบาร์เลย์ ปลูกผักกาดเขียวปลี 2 ไร่ หลังจากปลูกข้าวบาร์เลย์และเก็บเกี่ยวผลผลิต จำหน่ายแล้วจะปลูกแตงกวา ประมาณ 3 ไร่ (โครงการที่คาดหวังไว้ว่าจะปลูกต่อไป) สาเหตุที่จะปลูกแตงกวาต่อหลังจากเก็บเกี่ยวข้าวบาร์เลย์ เพราะ

1. ใช้พื้นดินเพื่อไม่ให้ว่างเปล่า เนื่องจากเก็บเกี่ยวผลผลิตของข้าวบาร์เลย์ ปลายเดือนกุมภาพันธ์ เวลาที่เหลืออีก 3 เดือน ก่อนฤดูทำนา สามารถนำไปปลูกแตงกวาได้
2. จะปลูกแตงกวาต่อโดยใช้แปลงของข้าวบาร์เลย์เลย โดยไม่ต้องขึ้นแปลงอีกครั้ง
3. เพราะแตงกวา เป็นพืชที่ขายได้ราคาดี กก.ละ 2-3 บาท

ขั้นตอนการปลูก

เหมือนเกษตรกรรายที่ 1

ไม่มีการไถดะ ไถพรวน เพราะต้องการลดต้นทุน และทำมาทุกปีก็ไม่เคยไถดะหรือ ไถพรวน ก็ได้ผลผลิตดี ซึ่งสอดคล้องกับ สาลิน (2528) กล่าวว่า การปลูกข้าวบาร์เลย์แบบไม่ไถพรวนเป็นวิธีที่เสียค่าใช้จ่ายน้อยในการปฏิบัติ

จะแตกต่างจากเพื่อนบ้าน ในช่วงที่ขึ้นแปลง จากประสบการณ์ที่เคยทำมาหลายปี จะใช้ยากำจัดหนูไปใส่ไว้รอบคันนาเพื่อ ลงดักกำจัดหนู ซึ่งเป็นตัวที่ทำลายเมล็ดพันธุ์ข้าวบาร์เลย์ในช่วงที่หว่านเมล็ดพันธุ์ลงแปลง

การให้น้ำ และใส่ปุ๋ย

เหมือนเกษตรกรรายที่ 1

การเก็บเกี่ยว

ใช้แรงงานคนในครอบครัว ซึ่งมี 2 คน คือตัวเกษตรกรเองและภรรยา และจ้างเพื่อนบ้านช่วยอีก 6 คน เป็นชาย 2 คน เป็นหญิง 4 คน จ้างแรงงานทั้งหมด 3 วัน และเป็นหน้าที่นายจ้างที่จะต้องทำอาหารเลี้ยงเพื่อนบ้านที่จ้างมา

ปัญหาและอุปสรรคในการปลูกข้าวบาร์เลย์

1. มีหนูเยอะ มักจะคาบเมล็ดพันธุ์ข้าวบาร์เลย์ไปกิน ในช่วงตอนหว่าน
2. ราคาปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์แพงกว่าทุกปีที่ทำมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. อายุของพันธุ์ข้าวบาร์เลย์ที่ปลูก 85 วัน เมื่อเก็บเกี่ยวนำไปสี ตอนช่วงขายกับทางบริษัท มักจะถูกหักค่าความชื้นเป็นประจำ

4. ปัญหาเรื่องแรงงาน เพราะบางครั้งการเก็บเกี่ยวผลผลิตตรงกันโดยทุกครั้งในการเก็บเกี่ยวผลผลิตจะเอาแรงช่วยกันระหว่างเพื่อนบ้าน แต่ถ้าการเก็บเกี่ยวพร้อมกันก็ต้องเสียเงินในการจ้างแรงงานเพื่อนบ้านคนอื่น มาช่วย

การรับซื้อ

บริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี่ จะเป็นผู้รับซื้อ

ต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐบาล

อยากให้หาตลาดหรือบริษัทอื่นมารองรับบ้างที่นอกเหนือจากบริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ เพราะตั้งแต่ทำมาปีแรก จนถึงปัจจุบัน เห็นผูกขาดกับเฉพาะบริษัทเดียว ราคาขายตั้งแต่ปี 2536 จนถึงปัจจุบัน เกรด เอ ดีสุด ก็ 9 บาทเท่าเดิม แต่ราคาของเมล็ดพันธุ์จากที่แจกให้ฟรีได้ เพิ่มราคาขึ้น ซึ่งขายในราคากิโลกรัม ละ 13 บาท ปุ๋ยก็มีราคาแพงด้วย

สาเหตุที่ปลูกข้าวบาร์เลย์

1. ครั้งแรกที่ปลูกปี 2536 ทางรัฐบาลและทางบริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี่ ได้เข้ามาแนะนำส่งเสริมให้ปลูก โดยให้ปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์ฟรี ตนเองคิดว่าดีกว่าปลูกพืชชนิดอื่น เพราะไม่ต้องลงทุนในด้านค่าปุ๋ย และเมล็ดพันธุ์ ใช้แต่แรงงานเท่านั้น

2. ต่อมาปี 2541 ได้มีการ ให้ซื้อเมล็ดพันธุ์เอง โดย 1 ถุงมี 25 กก. ขายถุงละ 99 บาท ปุ๋ยซื้อเอง ก็ยังปลูกอยู่เนื่องจากที่ปลูกพืชชนิดอื่นมาพืชชนิดอื่นปลูกยาก การดูแลรักษาลำบาก และมีตลาดรับซื้อที่ไม่แน่นอน แต่เมื่อปลูกข้าวบาร์เลย์ ได้ผลผลิตมากน้อยอย่างไร ทางบริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี่ก็รับซื้ออยู่แล้ว

3. ปี 2542 ถึงปัจจุบันนี้ ราคาของเมล็ดพันธุ์จาก ถุงละ 99 บาท ราคาเพิ่มขึ้นเป็นถุงละ 325 บาท ซึ่งเป็นการขึ้นราคาสูงมาก ค่าปุ๋ยก็เพิ่มขึ้นปัจจุบันปุ๋ยสูตร 15-15-15 ซื้อสดราคา 415 บาท/ถุง แต่ถ้าราคาซื้อถุงละ 450 บาท/ถุง แต่ตนก็ยังปลูกอยู่เนื่องจากเป็นพืชที่ปลูกง่าย ดูแลรักษาน้อย มีตลาดรองรับที่แน่นอน และมีเวลาว่างนอกเหนือจากที่หว่านเมล็ดพันธุ์ไปแล้ว ช่วงรอเก็บเกี่ยว สามารถนำเวลาเหล่านั้นไปรับจ้างหารายได้เพิ่มอีกทาง

ปี 2539

เคยปลูกข้าวสาลี แต่ไม่ได้ผลผลิต ทำให้ได้กำไรน้อย และเพื่อนบ้านก็ไม่นิยมปลูกกัน ทำให้เกษตรกรตำบลพระธาตุไม่นำพืชข้าวสาลี มาส่งเสริมอีกเลย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในอนาคต

คิดจะปลูกข้าวบาร์เลย์ต่อไป แต่ถ้าราคาของเมล็ดพันธุ์และปุ๋ยแพงกว่าปัจจุบันนี้ อาจจะหาพืชชนิดอื่นปลูกแทน ซึ่งการลงทุนที่น้อยกว่าการปลูกข้าวบาร์เลย์

วิจารณ์ผล

ในการปลูกข้าวบาร์เลย์ของเกษตรกรจะไม่ตรงกับทฤษฎีทางวิชาการ คือไม่มีการไถพรวนแก่ดิน ไม่มีการบำรุงดิน ซึ่งเป็นการเพิ่มปุ๋ยแก่ดิน แต่เกษตรกรจะปลูกข้าวบาร์เลย์หลังฤดูการปลูกข้าวซึ่งเป็นพืชหลักเลย จากที่เก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวเสร็จ และผลผลิตต่อไร่ยังถือว่าสูงกว่า เกษตรกรรายอื่นๆ แต่ก็ยังต่ำกว่าเกณฑ์ มาตรฐาน เมื่อเปรียบเทียบกับเกษตรกรที่ปลูกข้าวบาร์เลย์ในจังหวัดลำปาง

เกษตรกรรายที่ 4

นายประเดิม ยาวุธ สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2543 บ้านเลขที่29 อายุ 30 ปี ระดับการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ 4 สถานภาพสมรส มีบุตร 1 คน เพศ หญิง เป็นลูกค้าของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ พื้นที่ในการผลิตข้าวบาร์เลย์ปี พ.ศ. 2543/2544 จำนวน 8 ไร่ ลักษณะการถือครองที่ดินในการผลิตข้าวบาร์เลย์ เป็นของตนเอง ปลูกข้าวบาร์เลย์ ปีแรก ก่อนหน้านี้ ไม่ได้ปลูกพืชอะไร เพราะให้ผู้อื่นเช่า อาชีพอื่นนอกเหนือจากปลูกข้าวบาร์เลย์ รับจ้างทั่วไป ส่วนมากจะรับจ้างเป็นกรรมกรก่อสร้างในกรุงเทพฯ รายได้จากอาชีพกรรมกร ได้รายได้เดือนละประมาณ 4,800 บาท มีความรู้เรื่องข้าวบาร์เลย์ เล็กน้อย จากเพื่อนบ้าน เกษตรตำบลพระธาตุ เจ้าหน้าที่ของบริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด มาแนะนำก่อนปลูก ดินที่ใช้ปลูกเป็นดินร่วนปนทราย พืชชนิดอื่นที่ปลูกนอกเหนือจากข้าวบาร์เลย์ ปลูกหอมและพริก เพื่อการบริโภค

ขั้นตอนและวิธีการปลูก

เหมือนเพื่อนบ้านรายที่ 1 แรงงานที่ใช้ส่วนมากจะจ้างเพื่อนบ้านบางส่วนและใช้แรงงานในครอบครัว

การใส่ปุ๋ย

ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 2 ครั้ง

ครั้งแรกใส่ตอนหว่านเมล็ดพันธุ์ข้าวบาร์เลย์ เสร็จ อัตรา 20 กิโลกรัม/ไร่

ครั้งที่สอง ห่างจากใส่ปุ๋ยวันแรก 20 วัน อัตราส่วน 10 กิโลกรัม/ไร่

นับจากวันแรก หว่านเมล็ดพันธุ์ข้าวบาร์เลย์ไปอีก 45 วัน ใส่ปุ๋ยยูเรีย อัตราส่วน 10 กิโลกรัม/ไร่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การให้น้ำ

ให้น้ำวันแรกเมื่อ หว่านเมล็ดพันธุ์ข้าวบาร์เลย์ได้ 2 วัน อีกทุก 10 วันให้ใส่น้ำอีกครั้ง แต่ต้องดูความชื้นของดินในแปลงเป็นเกณฑ์ ถ้าดินในแปลงมีความชื้นอยู่ก็เลื่อนการให้น้ำออกไปอีก 2-3 วัน โดยปกติในฤดูที่ปลูกข้าวบาร์เลย์อากาศจะหนาวมีหมอกลงในตอนเช้าทำให้ฟางที่ปกคลุมข้าวบาร์เลย์อยู่ ช่วยในการเก็บรักษาความชื้น ตามปกติที่ได้รับความรู้มาข้าวบาร์เลย์เป็นพืชที่ชอบอากาศเย็น อากาศยิ่งเย็น ยิ่งดีต่อการเจริญเติบโตของข้าวบาร์เลย์และผลผลิตที่ได้ก็เพิ่มขึ้น

การดูแลรักษา

ข้าวบาร์เลย์เป็นพืชที่ปลูกง่าย การดูแลรักษาก็ไม่ยาก วัชพืชไม่ค่อยขึ้นเพราะได้ปูฟางคลุมแปลงอยู่ และศัตรูก็ไม่มีรบกวน

การเก็บเกี่ยว

ใช้รถตัดโดยการไปจ้างผู้ที่มีรถตัดข้าวบาร์เลย์ อัตราค่าจ้างไร่ละ 100 บาท

ข้อดีของการจ้างรถตัด

1. ใช้เวลารวดเร็ว
2. ไม่ลำบากเรื่องการทำอาหารเลี้ยงเพราะเจ้าของรถตัดรับเหมาทำทุกอย่างเอง ส่วนถ้าใช้แรงงานคนในครอบครัวและเพื่อบ้าน จะยุ่งยากในเรื่องอาหารและของใช้ต่างๆ
3. ประหยัดเวลา สามารถใช้พื้นที่ดังกล่าวปลูกผักชนิดอื่น ต่อไปได้อย่างรวดเร็ว เช่น ปลูกแตงกวา ถั่วฝักยาว เป็นต้น

ข้อเสียของการจ้างรถตัดข้าวบาร์เลย์

1. ใช้รถตัด จะทำให้ข้าวบาร์เลย์ฟุ้งกระจาย ไม่ค่อยเรียงกันเป็นตับ ลำบากในการรวบเพื่อมัด ก่อนการนำข้าวบาร์เลย์ไปสี
2. เสียเวลาในการมัด นานกว่าการใช้เคียวเกี่ยว การสีจ้างเครื่องสีข้าวบาร์เลย์โดยอัตราจ้างกิโลกรัมละ 40 สตางค์

ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตข้าวบาร์เลย์

ในเรื่องของแมลงและศัตรูพืช หรือวัชพืช ไม่มีส่วนมากจะมีปัญหาในเรื่องปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์ซึ่งมีราคาแพง

สาเหตุที่ปลูกข้าวบาร์เลย์

เพราะเป็นพืชที่ปลูกง่าย การดูแลรักษาก็ไม่ยาก ปลูกแล้วก็พยายามไปดูแลบ้างว่าเจริญเติบโตแค่ไหน ถ้าดินแห้งก็เอาน้ำใส่ หว่านปุ๋ยยูเรีย เมื่อต้นข้าวบาร์เลย์ไม่ค่อยเจริญเติบโต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งภรรยาก็สามารถทำเองได้ส่วนตัว คุณประเดิม ยาวุธ ก็จะไปหารายได้จากกรุงเทพฯ โดยรับจ้างเป็นกรรมกรก่อสร้างจะกลับบ้านอีกทีก็ตอน ฤดูทำนา

- **ต้องการความช่วยเหลือจากรัฐบาลและทางบริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด**

อยากให้ช่วยเหลือในเรื่องราคาของเมล็ดพันธุ์ และปุ๋ย เพราะราคาแพงมากเวลารับซื้อผลผลิตก็ให้รับซื้อในราคาที่ประกันไว้ อย่าได้หักความชื้นมากนัก เนื่องจากเกษตรกรได้ผลผลิตไม่ค่อยมาก กำไรที่ได้ก็น้อย

ในอนาคต

จะปลูกข้าวบาร์เลย์ ต่อไป ถ้าในปีนี้ หักลบกำไรที่ได้กับค่าใช้จ่ายแล้วเหลือเงินมากกว่าการปลูกพืชชนิดอื่นๆ

วิจารณ์ผล

วิธีการปลูกข้าวบาร์เลย์ ของเกษตรกรเมื่อเทียบกับวิธี การปลูกข้าวบาร์เลย์ของหน่วยงานเกษตรจะไม่เหมือนกันคือ เกษตรกรจะไม่ทำตามทุกขั้นตอนที่ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมแนะนำ แต่จะทำการปลูกข้าวบาร์เลย์โดยวิธีการตามสะดวก ง่าย และรวดเร็ว เป็นหลัก และในกรณีของเกษตรกรรายนี้เมื่อปลูกข้าวเสร็จ ก็จะไปรับจ้างทำงานที่ กทม. เป็นหน้าที่ของภรรยาเพียงคนเดียวที่จะต้องคอยดูแลรักษา ซึ่งอาจจะดูแลอย่างไม่ทั่วถึงทำให้ผลผลิตที่ได้ลดลง ซึ่งสอดคล้องกับงามชื่น (2542) กล่าวว่า ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ผลผลิตข้าวบาร์เลย์ต่ำเนื่องจาก ขาดความรู้เรื่องการผลิตข้าวบาร์เลย์และขาดการเอาใจใส่ดูแลอย่างใกล้ชิด

เกษตรกรรายที่ 5

ชื่อ นายสมฤทธิ์ อาจหาญ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2543 บ้านเลขที่ 51 อายุ 44 ปี ระดับการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ 4 สถานภาพสมรส มีบุตร 2 คน บุตรหญิง ทำงานอนามัย (เป็นสาธารณสุข) บุตรชาย เรียนอยู่มัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นลูกค้าของ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ พื้นที่ในการผลิตข้าวบาร์เลย์ปี พ.ศ. 2543/2544 จำนวน 9 ไร่ ลักษณะการถือครองที่ดินในการผลิตข้าวบาร์เลย์ เป็นที่ดินของตนเอง ประสบการณ์ในการปลูกข้าวบาร์เลย์ ทำมาทุกปี ตั้งแต่ปี 2536 ผลผลิตข้าวบาร์เลย์ เมื่อปี 2542 ปลูกข้าวบาร์เลย์ 4 ไร่ ได้ผลผลิตรวม 920 กก. ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 230 กก. รายได้จากการผลิตข้าวบาร์เลย์ ปี 2542 = 8,280 บาท มีความรู้เรื่องข้าวบาร์เลย์ จากประสบการณ์ของตนเองที่ทำมาทุกปี จากเพื่อนบ้านแนะนำ จากเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลพระธาตุ จะเป็นผู้ติดต่อกับทางบริษัทอีกทีในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับข้าวบาร์เลย์ และเจ้าหน้าที่ของทางบริษัทบุญรอด จะมาแนะนำตอนก่อนปลูกข้าวบาร์เลย์ ในแต่ละปี ดินที่ใช้ปลูกเป็นดินร่วนปนทราย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนและวิธีการปลูก

1. ใช้เครื่องตัดหญ้า ตัดหญ้าและตอซังข้าวให้หมด เขี่ยเอาไปไว้กองๆ รวมกันไว้ เอายาฆ่าหนูไปดักฆ่าหนู รอบ ๆ คันนาในแต่ละแปลง

2. ตากดินไว้ 5-6 วัน แล้วขุดดินยกร่องแปลง โดยใช้แรงงานคนในครอบครัวและเพื่อนบ้านมาช่วยเอาแรง

3. หว่านเมล็ดพันธุ์ของข้าวบาร์เลย์ที่เตรียมไว้ โดยไม่คลุกยาอะไรเลย ตอนช่วงหว่านใน 1 กำมือ ต้องหว่านให้สม่ำเสมอไม่น้อย หรือไม่มากจนเกินไป เพราะถ้าหว่านน้อยเกินไป ก็จะทำให้ต้นข้าวบาร์เลย์ขึ้นน้อย หว่านมากเกินไป ก็จะทำให้ข้าวบาร์เลย์มีจำนวนมากแย่งอาหารกัน การหว่านข้าวบาร์เลย์โดยใช้อัตรา 25 กิโลกรัม/ไร่ (1 ถุงต่อไร่)

4. เมื่อหว่านเมล็ดพันธุ์ข้าวบาร์เลย์เสร็จในแต่ละแปลง ให้หว่านปุ๋ยสูตร 15-15-15 แล้วหว่าน ฟางกลบทันที เพื่อป้องกันหนู คาบเมล็ดพันธุ์ข้าวบาร์เลย์ไปกิน

การใส่ปุ๋ย

ใช้ปุ๋ยสูตร 15-15-15

ครั้งแรกใส่ตอนหว่านเมล็ดพันธุ์ 20 กิโลกรัม/ไร่

ครั้งที่สองห่างจากวันแรก 20 วัน 10 กิโลกรัม/ไร่

เมื่อปลูกข้าวบาร์เลย์ได้อายุประมาณ 45 วัน ถ้าต้นข้าวบาร์เลย์ไม่มีการเจริญเติบโตเท่าที่ควร ก็ให้หว่าน ปุ๋ยยูเรีย 15 กิโลกรัม/ไร่ เพื่อเร่งการเจริญเติบโตของต้นข้าวบาร์เลย์

การให้น้ำ

ใช้น้ำจากน้ำเหมือง

- ใส่น้ำครั้งแรก เมื่อหว่านเมล็ดพันธุ์ข้าวบาร์เลย์ได้ 2 วัน
- อีกทุก 10 วันใส่น้ำครั้ง จนถึงการเก็บเกี่ยว

ข้อสำคัญในช่วงที่ข้าวบาร์เลย์เริ่มแทงช่อ จะต้องคอยสังเกต ถ้าเริ่มแทงช่อเมื่อไร รีบให้น้ำทันที เพราะช่วงนี้ต้นข้าวบาร์เลย์ต้องการน้ำมาก

การเก็บเกี่ยว

ใช้แรงงานคนในครอบครัวซึ่งมีตัวเกษตรกรและภรรยา บางครั้งลูกสาวก็มาช่วยและจ้างเพื่อนบ้าน โดยใช้เคียวเกี่ยวข้าวบาร์เลย์ นำไปวางเรียงกันเป็นตับ สัก 2-3 แดด ใช้ตอกมัดกองรวมกันไว้ เพื่อรอรถมานวด อัตราค่าจ้างรถนวด 1 กิโลกรัม/40 สตางค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาและอุปสรรคในการปลูกข้าวบาร์เลย์

1. ตอนหว่านเมล็ดพันธุ์ข้าวบาร์เลย์ มักจะมีหนูมาคาบเมล็ดพันธุ์ข้าวบาร์เลย์ไปกิน
2. ปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์มีราคาแพง

สาเหตุที่เลือกปลูกข้าวบาร์เลย์

1. เป็นพืชที่ปลูกง่าย ไม่ต้องคอยดูแลรักษา
2. วิธีการปลูกก็ง่ายกว่าพืชชนิดอื่น
3. เมื่อปลูกข้าวบาร์เลย์เสร็จ ก็มีเวลาว่างที่จะหารายได้เพิ่มโดยรับจ้างทั่วไป
4. มีตลาดรับซื้อที่แน่นอน

ในอนาคต

จะปลูกต่อไป เพราะปลูกพืชชนิดอื่นแล้ว บางครั้งได้ผลผลิตไม่แน่นอนและตลาดรับซื้อก็ไม่แน่นอน ส่วนการปลูกข้าวบาร์เลย์ คิดโดยเฉลี่ยแล้วจะได้ไร่ละ ประมาณ 1,800 บาท คิดคำนวณโดยหักค่าใช้จ่ายแล้ว คุ้มทุน (ซึ่งยังไม่ได้หักค่าใช้จ่าย)

ต้องการความช่วยเหลือจากทางรัฐบาล

อยากให้ช่วยเหลือทางด้านราคาของปุ๋ย และราคาของเมล็ดพันธุ์เพราะมันแพงขึ้นทุกปี

ต้องการความช่วยเหลือจากทางบริษัท

อยากให้บริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี่ รับซื้อข้าวบาร์เลย์ในราคาที่แพงกว่านี้หน่อย อาจจะ กก. ละ 10 บาทก็ยังดี และตอนรับซื้ออย่าหักค่าความชื้นมากนัก เพราะเกษตรกรก็ไม่ได้กำไรอะไร

วิจารณ์ผล

ในการปลูกข้าวบาร์เลย์ของเกษตรกร นับได้ว่าเกษตรกรรายที่ 5 ได้ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่สูงที่สุดในจำนวนเกษตรกรทั้งหมด 20 ราย เนื่องจากเกษตรกรรายดังกล่าว เป็นผู้ที่ปลูกข้าวบาร์เลย์มานาน ทำให้มีประสบการณ์ในการปลูก อาทิ จะปลูกข้าวบาร์เลย์ในช่วงปลายฝน ต้นหนาว คือ ประมาณต้นเดือนพฤศจิกายน ต้องเริ่มปลูกและปลูกให้ทันเสร็จก่อนกลางเดือนพฤศจิกายน ตอนหว่านเมล็ดพันธุ์ลงแปลงก็หว่านสม่ำเสมอ ไม่หว่านหนา หรือบางเกินไป ใน 1 กำมือ หว่านก้าวถอยหลังไป 2 ก้าว (ขนาดแปลงกว้าง 2 เมตร) และจำนวนพื้นที่ในการปลูกข้าวบาร์เลย์ก็น้อยคือ 4 ไร่ ทำให้การดูแลรักษาทำได้ง่าย และทั่วถึง แต่ก็มีปัญหาในเรื่องของหนูที่มักจะมาทำลายเมล็ดพันธุ์ข้าวบาร์เลย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกษตรกรรายที่ 6

นายสฤษดิ์ วงษา สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2543 บ้านเลขที่ 26 อายุ 35 ปี ระดับการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ 4 สถานภาพสมรส มีบุตร 2 คน เป็นลูกค้าของ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธกส.) และเป็นสมาชิกของสหกรณ์การเกษตร พื้นที่ในการผลิตข้าวบาร์เลย์ ปี พ.ศ. 2543/2544 จำนวน 6ไร่ ลักษณะการถือครองที่ดินในการผลิตข้าวบาร์เลย์ ที่ดินเป็นของตนเอง ประสบการณ์ในการปลูกข้าวบาร์เลย์ ทำทุกปี ตั้งแต่ปี 2536 ผลผลิตข้าวบาร์เลย์เมื่อปี 2542 ปลูกข้าวบาร์เลย์ 5 ไร่ได้ผลผลิตรวม 889 กิโลกรัม ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 178 กิโลกรัม รายได้จากการปลูกข้าวบาร์เลย์ ปี 2542 = 8,000 บาท มีความรู้เรื่องข้าวบาร์เลย์ ดี จากประสบการณ์ของตนเองและจากเพื่อนบ้าน สภาพดินที่ใช้ปลูก เป็นดินร่วนปนทราย พืชชนิดอื่นที่ปลูกนอกเหนือจากข้าวบาร์เลย์ ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ในพื้นที่สภาพไร่จำนวน 4 ไร่

ขั้นตอนการปลูก การใส่ปุ๋ย และการให้น้ำ

เหมือนเกษตรกรคนที่ 1

การเก็บเกี่ยว

ใช้แรงงานคนในครอบครัวคือตัวเกษตรกรเองและภรรยา และเพื่อนบ้านมาเอาแรง

ปัญหาและอุปสรรคในการปลูกข้าวบาร์เลย์

1. ค่าปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์มีราคาแพง
2. ทุกครั้งก่อนปลูกข้าวบาร์เลย์ จะมีเจ้าหน้าที่ของบริษัทบุญรอดบริวเวอรี่มาแนะนำ ซึ่งถ้านายสฤษดิ์ เอง ก็จะเข้าร่วมรับฟังแต่ช่วงปีแรก ๆ ช่วงปีระยะหลังไม่ได้เข้าร่วมรับฟัง เพราะบางครั้งไม่มีเวลา และบางเรื่องก็รู้อยู่แล้ว ทำให้บางอย่างที่เจ้าหน้าที่มาแนะนำก็ไม่รู้และไม่ได้นำมาปฏิบัติ ทำให้ผลผลิตน้อย
3. ส่วนมากที่ทำมาทุกปี จะเป็นการปลูก แล้วไม่ค่อยมีเวลามาดูแลรักษา เท่าที่ควร คอยให้น้ำ และรอเก็บเกี่ยว ทำให้ผลผลิตไม่ได้มากเท่าที่ควร
4. ปัญหาเรื่องแรงงาน ถ้าช่วงการเก็บเกี่ยวโดยส่วนมากจะเก็บเกี่ยวพร้อมๆ กัน ทำให้ขาดแคลนแรงงานต้องจ้างเพื่อบ้านมาช่วยซึ่งเป็นการเพิ่มต้นทุนการผลิตอีก

การรับซื้อ

บริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี่ จะเป็นผู้รับซื้อแต่เพียงบริษัทเดียว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อควรระวังในการปลูกข้าวบาร์เลย์

1. เวลาหว่านอย่าหว่านหนาเกินไป เพราะจะทำให้ต้นข้าวบาร์เลย์แย่งอาหารกันและแต่ละต้นจะให้ผลผลิตน้อย

2. อย่าให้น้ำบ่อยเกินไป เพราะข้าวบาร์เลย์เป็นพืชที่ไม่ค่อยชอบน้ำมากเมื่อเทียบกับข้าวเจ้า

3. ตอนเก็บเกี่ยว ระวัง อย่าให้โดนฝน เพราะจะทำให้สีของเมล็ดข้าวบาร์เลย์หมองและจะถูกบริษัทหักค่าความชื้น

วิจารณ์ผล

วิธีการปลูกข้าวบาร์เลย์ การดูแลรักษาส่วนมากจะไม่ค่อยเอาใจใส่เท่าที่ควรผลผลิตที่ได้จึงลดลง ที่ปลูกข้าวบาร์เลย์ เพราะเกษตรกรโดยส่วนมากคิดว่าปลูกง่ายคอยให้น้ำแล้วรอเก็บเกี่ยวผลผลิตเลย ซึ่งเมื่อขาดการดูแลที่ดีผลผลิตที่ได้จึงต่ำ

เกษตรกรรายที่ 7

ชื่อนายยศ มะโนคำ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2543 บ้านเลขที่ 59 อายุ 48 ปี การศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 สถานภาพ สมรส มีบุตร 2 คน หญิง 1 คนทำงานโรงงาน ชาย 1 คนทำงานบริษัท เป็นลูกค้าของ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ พื้นที่ในการผลิตข้าวบาร์เลย์ ปี พ.ศ. 2543/2544 จำนวน 5 ไร่ลักษณะการถือครองที่ดินในการผลิตข้าวบาร์เลย์ ที่ดินเป็นของตนเอง สัตว์เลี้ยงในครอบครัว เลี้ยงหมู 4 ตัว ประสบการณ์ในการปลูกข้าวบาร์เลย์ ทำมาทุกปี ตั้งแต่ปี 2536 รายได้จากการปลูกข้าวบาร์เลย์ ปี 2542 = 8,829 บาท ซึ่งเมื่อปี 2542 ปลูกข้าวบาร์เลย์ 7 ไร่ ผลผลิตรวม 981 กิโลกรัม ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 140 กิโลกรัม มีความรู้เรื่องข้าวบาร์เลย์ ดี จากเกษตรตำบลพระธาตุ จากเจ้าหน้าที่ของบริษัท (แนะนำก่อนปลูก) และจากประสบการณ์ของตนเองสภาพดินที่ใช้ปลูก เป็นดินร่วนปนทราย

ขั้นตอนและวิธีการปลูก

1. ใช้รถตัดหญ้าตัดตอซังข้าวให้หมด
2. นำปุ๋ยคอก มากอง ๆ ไว้
3. นำน้ำมาใส่ เพื่อให้ปุ๋ยคอกละลายไปทั่วท้องนา
4. ตากดิน 5-6 วัน
5. ขุดดิน ยกร่องขึ้นแปลง โดยใช้แรงงานในครอบครัวและเพื่อนบ้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. หว่านเมล็ดพันธุ์ข้าวบาร์เลย์ โดยใช้อัตราส่วนพื้นที่นา 1 ไร่ ต่อ เมล็ดพันธุ์ 25 กิโลกรัม

7. หว่านปุ๋ยสูตร 15-15-15 (หว่านครั้งแรก)

8. หว่านฟาง ป้องกันหนูคาบเมล็ดพันธุ์ข้าวบาร์เลย์ไปกิน

การใส่ปุ๋ย

เหมือนเกษตรกรรายที่ 1

การให้น้ำ

ให้น้ำวันแรกที่หว่านเมล็ดพันธุ์ นับไปอีกทุก 10 วัน จะให้น้ำอีก น้ำที่ใช้ เป็นน้ำเหมือง

การดูแลรักษา

ดูแลรักษาง่ายเพราะไม่มีศัตรูพืช หรือวัชพืช รบกวน

การเก็บเกี่ยว

ใช้แรงงานคนในครอบครัว คือตัวเกษตรกรและภรรยาและมีเพื่อนบ้านมาช่วย โดยใช้เคียวเกี่ยวเหมือนเกี่ยวข้าว นำไปวางเรียงกันเป็นตับ ตากไว้สัก 2-3 แดด ให้แห้งสนิทแล้ว ใช้ตอกมัด นำไปกองรวมกันไว้ รอรถมานวด

อัตราค่าจ้างนวด

ถ้านวดได้ 1 กิโลกรัม ให้ค่าจ้างนวด 40 สตางค์

การรับซื้อ

บริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด จะรับซื้อในราคา กิโลกรัมละ 9 บาท แต่ทุกปีจะมีความชื้นในเมล็ดข้าวบาร์เลย์เสมอ มักจะถูกหัก กิโลกรัมละ 2 สตางค์ เป็นประจำทุกปี

ปัญหาในการผลิตข้าวบาร์เลย์

1. ในช่วงปีนี้เริ่มมีแมลงขาว (เป็นตัวสีขาว) ชอบกินน้ำในเมล็ดธุ์ข้าวบาร์เลย์ตอนอ่อนทำให้เมล็ดข้าวบาร์เลย์ลีบ

2. ปุ๋ยมีราคาแพง ปุ๋ยสูตร 15-15-15 ซื้อสดถุงละ 415 บาท ราคาเชื่อถุงละ 450 บาท

3. เมล็ดพันธุ์ราคาแพง ขึ้นกว่าปี 2542

เมล็ดพันธุ์ถุงละ 325 บาท หนึ่งถุงมี 25 กิโลกรัม

เมื่อปี 2542 ถุงละ 99 บาท

ถ้าซื้อเมล็ดพันธุ์ 4 ถุง แถม 1 ถุง

ซื้อเมล็ดพันธุ์ 5 ถุง แถม 2 ถุง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาชีพเสริม

ปลูกผักกาดเขียวปลี แต่ปีนี้ผลผลิตไม่ดี ผักกาดไม่เข้าหัว เพราะปีนี้อากาศทางภาคเหนือหนาวช้าไป (จะหนาวประมาณเดือนธันวาคม)

ในอนาคต

ถ้าได้ผลผลิตดีก็จะทำต่อไป ถ้าขายผลิตผลแล้วได้กำไรน้อยไม่คุ้มทุนก็จะไม่ทำ

สาเหตุที่ทำมาทุกปี

เพราะ ปลูกง่ายกว่าพืชชนิดอื่น การดูแลรักษาก็ไม่ยุ่งยากคอยให้น้ำแล้วรอเก็บเกี่ยวเลย ช่วงเวลาที่รอผลผลิตก็ไปทำอาชีพเสริมอย่างอื่น

ต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐและภาคเอกชน คือ

อยากให้ขึ้นราคาผลผลิตบ้าง เพราะตั้งแต่ปลูกมา ปี 2536 ราคาของผลผลิตเกรดเอ 9 บาท ปีปัจจุบันก็ 9 บาท

ส่วนเรื่องที่ทางบริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด ที่เคยช่วยเหลือเกษตรกรโดยให้ปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์ฟรี ตั้งแต่ปี 2536-2540 เมื่อปี 2541-2542 ให้ซื้อปุ๋ยเอง และเมล็ดพันธุ์ก็นำมาจำหน่าย ถุงละ 99 บาท แต่ทำไมปี 2543 ถึงจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ ถุงละ 325 บาท อยากให้ทางบริษัทช่วยเหลือตรงจุดนี้

วิจารณ์ผล

จากผลการศึกษาวิธีการปลูกข้าวบาร์เลย์ของเกษตรกรไม่ได้ปฏิบัติตามขั้นตอนที่นักส่งเสริมให้คำแนะนำ เกษตรกรจะปลูกข้าวบาร์เลย์ตามวิธีของตนที่เคยทำมาซึ่งมีขั้นตอนน้อย ประหยัดเวลา และไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย ซึ่งในจุดนี้ทำให้ผลผลิตต่อไร่ต่ำ ถ้าเกษตรกรเปลี่ยนจากวิธีการหว่าน จากที่ใช้เมล็ดพันธุ์ 25 กิโลกรัมต่อไร่ มาเปลี่ยนเป็นการหยอดก็จะเป็นวิธีที่ดีเนื่องจากใช้เมล็ดพันธุ์ในอัตรา 12-16 กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยเกษตรกรประหยัดในเรื่องต้นทุนค่าใช้จ่าย

เกษตรกรรายที่ 8

นายกุศล ปาลี สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2544 บ้านเลขที่ 75 อายุ 52 ปี ระดับการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ 4 สถานภาพสมรส มีบุตร 1 คน เป็นหญิง บุตรกำลังศึกษาต่อสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตน่าน เป็นลูกค้าของ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ พื้นที่ในการผลิตข้าวบาร์เลย์ ปี พ.ศ. 2543/2544 จำนวน 6 ไร่ ลักษณะการถือครองที่ดินในการผลิตข้าวบาร์เลย์ เป็นที่ดินของตนเอง เริ่มปลูกข้าวบาร์เลย์ปี 2542 ผลผลิตข้าวบาร์เลย์ เมื่อปี 2542 ปลูกข้าวบาร์เลย์จำนวน 6 ไร่ ผลผลิตรวม 762 กก. ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 127 กก. ก่อนหน้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นั้นปลูกยาสูบ สาเหตุที่เลิกปลูกยาสูบ เพราะ การปลูกยาสูบต้องดูแลรักษาอย่างใกล้ชิด ไม่อย่างนั้นจะมีเพลี้ยสีดำมาเกาะทำลายใบยาสูบ ใบของยาสูบจะหด บางครั้งถ้าใส่ปุ๋ยน้อยไม่พอกับความต้องการของต้นยาสูบ ใบก็จะเล็กและในการปลูกยาสูบ จะต้องพ่นยาฆ่าแมลงทุกอาทิตย์ รายได้จากการปลูกพืชชนิดอื่นนอกเหนือจากปลูกข้าวบาร์เลย์ ปลูกผักกาดเขียวปลี เพราะราคาดีกิโลกรัมละ 2 บาท แต่ต้องดูแลรักษาอย่างใกล้ชิด เพราะจะมีหนอนชอบเจาะทำลายหัวผักกาด เพลี้ยสีดำชอบทำลายและแย่งอาหารจากผักกาด และถ้าหากในแปลงมีความชื้นมากเกินไปก็จะทำให้เกิดโรคโคนเน่าระบาด บางครั้งถ้าระบาดมาก ต้องถอนผักกดทิ้งทั้งแปลง และต้องเสียเงินซื้อน้ำยาฆ่าแมลงมากเนื่องจากน้ำยามีราคาแพง ถ้ามีโรคระบาดมาก ผลผลิตของผักกาดก็จะลดลง ทำให้ขายได้กำไรไม่แน่นอนในแต่ละปี มีความรู้เรื่องข้าวบาร์เลย์ น้อย ส่วนมากจะมีความรู้จากประสบการณ์ที่เคยปลูกมา และบางครั้งมักจะถามเพื่อนบ้านที่ปลูกข้าวบาร์เลย์เหมือนกัน ส่วนเจ้าพนักงานของทางบริษัทบุญรอดจะมาแนะนำ เฉพาะช่วงก่อนปลูกเท่านั้น ดินที่ใช้ปลูก เป็นดินร่วนปนทราย ปลูกข้าวบาร์เลย์ ในสภาพนา สาเหตุที่ปลูกในสภาพนาเพราะ มีแหล่งน้ำจากน้ำเหมืองที่เพียงพอสำหรับการปลูกข้าวบาร์เลย์ ทั้งฤดูที่ปลูก สภาพดินของพื้นที่นา ดีกว่าสภาพดินของพื้นที่ไร่ และอีกสาเหตุหนึ่ง คือ เมื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวแล้วไม่อยากปล่อยให้สภาพพื้นที่นาว่างเปล่า ถ้าปลูกพืชชนิดอื่น การดูแลรักษาลำบาก

ขั้นตอนและวิธีการปลูก

เหมือนกับเกษตรกรรายที่ 1

สาเหตุที่ไม่ไถดะ หรือ ไถพรวนดินก่อนปลูก

เพราะไม่มีเงินทุนในการจ้างรถไถ และตั้งแต่ปลูกข้าวบาร์เลย์มาก็ไม่เคยไถดะหรือ ไถพรวนเลย (ลดต้นทุนในการปลูกข้าวบาร์เลย์)

การใส่ปุ๋ย

ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 2 ครั้ง

ครั้งแรกใส่ปุ๋ยวันหว่านเมล็ดพันธุ์ 20 กิโลกรัม/ไร่

ครั้งที่สองห่างจากวันแรก 20 วัน 10 กิโลกรัม/ไร่

ในช่วงการเจริญเติบโตของข้าวบาร์เลย์ ถ้าข้าวบาร์เลย์ไม่ค่อยเจริญเติบโตก็หว่านปุ๋ยยูเรีย 10กิโลกรัม/ไร่ แล้วเอาน้ำใส่ เพื่อให้ปุ๋ยละลาย ข้าวบาร์เลย์ สามารถนำไปใช้ได้ง่าย

การให้น้ำ

ให้น้ำวันหว่าน นับไปอีกทุก 10 ให้น้ำครั้ง เมื่ออายุของข้าวบาร์เลย์ประมาณ 75 วัน ให้หยุดให้น้ำ เพราะใกล้เก็บเกี่ยวรอให้ ต้นข้าวบาร์เลย์แห้ง อายุประมาณ 85 วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเก็บเกี่ยว

ใช้แรงงานคนในครอบครัวซึ่งคือตัวเกษตรกรเอง ภรรยา และเพื่อนบ้าน ส่วนการนวดจะจ้างนวด โดยอัตราค่าจ้างกิโลกรัมละ 40 สตางค์

ปัญหาในการผลิตข้าวบาร์เลย์

1. ปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์มีราคาแพง
2. ผลผลิตที่ได้ทางบริษัทที่รับซื้อมักจะบอกว่ามีความชื้นอยู่ ถูกหักค่าความชื้นเป็นประจำ

ในอนาคต

ถ้าราคาผลผลิตเท่าเดิม แต่ราคาของปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์แพงขึ้นทุกปี ก็อาจจะหยุดทำ เพราะปัจจุบัน ค่าครองชีพสูงขึ้น แต่รายได้เท่าเดิมหรือไม่เพิ่มขึ้นเลย

วิจารณ์ผล

ในการปลูกข้าวบาร์เลย์ของเกษตรรายดังกล่าวได้ผลผลิตน้อยกว่าเกษตรกรรายอื่น เนื่องจากขาดประสบการณ์ และไม่เอาใจใส่ดูแลอย่างเต็มที่ และปัญหาที่พบในการปลูกข้าวบาร์เลย์อีกอย่างคือเมล็ดพันธุ์และปุ๋ยมีราคาแพง และไม่สอดคล้องกับ งามชื่น (2540) กล่าวว่าควรใส่ปุ๋ยรองพื้นสูตร 25-77-0 ในอัตรา 25-50 กิโลกรัมต่อไร่ ก่อนการปลูกข้าวบาร์เลย์ ซึ่งจะทำให้ได้ผลผลิตดี

เกษตรกรรายที่ 9

นายก้อน บุญเกิด สัมภาษณ์เมื่อวัน 1 เดือน มกราคม พ.ศ. 2544 บ้านเลขที่ 6 อายุ 37 ปีระดับการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ 4 สถานภาพสมรส มีบุตร 1 คน กำลังศึกษาอยู่ชั้น ม. 4 เป็นลูกค้าของ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ พื้นที่ในการผลิตข้าวบาร์เลย์ ปี พ.ศ. 2543/2544 จำนวน 5 ไร่ลักษณะการถือครองที่ดินในการผลิตข้าวบาร์เลย์ เป็นที่ดินของตนเอง ปลูกข้าวบาร์เลย์มาตั้งแต่ ปี 2536 แต่หยุดปลูกข้าวบาร์เลย์ปี 2542 ความรู้เรื่องข้าวบาร์เลย์ ดี จากประสบการณ์ของตนเองอาชีพเสริม รับจ้างทั่วไป และปลูกหอม กระเทียม ไว้เพื่อบริโภค ดินที่ใช้ปลูกเป็นดินร่วนปนทราย แรงงานที่ใช้ ใช้แรงงานในครอบครัวซึ่งตัวเกษตรกรเองและภรรยา มีเพื่อนบ้านมาเอาแรงเป็นบางครั้ง

ขั้นตอนวิธีการปลูก การให้น้ำ และการใส่ปุ๋ย

เหมือนเกษตรกรรายที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเก็บเกี่ยว

ใช้แรงงานคนในครอบครัวและแรงงานเพื่อนบ้าน และมีการจ้างนวด โดยอัตราค่าจ้างนวดกิโลกรัมละ 40 สตางค์

ปัญหาและอุปสรรคในการปลูกข้าวบาร์เลย์

1. ไม่มีเงินในการลงทุน
2. ปุ๋ย เมล็ดพันธุ์ มีราคาแพง
3. มีหนูรบกวนบ้าง ตอนช่วงหว่านเมล็ดพันธุ์ลงแปลงครั้งแรก

สาเหตุที่กลับมาปลูกข้าวบาร์เลย์อีก

1. ปลูกพืชอย่างอื่นต้องลงทุนสูง
2. ข้าวบาร์เลย์ปลูกง่าย ดูแลรักษาไม่ลำบาก และไม่มีความรู้ในการปลูกพืชชนิดอื่น
3. ถึงแม้ราคาข้าวบาร์เลย์จะต่ำ แต่มีตลาดรับซื้อที่แน่นอน
4. เมื่อปลูกแล้วสามารถให้ภรรยาดูแลรักษาได้ ส่วนตัวเองก็รับจ้างทั่วไป หารายได้เสริม

วิจารณ์ผล

เกษตรกรรายนี้ค่อนข้างจะมีประสบการณ์ในการปลูกข้าวบาร์เลย์ เพราะเริ่มปลูกข้าวบาร์เลย์มาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2536 จนกระทั่งปี พ.ศ. 2542 จึงหยุดปลูก และหันมาปลูกข้าวบาร์เลย์อีกครั้งในปี พ.ศ. 2543 สาเหตุที่หยุดปลูกข้าวบาร์เลย์เมื่อปี พ.ศ. 2542 เพราะไม่มีเงินลงทุนเนื่องจากปุ๋ยมีราคาแพง

เกษตรกรรายที่ 10

นายเสน่ห์ มูลรินสัมภาษณ์เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2544 บ้านเลขที่ 106 อายุ 31 ปี ระดับการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ 4 สถานภาพ สมรส มีบุตร 1 คน เพศชาย กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ พื้นที่ในการผลิตข้าวบาร์เลย์ปี พ.ศ. 2543/2544 จำนวน 6 ไร่ ลักษณะการถือครองที่ดินในการผลิตข้าวบาร์เลย์ เป็นของตนเอง ปลูกข้าวบาร์เลย์ ปีแรก ก่อนหน้านี้ปลูกยาสูบ สาเหตุที่เลิกปลูกยาสูบ เพราะคุณสมเพียร มูลริน ซึ่งเป็นภรรยาแพ้ยาฆ่าแมลง ที่ใช้พ่นยาสูบ ตอนเก็บใบยาสูบซึ่งเป็นผลผลิตไปจำหน่าย จะทำให้เกิดอาการคลื่นไส้ วิงเวียนศีรษะ ตัวแดงเป็นผื่น ถ้าปลูกยาสูบต่อไปก็ไม่มีใครช่วยในการทำงาน จ้างคนช่วยก็ไม่คุ้มทุน และที่เลือกปลูกข้าวบาร์เลย์ เนื่องจากการดูแลรักษาและวิธีการปลูกง่ายไม่ลำบาก รายได้จากการปลูกยาสูบ = 22,000 บาท รายได้ดีแต่ก็ลงทุนมากและทำงานหนัก ต้องไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทำงานแต่เช้าทุกวัน ต้องดูแลตั้งแต่ปลูกจนถึงเด็ดใบออกจำหน่าย ความรู้เรื่องข้าวบาร์เลย์ มีน้อย เนื่องจากทำเป็นปีแรก รู้จากเพื่อนบ้านที่เคยปลูกมาก่อน เจ้าหน้าที่ของบริษัทที่มาแนะนำก่อนปลูก เจ้าหน้าที่เกษตร ตำบลพระธาตุ ดินที่ใช้ปลูก ดินร่วนปนทราย พืชชนิดอื่นที่ปลูกนอกเหนือจากข้าวบาร์เลย์ ไม่มี

ขั้นตอนและวิธีการปลูก

1. ใช้รถตัดหญ้าและตอซังข้าวให้หมด เขี่ยเอาไปกอง ๆ รวมกัน
2. ตากดินให้แห้ง เพื่อฆ่าเชื้อโรคที่เกิดขึ้นกับนาข้าว และติดค้างกับตอซังข้าว เมื่อหญ้า หรือตอซังข้าวที่ตัดไว้แห้ง นำไฟไปจุดเผา
3. ขึ้นแปลง โดยใช้แรงงานตนเอง และจ้างเพื่อนบ้านช่วย โดยอัตราค่าจ้างขึ้นแปลง แปลงละ 50 บาท
4. หว่านเมล็ดพันธ์ข้าวบาร์เลย์ โดยใช้อัตราส่วนพื้นที่นา 1 ไร่ ต่อเมล็ดพันธุ์ 25 กก. ในช่วงการหว่านผู้ที่หว่านต้องคาดคะเนให้ดีว่าในแต่ละแปลงจะหว่านให้พอดี ไม่หว่านมากหรือน้อยเกินไป เพราะหว่านมากไปก็จะทำให้พื้นที่ต่อข้าวบาร์เลย์หนาแน่นเกินไป ถ้าหว่านน้อยเกินไปก็จะทำให้ได้ผลผลิตของข้าวบาร์เลย์น้อย
5. หว่านปุ๋ยสูตร 15-15-15
6. หว่านฟาง เพื่อให้ความชื้นกับเมล็ดพันธุ์ข้าวบาร์เลย์ และป้องกันหนูด้วย
7. อีก 2 วัน ใส่น้ำ

การใส่ปุ๋ยและการให้น้ำ

เหมือนเกษตรกรรายที่ 1

การดูแลรักษา

ข้าวบาร์เลย์เป็นพืชที่ปลูกง่าย การดูแลรักษาก็ง่าย แมลงหรือศัตรูพืชก็ไม่ค่อยรบกวน

การเก็บเกี่ยว

ใช้แรงงานคนในครอบครัวซึ่งมีตัวของเกษตรกรเอง และภรรยา บางครั้งเพื่อนบ้านมาช่วย ใช้เคียวเกี่ยวนำไปวางเรียงกันเป็นตับ ตากไว้สัก 2-3 แดด ให้แห้งสนิท ใช้ตอกมัดรวมกันไว้เป็นมัด เพื่อรอรถมานวด อัตราค่านวด กิโลกรัมละ 40 สตางค์

ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตข้าวบาร์เลย์

1. ไม่มีเงินทุนในการปลูกข้าวบาร์เลย์
2. ปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์มีราคาแพง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สาเหตุที่ปลูกข้าวบาร์เลย์

1. ปลูกง่าย ดูแลรักษาไม่ยาก
2. ไม่มีแมลง และศัตรูพืช รบกวน
3. ราคาขั้นต่ำ ทางบริษัทได้ประกันให้
4. ปลูกแล้วให้ภรรยาดูแลเองได้ ส่วนตัวคุณเสน่ห์ มูลริน จะได้ไปรับจ้างอื่น ๆ

ในอนาคต

จะปลูกข้าวบาร์เลย์ต่อไป เพราะปลูกง่าย ดูแลรักษาไม่ยาก มีตลาดรับซื้อที่แน่นอน

ความต้องการความช่วยเหลือจากทางบริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี่

อยากให้ทางบริษัทช่วยเหลือในเรื่องราคา ให้รับซื้อในราคาที่สูงขึ้นกว่าเดิม และอยากให้ทางบริษัทจัดงานเกี่ยวกับข้าวบาร์เลย์ขึ้นทุกปี เพื่อที่ข้าวบาร์เลย์จะได้เป็นพืชที่รู้จักของเกษตรกรโดยทั่วไป

ความต้องการความช่วยเหลือจากทางรัฐบาล

อยากให้ทางเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ประจำตำบล หรือประจำอำเภอให้มาให้ความรู้เรื่องข้าวบาร์เลย์ให้มากกว่านี้ เพราะปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ประจำตำบลจะมาให้ความรู้หรือให้คำแนะนำเฉพาะช่วงก่อนปลูกเท่านั้น

วิจารณ์ผล

ในการปลูกข้าวบาร์เลย์ของเกษตรกร ส่วนใหญ่จะปลูกแล้วไม่ค่อยเอาใจใส่ เกษตรกรไม่คิดที่จะปลูกข้าวบาร์เลย์เป็นพืชหลัก และวิธีการที่ปลูกก็ไม่มีขั้นตอนที่ซับซ้อนปลูกตามวิธีดั้งเดิมที่ทำกันมา ไม่มีการเปลี่ยนหรือทำให้พัฒนาขึ้น จึงทำให้เกษตรกรได้ผลผลิตที่ต่ำ

เกษตรกรรายที่ 11

นาย ทอง สุโรพันธ์ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 มกราคม พ.ศ. 2544 บ้านเลขที่ 2 อายุ 48 ปี ระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 สถานภาพสมรส มีบุตร 2 คน เป็นลูกค้าของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ พื้นที่ในการผลิตข้าวบาร์เลย์ ที่ดินเป็นของตนเอง ประสบการณ์ในการปลูกข้าวบาร์เลย์ ปลูกมาตั้งแต่ปี 2536 หยุดทำปี 2542 เนื่องจากไปปลูกผักกาดเขียวปลี รายได้จากการปลูกผักกาดเขียวปลี พ.ศ. 2542 = 10,900 บาท มีความรู้เรื่องข้าวบาร์เลย์ดี จากประสบการณ์ที่ปลูกมาทุกปี จากเจ้าหน้าที่ของบริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด ที่มาแนะนำ จากเกษตรตำบลพระธาตุ และจากเพื่อนบ้าน สภาพดินที่ใช้ปลูก เป็นดินร่วนปนทราย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอน วิธีการปลูก การใส่ปุ๋ย และการใส่น้ำ

เหมือนเกษตรกรรายที่ 1

การดูแลรักษา

วัชพืชหรือแมลงไม่ค่อยรบกวน จะคอยก็เฉพาะความชื้นของดินเท่านั้น ว่ามีความชุ่มชื้นอยู่หรือไม่ ถ้าดินแห้งแข็ง ก็ใส่น้ำ และการสังเกตศัตรูพืชจำพวกเพลี้ย ที่ดูง่ายๆ คือถ้ามีพวกนกบินวนในแปลงไหนมากๆ ก็แสดงว่าในแปลงนั้นมีพวกแมลงและเพลี้ยซึ่งเป็นอาหารของนกนั้นเอง

การเก็บเกี่ยว

ใช้แรงงานในครอบครัวและแรงงานเพื่อนบ้าน ส่วนการนวด จะจ้างรถมาสี อัตราค่าจ้างสี กิโลกรัมละ 40 สตางค์

ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตข้าวบาร์เลย์

1. ไม่มีเงินในการลงทุน ทุกอย่างที่ใช้ในการลงทุน ต้องเชื่อเขามาลงทุนก่อน
2. ตลาดรองรับผลผลิตมีเพียงบริษัทเดียว อยากให้มีหลายบริษัทในตรงจุดนี้ เพื่อเมล็ดพันธุ์หรือปุ๋ยอาจจะมีราคาที่ถูกลงบ้าง
3. ไม่มีความรู้เรื่องเกี่ยวกับน้ำยาเคมีต่างๆ ไม่เห็นเจ้าหน้าที่ของบริษัทแนะนำจึงไม่ได้ใช้น้ำยาเคมีต่างๆ ในการปลูกข้าวบาร์เลย์

สาเหตุที่เลือกปลูกข้าวบาร์เลย์

เมื่อปลูกแล้วไม่ต้องคอยดูแลรักษาให้มาก มีเวลาไปทำอย่างอื่นและภรรยาสามารถมาดูแลแทนได้เวลาไม่อยู่

วิจารณ์ผล

ในการปลูกข้าวบาร์เลย์ของเกษตรกร มีสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ โดยส่วนมากจะไม่มีเงินทุน ในการซื้อเมล็ดพันธุ์ และปุ๋ย ในการบำรุงต้นข้าวบาร์เลย์ เป็นเกษตรกรพวกหันเหหัวดื้อ ไม่ค่อยเชื่อเจ้าหน้าที่ที่มาแนะนำ แต่เนื่องจากเป็นเกษตรกรที่ปลูกข้าวบาร์เลย์มานานจึงทำให้มีประสบการณ์และสังเกตศัตรูของได้ เช่น ดูลักษณะของการบินของนก เป็นต้น ส่วนในด้านผลผลิตที่ได้ต่อไร่ต่ำเนื่องจากเกษตรกรไม่ค่อยเอาใจใส่ดูแลเท่าที่ควร

เกษตรกรรายที่ 12

นายสนอง บุญเกิด สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 มกราคม พ.ศ.2544 บ้านเลขที่ 57 อายุ 47 ปี ระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 สถานภาพสมรสแล้ว มีบุตร 1 คน เป็นชาย ทำงานบริษัท เป็นลูกค้าของ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ พื้นที่ในการผลิตข้าวบาร์เลย์ ปี พ.ศ. 2543/2544

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวน 6 ไร่ ลักษณะการถือครองที่ดินในการผลิตข้าวบาร์เลย์ เช่าอัตราเช่า ทำนาข้าวเหนียวแล้วแบ่งผลผลิต ที่ได้คนละครึ่งกับเจ้าของนา แล้วเจ้าของนาให้ทำต่อ จนถึงฤดูของการทำนาอีกครั้งหนึ่ง ประสบการณ์ในการปลูกข้าวบาร์เลย์ ทำมาทุกปี ตั้งแต่ปี 2536 รายได้จากการปลูกข้าวบาร์เลย์ ปี 2542 = 7,668 บาท ผลผลิตข้าวบาร์เลย์เมื่อปี 2542 ปลูกข้าวบาร์เลย์จำนวน 5 ไร่ ผลผลิตรวม 852 กก. ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่170.4 กก.

ขั้นตอนวิธีการปลูก การให้น้ำ การใส่ปุ๋ย

เหมือนเกษตรกรรายที่ 1 แต่ถ้าปีไหนอากาศร้อน จะทำให้ผลผลิตของข้าวบาร์เลย์ไม่ดี อากาศยิ่งหนาว หมอกจะลงมากการเจริญเติบโตของข้าวบาร์เลย์ก็จะดี ได้ผลผลิตมาก

การเก็บเกี่ยว

ใช้แรงงานคนในครอบครัวคือตัวของเกษตรกรเองและภรรยาบางครั้งมีเพื่อนบ้านมาเอาแรง ใช้รถตัดก็ดีประหยัดเวลา แต่ต้นข้าวบาร์เลย์จะฟุ้งกระจาย จับมัดรวมลำบาก อาชีพอื่นนอกเหนือจากการปลูกข้าวบาร์เลย์ ปลูกผักกาดเขียวปลี ปีนี้ผลผลิตไม่ดี ผักกาดไม่เข้าหัว เพราะอากาศหนาวช้า และปลูกยาสูบ

ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตข้าวบาร์เลย์

ช่วงข้าวบาร์เลย์ออกเมล็ดจะมีเพลี้ย (ไม่มียากำจัดเพราะทางบริษัทไม่ได้ให้ยามาให้แต่น้ำยากันเมล็ดเป็นเชื้อรา)

การรับซื้อ

ทางบริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี่ จำกัด จะประกันราคาให้ทุกปี เกรด เอ ดีสุด 9 บาท โดยทางบริษัทจะใช้เครื่องวัดความชื้นมาวัด (เริ่มปี 2539) ช่วงเริ่มแรกที่ปลูกปี 2536-2538 การวัดความชื้นจะใช้ปากกัดถ้าเสียงดังมาก ๆ ประกอบกับใช้มือจับถ้าแห้งสนิทก็เกรด เอ ดังน้อยกว่าก็ราคาถูกลงเกรดต่ำลง (กัดยิ่งดังยิ่งดี)

อยากให้รัฐบาลช่วยส่งเสริม

ให้มีตลาดของข้าวบาร์เลย์หลายบริษัท ไม่ผูกขาดกับบริษัทเดียว

ด้านบริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี่ จำกัด

อยากให้ทางบริษัท สนับสนุนส่งเสริมการปลูกข้าวบาร์เลย์ เหมือนช่วงปี 2536-2540 เพราะช่วงนั้น ทางบริษัทให้เมล็ดพันธุ์และปุ๋ยฟรี ปี 2541 เป็นต้นมา ทางบริษัทให้เกษตรกรซื้อปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์เอง อยากให้ทางบริษัทแนะนำเรื่องยากำจัดหนู เพราะมีหนูเยอะ

ในอนาคต

จะปลูกต่อไป เพราะปลูกง่ายไม่ต้องกังวลเรื่องการดูแลรักษา ปลูกแล้วใส่ปุ๋ย ทุก 10 วัน ให้น้ำครั้ง 85 วัน เก็บเกี่ยวได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปี 2539 เคยปลูกข้าวสาลี แต่ไม่ได้ผล เนื่องจากอุณหภูมิ ไม่ค่อยหนาวมากและตลาดการรับซื้อก็ไม่แน่นอน

วิจารณ์ผล

ผลผลิตของข้าวบาร์เลย์ของเกษตรกรมีปริมาณต่อไร่ที่ต่ำ เนื่องมาจากเกษตรกรไม่ค่อยปฏิบัติตามคำแนะที่นักส่งเสริมแนะนำ การดูแลเอาใจใส่น้อย มีเพลี้ยมาเจาะดูดกินน้ำในเมล็ดของข้าวบาร์เลย์ และปุ๋ยมีราคาแพงเวลาใส่ปุ๋ยก็ต้องประหยัด ไม่หว่านมากเกินไป เพราะจะทำให้สิ้นเปลืองต้นทุนในการผลิต

เกษตรกรรายที่ 13

นายเผ่น แสงชม สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 มกราคม พ.ศ. 2544 บ้านเลขที่ 53 อายุ 42 ปี ระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 สถานภาพสมรส มีบุตร 2 คน ชายทั้ง 2 คน คนแรกทำงานบริษัท คนที่สองกำลังศึกษาอยู่ชั้น ม.5 บทบาททางสังคม เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน บ้านสร้อยพร้าว หมู่ 5 ต. พระธาตุ อ.เชียงกลาง จ. น่าน เป็นลูกค้าของ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ พื้นที่ในการผลิตข้าวบาร์เลย์ ปี พ.ศ. 2543/2544 จำนวน 8 ไร่ ลักษณะการถือครองที่ดินในการผลิตข้าวบาร์เลย์ที่ดินเป็นของตนเองปลูกข้าวบาร์เลย์มาตั้งแต่ปี 2539 จนถึงปัจจุบันปัจจุบันเป็นหนี้ ธ.ก.ส. 40,000 ผลผลิตข้าวบาร์เลย์ เมื่อปี 2542 ปลูกข้าวบาร์เลย์ 7 ไร่ ผลผลิตรวม 998 กก. ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 143 กก. พืชอื่นที่ปลูกนอกเหนือจากปลูกข้าวบาร์เลย์ บางปีปลูกยาสูบ บางปีปลูกผักกาดเขียวปลีสาเหตุที่เลิกปลูกพืชทั้งสอง เลิกปลูกยาสูบเพราะ การดูแลให้รอดพ้นจากศัตรูพืชลำบากเพราะมักจะมีตัวหนอน ตัวปุ้ง มากัดกินใบยาสูบ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องใช้ยาฆ่าแมลงฉีดพ่นทุกอาทิตย์ ทำให้บางครั้งแพ้ยา ตัวแดงเป็นผื่น ส่วนผักกาดเขียวปลี ไม่ได้เลิกปลูกเสียทีเดียว จะปลูกทุกปี แต่ปลูกไม่มากประมาณ 2-3 ไร่ ราคาของผักกาดเขียวปลี ดี มีตลาดรองรับ แต่บางปีถ้าฤดูหนาว มาช้า หรือ หนาวไม่มา ก็จะทำให้ผักกาดเขียวปลีไม่ค่อยเข้าหัว ทำให้น้ำหนักเบา ขายไม่ได้ราคา ความรู้เกี่ยวกับข้าวบาร์เลย์ ปานกลาง จากเพื่อนบ้าน จากประสบการณ์ของตนเอง จากเกษตรตำบลพระธาตุและจากเจ้าหน้าที่ของบริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด ดินที่ใช้ปลูก เป็นดินร่วนปนทราย

ขั้นตอนวิธีการปลูก และการใส่ปุ๋ย

เหมือนเกษตรกรรายที่ 1

แรงงานที่ใช้

ส่วนมากจะเป็นแรงงานในครอบครัวคือตัวของเกษตรกรเองและภรรยา จะจ้างแรงงานจากเพื่อนบ้านเป็นบางส่วนอาทิ ช่วงที่การเก็บเกี่ยวตรงกับเพื่อนบ้านคนอื่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปุ๋ยได้มาจาก

เชื่อจากผู้ใหญ่บ้านคือนายประสิทธิ์ ปาละอาจ โดยราคาถุงละ 450 บาท จ่ายเงินตอนเก็บเกี่ยวผลผลิต

การให้น้ำ

ใช้น้ำจากน้ำเหมือง

ให้น้ำวันแรก หว่านเมล็ดพันธุ์ข้าวบาร์เลย์ได้ 2 วัน หลังจากนั้นอีก 10 วัน จะให้น้ำอีกครั้ง โดยปกติข้าวบาร์เลย์จะชอบความเย็น หมอกยิ่งลง ยิ่งเป็นผลดีต่อการเจริญเติบโตของข้าวบาร์เลย์

การดูแลรักษา

ข้าวบาร์เลย์เป็นพืชที่ปลูกง่าย เจริญเติบโตไว ถ้าอากาศมีความเย็นวัชพืชหรือศัตรูพืชไม่ค่อยรบกวน

จะมีก็แต่หนู ในช่วงหว่านเมล็ดพันธุ์มักจะคาบเมล็ดพันธุ์ข้าวบาร์เลย์ไปกิน ดังนั้น เมื่อหว่านเมล็ดพันธุ์เสร็จจะต้องกลบด้วยฟ่างทันที เพื่อป้องกันหนู

การเก็บเกี่ยว

ใช้แรงงานคนในครอบครัวซึ่งก็คือตัวของเกษตรกรเองกับภรรยาและเพื่อนบ้านมาช่วยเอาแรง (วันหลังต้องไปช่วยเพื่อนบ้าน) โดยใช้เคียวเกี่ยว นำไปวางเรียงกันเป็นตับ ตากแดดสัก 2-3 แดด นำตอกไปมัดกองรวม ๆ กันไว้ รอรถมานวด

ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตข้าวบาร์เลย์

1. มีหนูในช่วงหว่านเมล็ดพันธุ์ข้าวบาร์เลย์
2. ปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์มีราคาแพง
3. ไม่มีต้นทุนในการปลูกข้าวบาร์เลย์ ในการเริ่มปลูกจนถึงการเก็บเกี่ยวจะกู้ยืมเงินเขามา ลงทุนก่อนไม่ว่าจะเป็นเงินสด หรือเชื่อ ปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์

สาเหตุที่เลือกปลูกข้าวบาร์เลย์

เพราะเป็นพืชที่ปลูกง่าย โตไว ไม่ต้องคอยดูแลรักษา มีเวลาว่างให้ไปประกอบอาชีพอื่น ๆ เพื่อเพิ่มรายได้ เช่น รับจ้างทั่วไป ปลูกหอม ปลูกพริก ไว้รับประทาน

ในอนาคต

จะปลูกต่อไป เพราะไม่มีความรู้ในเรื่องการปลูกพืชชนิดอื่น

ต้องการความช่วยเหลือจากทางบริษัทและรัฐบาล

อยากให้ช่วยเหลือในด้านต้นทุนการผลิต ค่าปุ๋ยและค่าเมล็ดพันธุ์ ถูกกว่านี้หน่อย เพราะปัจจุบันนี้ ค่าปุ๋ยและค่าเมล็ดพันธุ์แพงขึ้นทุกปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิจารณ์ผล

สาเหตุที่ผลผลิตของข้าวบาร์เลย์ของเกษตรกรรายนี้ได้ผลผลิตที่ต่ำ เพราะมีหนูมารบกวนต้นข้าวบาร์เลย์ในช่วงของการหว่านเมล็ดพันธุ์ลงแปลง และเกษตรกรไม่ค่อยมีเวลาเอาใจใส่ที่ดีพอ

เกษตรกรรายที่ 14

นายประสาร ปาละอาจ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 เดือน มกราคม พ.ศ. 2544 บ้านเลขที่ 18 อายุ 28 ปี ระดับการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 3 สถานภาพสมรส มีบุตร 1 คน เป็นลูกค้าของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ พื้นที่ในการผลิตข้าวบาร์เลย์ ปี พ.ศ. 2543/2544 จำนวน 4 ไร่ ลักษณะการถือครองที่ดินในการผลิตข้าวบาร์เลย์ ที่ดินเป็นของตนเองประสบการณ์ในการปลูกข้าวบาร์เลย์ ปลูกมาตั้งแต่ปี 2539 ผลผลิตข้าวบาร์เลย์เมื่อปี 2542 ปลูกข้าวบาร์เลย์ 5 ไร่ ผลผลิตรวม 856 กก. ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 171 กก. รายได้จากการปลูกข้าวบาร์เลย์ ปี 2542 = 7,700 บาท มีความรู้เรื่องข้าวบาร์เลย์จาก ประสบการณ์ที่ทำมาทุกปี และจากเพื่อนบ้าน สภาพดินที่ใช้ปลูก เป็นดินร่วนปนทราย อาชีพเสริม รับจ้างทั่วไป ปลูกพริก หอม กระเทียม ไว้เพื่อบริโภค

ขั้นตอนการปลูก การใส่ปุ๋ย การให้น้ำ

เหมือนเกษตรกรรายที่ 1

การเก็บเกี่ยว

ใช้แรงงานคนในครอบครัวคือตัวของเกษตรกรเองและภรรยา มีบางครั้งเพื่อนบ้านมาเอาแรง

ปัญหาและอุปสรรคในการปลูกข้าวบาร์เลย์

ไม่มีปัญหาในเรื่องศัตรูพืช หรือวัชพืช จะมีปัญหาก็แต่เรื่องปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์มีราคาแพง และผลผลิตที่ได้ก็ไม่มาก อาจเนื่องมาจากตัวเกษตรกรเองไม่มีเวลาดูแลเท่าที่ควร เมื่อปลูกเสร็จก็ให้ภรรยาคอยดูแลรักษาและให้น้ำ ส่วนตัวเองไปรับจ้างที่ กทม. และอีกปัญหาหนึ่งคือจะถูกบริษัทหักค่าความชื้น ตอนรับซื้อผลผลิตทุกปี ทำให้ได้กำไรน้อย

สาเหตุที่ยังปลูกข้าวบาร์เลย์อยู่

1. มีตลาดรับซื้อที่แน่นอน
2. ปลูกง่าย ดูแลไม่ยาก ภรรยาสามารถดูแลแทนได้
3. เป็นพืชที่ปลูกโดยไม่ต้องลงทุนมาก เนื่องจากเชื่อทั้งเมล็ดพันธุ์และปุ๋ยมาลงทุนก่อนได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิจารณ์ผล

ในการปลูกข้าวบาร์เลย์ของเกษตรกร สาเหตุที่ได้รับผลผลิตที่ต่ำ เนื่องมาจากไม่มีการเอาใจใส่ในการดูแลเท่าที่ควร และถูกทางบริษัทหักความชื้นเพราะเมล็ดข้าวบาร์เลย์ที่เก็บเกี่ยวไม่แห้งสนิท

เกษตรกรรายที่ 15

นายเล้า มาลา สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2544 บ้านเลขที่ 13 อายุ 51 ปี ระดับการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ 4 สถานภาพ สมรส มีบุตร 2 คน หญิงทั้งสองบุตรทั้งสองทำงานโรงงาน เป็นลูกค้าของ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ พื้นที่ในการผลิตข้าวบาร์เลย์ปี พ.ศ. 2543/2544 จำนวน 7 ไร่ ลักษณะการถือครองที่ดินในการผลิตข้าวบาร์เลย์ ที่ดินเป็นของตนเอง ประสบการณ์ในการปลูกข้าวบาร์เลย์ เริ่มทำตั้งแต่ปี 2542 มีรายได้จากการปลูกข้าวบาร์เลย์ 7,380 บาท ในปี 2542 ผลผลิตข้าวบาร์เลย์เมื่อปี 2542 ปลูกข้าวบาร์เลย์ 6 ไร่ ผลผลิตรวม 820 กิโลกรัม ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 137 กิโลกรัม มีความรู้เรื่องข้าวบาร์เลย์ ปานกลาง ส่วนมากจะมาจากประสบการณ์ของตนเองที่ปลูกมา เมื่อปี 2542 สภาพดินที่ใช้ปลูก เป็นดินร่วนปนทราย พืชชนิดอื่นที่ปลูกนอกเหนือจากข้าวบาร์เลย์ ปลูกผักกาดเขียวปลี 3 ไร่ ที่ปลูกผักกาดเขียวปลี เนื่องจากราคาดีคือ กิโลกรัมละ 2 บาท ปี 2543 ปลูก 2 ไร่ ได้เงิน 6,000 บาท แต่ก็เหนื่อย เพราะการปลูกผักกาดต้องดูแลรักษาอย่างดี ไม่อย่างนั้น จะทำให้เกิดโรคโคนเน่า และตัวหนอน ทำลายหัวผักกาด

ขั้นตอนและวิธีการปลูก

เหมือนเกษตรกรรายที่ 1

การใส่ปุ๋ย

ใช้ปุ๋ยสูตร 15-15-15

การให้น้ำ

ให้น้ำครั้งแรกเมื่อหว่านเมล็ดพันธุ์ ไปได้ 2 วัน ให้น้ำครั้ง ต่อไปนับไปอีกทุก 10 วัน ให้น้ำ 1 ครั้ง

เมื่อสังเกตเห็น ต้นข้าวบาร์เลย์เริ่มสีเหลือง เมล็ดข้าวบาร์เลยเริ่มแก่ หยุดการให้น้ำ เพื่อต้นข้าวบาร์เลย์จะได้แห้งสนิท เวลาเก็บเกี่ยวผลผลิต

การเก็บเกี่ยว

ใช้แรงงานคนในครอบครัวคือตัวของเกษตรกรเองและภรรยา มีการจ้างเพื่อนบ้านช่วยบ้าง เกี่ยววางเรียงกันเป็นตับ ตากแดด 2-3 แดด ให้ต้นและเมล็ดข้าวบาร์เลย์แห้งสนิท นำตอกไปมัดนำไปกอง ๆ รวมกันไว้ รอรถมานวด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาและอุปสรรคในการปลูกข้าวบาร์เลย์

1. ตอนหว่านเมล็ดจะมีหนูเยอะมาก มักชอบมาคาบเมล็ดพันธุ์ข้าวบาร์เลย์ไปกิน

2. บางครั้งในแปลงบางแปลง ถ้ามือหนักก็หว่านเมล็ดพันธุ์มากไปหน่อย ทำให้ต้นข้าวบาร์เลย์ขึ้นมากในแปลงนั้น แต่บางแปลงหว่านน้อยไป ทำให้ต้นข้าวบาร์เลย์ขึ้นน้อย มีผลทำให้ได้ผลผลิตน้อย

3. ปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์มีราคาแพง

การรับซื้อผลผลิต

ทางบริษัทบุญรอด บริวเวอร์รี จำกัด จะเป็นผู้รับซื้อแต่เพียงบริษัทเดียว

ในอนาคต

จะปลูกข้าวบาร์เลย์ต่อไปหรือไม่ต้องรอดูผลกำไรที่ได้จากปีนี้ก่อน ถ้าได้กำไรมากก็จะปลูกข้าวบาร์เลย์ต่อไป แต่ถ้าได้กำไรน้อย หรือขาดทุนก็จะเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่น

ต้องการความช่วยเหลือจากบริษัท

อยากให้ช่วยเหลือในด้านราคาของข้าวบาร์เลย์ให้รับซื้อในราคาที่สูงกว่าทุกปี อย่าหักค่าความชื้นมากเกินไป และช่วยเหลือในเรื่องราคาของเมล็ดพันธุ์และปุ๋ยให้มีราคาที่ถูกลงบ้าง

สาเหตุที่ปลูกข้าวบาร์เลย์

1. ปลูกง่าย ดูแลรักษาไม่ยุ่งยาก

2. มีตลาดรับซื้อที่แน่นอน

3. เมื่อปลูกแล้วให้ภรรยาดูแลแทน ส่วนตัวคุณเล้า มาลา สามารถไปทำงาน หรือรับจ้างทั่วไป เป็นการเพิ่มรายได้

วิจารณ์ผล

ผลผลิตของเกษตรกรได้ต่ำ และยังถูกทางบริษัทหักค่าความชื้นของเมล็ดข้าวบาร์เลย์อีก จึงทำให้ได้ผลตอบแทนที่น้อย

เกษตรกรรายที่ 16

นายเจริญ อาจหาญ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2544 บ้านเลขที่ 99 อายุ 40 ปี ระดับการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ 4 สถานภาพสมรส มีบุตร 3 คน เป็นลูกค้าของ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ พื้นที่ในการผลิตข้าวบาร์เลย์ ปี พ.ศ. 2543/2544 จำนวน 6 ไร่ ลักษณะถือครองที่ดินในการผลิตข้าวบาร์เลย์ ที่ดินเป็นของตนเอง ประสบการณ์ในการปลูกข้าวบาร์เลย์ปลูก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตั้งแต่ปี 2539 รายได้จากการปลูกข้าวบาร์เลย์ 7,500 บาท ในปี 2542 ผลผลิตข้าวบาร์เลย์ เมื่อปี 2542 ปลูกข้าวบาร์เลย์ 6 ไร่ ผลผลิตรวม 838 กิโลกรัม ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 140 กิโลกรัม มีความรู้เรื่องข้าวบาร์เลย์ ดี จากประสบการณ์ของตนเองที่ทำมาและจากเจ้าหน้าที่ของบริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี่ จำกัด สภาพดินที่ใช้ปลูก เป็นดินร่วนปนทราย พืชชนิดอื่นที่ปลูกนอกเหนือจากปลูกข้าวบาร์เลย์ ปลูกผักกาดเขียวปลี 3 ไร่

ขั้นตอนการปลูก การใส่ปุ๋ย การให้น้ำ

เหมือนเกษตรกรรายที่ 1 ส่วนแรงงานที่ใช้ ใช้แรงงานในครอบครัวซึ่งมีตัวของเกษตรกรเองและภรรยา มีรถตัดหญ้าเป็นของตนเอง ทำให้ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการตัดหญ้าหรือตอซังข้าว

การเก็บเกี่ยว

ใช้แรงงานคนในครอบครัวและแรงงานเพื่อนบ้าน โดยใช้เคียวเกี่ยวรวมๆ กันไว้ จ้างรถมานวดอัตราค่าจ้าง กิโลกรัมละ 40 สตางค์

ปัญหาและอุปสรรคในการปลูกข้าวบาร์เลย์

1. ปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์มีราคาแพง
2. ไม่มีเงินในการนำมาลงทุน ต้องใช้สินเชื่อ ต่างๆ เช่น เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย นำมาลงทุนก่อน
3. พื้นที่บางแปลง ให้ลูกช่วยหว่าน บางแปลงก็หว่านหนา บางแปลงก็หว่านน้อย ทำให้ต้นกล้าเจริญไม่เท่ากัน การเก็บเกี่ยวก็ลำบาก บางต้น แก่ควรเก็บเกี่ยว บางต้นยังไม่ควรเก็บเกี่ยว

สาเหตุที่เลือกปลูกข้าวบาร์เลย์

1. ปลูกง่าย ดูแลไม่ลำบาก
2. ลูก ๆ สามารถช่วยแรงงานในส่วนนี้ได้
3. มีเวลาไปประกอบอาชีพเสริมอื่น ๆ
4. มีตลาดรับซื้อที่แน่นอน

ในอนาคต

จะปลูกข้าวบาร์เลย์ต่อไปหรือไม่ ต้องคอยดูผลผลิตที่ได้ในปีนี้ก่อนและต้องดูเรื่องราคาเมล็ดพันธุ์ และราคาปุ๋ย ในปีต่อไปจะแพงหรือลดลงเพราะถ้าราคาแพงอยู่อย่างนี้เมื่อลงทุนไปแล้วก็ได้ผลตอบแทนไม่มาก อาจจะเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่นแล้วได้ผลผลิตและผลกำไรที่ดีกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิจารณ์ผล

ในการปลูกข้าวบาร์เลย์ของเกษตรกรรายดังกล่าว ผลผลิตที่ได้ถือได้ว่ายังต่ำอยู่ สาเหตุเนื่องมาจาก เป็นเกษตรกรที่ปลูกข้าวบาร์เลย์แล้วไม่เอาใจใส่ดูแล เท่าที่ควร วิธีการปลูกก็ไม่ถูกวิธีเมื่อเปรียบเทียบกับที่หน่วยงานเกษตรแนะนำ เช่น ไม่มีการไถพรวน หรือไม่มีการหว่านปุ๋ยรองพื้นแปลงก่อนที่จะทำการปลูกข้าวบาร์เลย์ แรงงานที่ใช้บางครั้งก็ลูกก็มาช่วยทำให้งานที่ได้นั้นไม่ค่อยดีเท่าที่ควร เช่น หว่านเมล็ดพันธุ์มาก หรือน้อยเกินไป

เกษตรกรคนที่ 17

นาย รัตน์ อาจหาญ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2544 บ้านเลขที่ 7 อายุ 58 ปี ระดับการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ 4 สถานภาพ สมรส มีบุตร 4 คน บุตรคนแรกและคนที่สองแต่งงานแล้วบุตรคนที่ 3 ทำงานบริษัท บุตรคนที่ 4 เรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นลูกค้า ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ พื้นที่ในการผลิตข้าวบาร์เลย์ ปี พ.ศ. 2543/2544 จำนวน 6 ไร่ปลูกข้าวบาร์เลย์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 พืชชนิดอื่นที่ปลูกนอกเหนือจากปลูกข้าวบาร์เลย์ ปลูกพริก หอม เพื่อการบริโภค รายได้จากการปลูกข้าวบาร์เลย์ 9,300 บาท ในปี 2542 ผลผลิตข้าวบาร์เลย์ เมื่อปี พ.ศ. 2542 ปลูกข้าวบาร์เลย์ 7 ไร่ ได้ผลผลิตรวม 1,026 กิโลกรัม ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 147 กิโลกรัม ลักษณะการถือครองที่ดินในการผลิตข้าวบาร์เลย์ เป็นของตนเอง มีความรู้เกี่ยวกับข้าวบาร์เลย์ปานกลาง ส่วนมากจากประสบการณ์ของตนเอง และจากเกษตรตำบลพระธาตุ ดินที่ใช้ปลูก เป็นดินร่วนปนทราย

ขั้นตอน วิธีการปลูก การใส่ปุ๋ย การให้น้ำ

เหมือนเกษตรกรรายที่ 1 ส่วนน้ำที่ใช้จะใช้น้ำจากน้ำเหมือง

การดูแลรักษา

ดูแลง่าย ไม่มีศัตรูพืช หรือวัชพืชรบกวน คอยแต่ให้น้ำอย่าให้ต้นข้าวบาร์เลย์ขาดน้ำ เพราะต้นจะแคระแกรน

การเก็บเกี่ยว

ใช้แรงงานในครอบครัวคือตัวของเกษตรกรเอง และภรรยา มีการจ้างเพื่อนบ้านช่วยบ้าง โดยใช้เคียวเกี่ยวแล้วนำไปวางเรียงกันเป็นตับๆ ตากแดดไว้ 2-3 แดด ใช้ตอกมัดนำไปกองๆ รวมกันไว้ เพื่อรอรถมานวด

ปัญหาในการผลิตข้าวบาร์เลย์

1. ไม่มีเงินลงทุน เนื่องจากเกษตรกรไม่มีอาชีพเสริมอย่างอื่นที่เพิ่มรายได้ คือหลังจากทำนาข้าวแล้วก็เก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวไว้เพื่อบริโภค หลังจากนั้นก็ทำการปลูกข้าวบาร์เลย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่อ ทำให้เกษตรกรไม่มีเวลาหรือโอกาสไปหารายได้อย่างอื่น เงินที่ได้ทุกครั้งก็เพียงเพื่อการบริโภคไปวันๆ เท่านั้น

2. เมล็ดพันธุ์ข้าวบาร์เลย์และปุ๋ยมีราคาแพงมาก

สาเหตุที่ปลูกข้าวบาร์เลย์

1. เป็นพืชที่ปลูกง่าย
2. การดูแลรักษาไม่ยาก
3. มีเวลาว่างตอนช่วงรอเก็บเกี่ยวผลผลิต สามารถไปทำงานอย่างอื่นได้
4. มีตลาดรับซื้อที่แน่นอน

ในอนาคต

ไม่แน่ใจว่าจะปลูกต่อไปอีกหรือไม่ เพราะต้องดูผลกำไรก่อน เพราะปีนี้ค่าปุ๋ยและค่าเมล็ดพันธุ์ ราคาแพงมากกว่าทุกปีที่ผ่านมา

ต้องการความช่วยเหลือจากทางรัฐบาล

ช่วยในเรื่องราคาของค่าปุ๋ยและค่าเมล็ดพันธุ์เพราะมันแพงเกินไปเกษตรกรไม่มีเงินซื้อ จึงได้ไปเชื่อเขามาก่อน และราคาเชื่อก็ยิ่งแพงเข้าไปอีก

ต้องการความช่วยเหลือจากทางบริษัท

อยากให้ทางบริษัทเพิ่มราคาการรับซื้ออีกสักนิด เพราะปีนี้ต้นทุนในการลงทุนปลูกข้าวบาร์เลย์สูงมาก

วิจารณ์ผล

ในการปลูกข้าวบาร์เลย์ ผลผลิตที่ได้ถือได้ว่ายังต่ำอยู่ เนื่องจาก แต่ละแปลงหว่านไม่เท่ากัน ทำให้ต้นกล้าเจริญไม่ทันกัน การเก็บเกี่ยวลำบาก และทำให้ผลผลิตที่ได้มีความชื้นอยู่ และสาเหตุที่สำคัญที่สุด คือ เกษตรกรไม่เอาใจใส่ดูแลการปลูกข้าวบาร์เลย์เท่าที่ควร

เกษตรกรรายที่ 18

นาย มนัส ยะปวง สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2544 บ้านเลขที่ 11 อายุ 49 ปี ระดับการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ 4 สถานภาพสมรส มีบุตร 3 คน เป็นลูกค้าของ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ พื้นที่ในการผลิตข้าวบาร์เลย์ ปี พ.ศ. 2543/2544 จำนวน 6 ไร่ ลักษณะการถือครองที่ดินในการผลิตข้าวบาร์เลย์ เป็นของตนเอง ปลูกข้าวบาร์เลย์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 ถึงปัจจุบัน พืชอื่นที่ปลูกนอกเหนือจากข้าวบาร์เลย์ปลูกผักกาดเขียวปลี พริก หอม รายได้จากการข้าวบาร์เลย์ 7,600 บาท ในปี พ.ศ. 2542 ผลผลิตข้าวบาร์เลย์เมื่อปี พ.ศ. 2542 ปลูกข้าวบาร์เลย์ 6 ไร่ ได้ผลผลิตรวม 844 กิโลกรัม ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 141 กิโลกรัม มีความรู้เรื่องข้าวบาร์เลย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปานกลาง ส่วนมากได้จากประสบการณ์ในการปลูกข้าวบาร์เลย์มาทุกปี และจากเพื่อนบ้าน ดินที่ใช้ปลูก เป็นดินร่วนปนทราย

ขั้นตอน วิธีการปลูก การใส่น้ำ และการใส่ปุ๋ย

เหมือนเกษตรกรรายที่ 1

การเก็บเกี่ยว

ใช้แรงงานคนในครอบครัวคือตัวของเกษตรกรเองและภรรยา บางครั้งเพื่อนบ้านมาเอาแรงโดยใช้เคียวเกี่ยว วางเรียงกันเป็นตับตากแดด 3-4 วัน ให้เมล็ดแห้งสนิท ใช้ตอกมัดนำไปกองรวมๆ กันไว้เพื่อรอรถมานวด อัตราค่าจ้างนวด กิโลกรัมละ 40 สตางค์

อยากให้รัฐบาลและทางบริษัทช่วยเหลือ

ในด้านราคา ให้ราคาของผลผลิตสูงขึ้นกว่านี้บ้าง ก็จะดี และอยากให้รัฐบาลเข้ามาควบคุม ดูแลในเรื่องของราคาปุ๋ยและราคาเมล็ดพันธุ์ซึ่งจะแพงขึ้นทุกปี

วิจารณ์ผล

สาเหตุที่ผลผลิตต่อไร่ตกต่ำเนื่องมาจาก ไม่เอาใจใส่ในการดูแลในการปลูกข้าวบาร์เลย์ และสาเหตุที่ได้รับผลตอบแทนที่เป็นตัวเงินจากข้าวบาร์เลย์น้อย ก็เพราะจะใช้เงินในการลงทุนสูง โดยเฉพาะค่าปุ๋ยและค่าเมล็ดพันธุ์

เกษตรกรรายที่ 19

นาย สวัสดิ์ เขื่อนวงศ์ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 4 เดือน มกราคม พ.ศ. 2544 บ้านเลขที่ 102 อายุ 44 ปี ระดับการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ 4 สถานภาพสมรส มีบุตร 2 คน เป็นลูกค้าของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ พื้นที่ในการผลิตข้าวบาร์เลย์ ปี พ.ศ. 2543/2544 จำนวน 9 ไร่ ลักษณะการถือครองที่ดินในการผลิตข้าวบาร์เลย์เป็นของตนเอง ปลูกข้าวบาร์เลย์มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 จนถึงปีปัจจุบัน รายได้ของข้าวบาร์เลย์ 8,600 บาท ในปี พ.ศ. 2542 ผลผลิตข้าวบาร์เลย์ เมื่อปี พ.ศ. 2542 ปลูกข้าวบาร์เลย์ 7 ไร่ ได้ผลผลิตรวม 957 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 138 กิโลกรัม มีความรู้เรื่องข้าวบาร์เลย์ จากเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลพระธาตุ จากเจ้าหน้าที่ของบริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด และจากเพื่อนบ้าน

ขั้นตอน วิธีการปลูก การให้น้ำ และการใส่ปุ๋ย

เหมือนเกษตรกรรายที่ 1

การเก็บเกี่ยว

ใช้แรงงานคนในครอบครัวซึ่งจะมีตัวของเกษตรกรเอง และภรรยา มีแรงงานเพื่อนบ้านบ้าง และจ้างรถนวด โดยเสียอัตราค่าจ้างนวด กิโลกรัมละ 40 สตางค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาและอุปสรรคในการปลูกข้าวบาร์เลย์

1. ไม่มีรถตัดหญ้าหรือเครื่องสีเป็นของตนเอง ทุกครั้งที่ปลูกข้าวบาร์เลย์ต้องจ้างเขาทั้งหมด ทำให้การลงทุนเพิ่มขึ้น

2. ไม่มีเงินในการลงทุน ทุกครั้งที่ปลูกข้าวบาร์เลย์ต้องเชื่อสินค้าต่างๆ เขามาก่อน ทำให้ต้องเป็นหนี้และคอยลุ้นอยู่เสมอว่าผลผลิตที่ได้จะคุ้มหนี้ หรือได้ผลกำไรเท่าไร

3. มีบางครั้งที่คอยแย่งน้ำเพื่อนบ้านในการให้น้ำแก่ข้าวบาร์เลย์

สาเหตุที่ปลูกข้าวบาร์เลย์

1. มีตลาดรับซื้อที่แน่นอน
2. ไม่ต้องใช้น้ำยาหรือสารเคมีต่างๆ ในการปลูกข้าวบาร์เลย์
3. ไม่มีเงินลงทุนก็สามารถเชื่อเมล็ดพันธุ์และปุ๋ยมาลงทุนก่อนได้
4. ไม่รู้จะปลูกพืชอะไร เพราะไม่มีความรู้

อยากให้ทางบริษัทช่วยเหลือ

ในด้านให้มีการจัดงานหรือนิทรรศการเกี่ยวกับข้าวบาร์เลย์ หรือผลิตภัณฑ์ของข้าวบาร์เลย์ ที่สามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ได้ ให้คนทั่วไปได้รู้จักและหันมาใช้ผลิตภัณฑ์ ดังกล่าว และผลผลิตข้าวบาร์เลย์ก็จะมีราคาที่สูงขึ้น

ในการรับซื้อก็อย่าหักค่าความชื้นมากนักเพราะทุกปีที่ทำมาก็ถูกหักปีละประมาณ 30-50 กิโลกรัม

วิจารณ์ผล

ในการปลูกข้าวบาร์เลย์ของเกษตรกร จากผลการศึกษาพบว่าได้ผลผลิตที่ต่ำเนื่องจากขาดความรู้ และไม่รู้ว่าจะปลูกพืชอะไร จึงปลูกข้าวบาร์เลย์ ซึ่งหมายถึงว่า ไม่ได้ตั้งใจที่จะปลูกข้าวบาร์เลย์ จึงทำให้ไม่ค่อยเอาใจใส่ดูแลเท่าที่ควรจึง ทำให้ได้ผลผลิตที่ได้น้อย

เกษตรกรรายที่ 20

นาย บุญยกร เทพอินทร์ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2544 บ้านเลขที่ 92 อายุ 52 ปี ระดับการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ 4 สถานภาพสมรส มีบุตร 2 คน เป็นลูกค้าของธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์ พื้นที่ในการผลิตข้าวบาร์เลย์ ปี พ.ศ. 2543/2544 จำนวน 8 ไร่ ลักษณะการถือครองที่ดินในการผลิตข้าวบาร์เลยเป็นของตนเองปลูกข้าวบาร์เลย์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 หยุดปี พ.ศ. 2542 เพราะปลูกผักกาดเขียวปลี มีความรู้เรื่องข้าวบาร์เลย์ ปานกลาง จากประสบการณ์ที่เคยทำมาจากเพื่อนบ้าน ดินที่ใช้ปลูก เป็นดินร่วนปนทราย พืชชนิดอื่นที่ปลูกนอกเหนือจากข้าวบาร์เลย์ ปลูกพริก หอม เพื่อการบริโภค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอน วิธีการปลูก การใส่ปุ๋ย และการให้น้ำ

เหมือนเกษตรกรรายที่ 1

การดูแลรักษา

ก็คอยให้น้ำอย่าให้ดินขาดความชื้น คอยกำจัดหนูบ้าง ว่ามารบกวนข้าวบาร์เลย์หรือไม่ ถ้ามีก็ซื้อยามาคลุกกับข้าวโพด นำไปวางไว้รอบคันนา ถ้าหนูมาเจอก็จะคาบไปกินและจะตายในที่สุด วัชพืชไม่ค่อยมีเนื่องจากคลุมแปลงด้วยฟาง หญ้าต่างๆ จะไม่งอก

การเก็บเกี่ยว

ใช้แรงงานคนในครอบครัว ซึ่งคือตัวของเกษตรกรเอง และภรรยา มีการจ้างแรงงานเพื่อนบ้าน ส่วนการนวด ใช้เครื่องนวด โดยอัตราค่าจ้างกิโลกรัมละ 40 สตางค์

ปัญหาในการผลิตข้าวบาร์เลย์

1. ตอนขุดร่องน้ำ ขึ้นแปลง จะใช้เวลานาน หลายวันต้องให้เพื่อนบ้านมาช่วย บางครั้งต้องจ้างแรงงาน เพื่อให้งานเสร็จเร็ว
2. ไม่มีเงินทุนในการลงทุน
3. มีหนูมารบกวนบ้างช่วงตอนหว่านเมล็ดและช่วงเมล็ดแก่ใกล้เก็บเกี่ยว

สาเหตุที่ปลูกข้าวบาร์เลย์

1. อายุมากแล้วปลูกพืชอย่างอื่นต้องเหนื่อยใช้กำลังมาก แต่ปลูกข้าวบาร์เลย์จะหนักก็เฉพาะตอนขุดร่องน้ำเท่านั้น ช่วงอื่นไม่ลำบาก
2. มีตลาดรับซื้อที่แน่นอน
3. เป็นพืชที่ปลูกแล้วไม่ต้องใช้สารเคมีฉีดพ่น

อยากให้ทางรัฐบาลและทางบริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด

ช่วยเหลือในด้านราคาการรับซื้อที่สูงกว่าเดิมก็จะเป็นการดี และให้ช่วยเหลือในเรื่องเมล็ดพันธุ์และเรื่องปุ๋ยให้มีราคาที่พอดี ไม่สูงจนเกินไปเหมือนทุกวันนี้

วิจารณ์ผล

ในการปลูกข้าวบาร์เลย์ ของเกษตรกรผลผลิตที่ได้ค่อนข้างต่ำ เนื่องจากมีหนูมารบกวนและตัวของเกษตรกรเองก็ไม่เอาใจใส่ดูแล เท่าที่ควร

วิจารณ์ผลการศึกษาในภาพรวม

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม

จากการศึกษาถึงสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรในหมู่ที่ 5 บ้านสร้อยพร้าว ต. พระธาตุ อ. เชียงกลาง จ. น่าน ประกอบด้วยส่วนต่างๆ คือ อายุ ระดับการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานภาพทางสมรส การเป็นสมาชิกของสถาบันเกษตรกร พื้นที่ในการปลูกข้าวบาร์เลย์ ลักษณะการถือครองที่ดินในการปลูกข้าวบาร์เลย์ และรายได้จากการปลูกข้าวบาร์เลย์ ปี 2542/2543 แรงงานในครัวเรือน การจ้างงาน และการใช้เครื่องจักรกลเกษตร ผลการศึกษามีดังนี้ (จากตารางที่ 2)

อายุ การศึกษา และสถานภาพทางสมรส

เกษตรกรผู้ปลูกข้าวบาร์เลย์ จำนวน 20 ราย มีอายุอยู่ระหว่าง 28-58 ปี โดยเฉลี่ยจะอยู่ในอายุ 44 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 18 ราย ส่วนอีก 2 ราย จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คือ เกษตรกรรายที่ 1 และรายที่ 4 เกษตรกรผู้ให้ข้อมูลในการปลูกข้าวบาร์เลย์ครั้งนี้ สมรสแล้วทุกราย (จากตารางที่ 2)

การเป็นสมาชิกของสถาบันเกษตรกร ลักษณะการถือครองที่ดินและพื้นที่ที่ใช้ในการปลูกข้าวบาร์เลย์

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกข้าวบาร์เลย์ จำนวน 20 ราย เป็นลูกค้าของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธกส.) มีอีก 2 รายที่เป็นทั้งลูกค้าของ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์(ธกส.) และสหกรณ์การเกษตร คือ เกษตรกรรายที่ 1 และรายที่ 6

เกษตรกรจำนวน 19 รายมีที่ดินในการปลูกข้าวบาร์เลย์เป็นของตนเอง อีก 1 รายเช่าที่ดินในการปลูกข้าวบาร์เลย์คือเกษตรกรรายที่ 12 และจำนวนพื้นที่ ที่เกษตรกรใช้ในการปลูกข้าวบาร์เลย์จะมีจำนวนพื้นที่แตกต่างกันไป เกษตรกรรายที่ 1 มีพื้นที่ใช้ในการปลูกข้าวบาร์เลย์มากที่สุด จำนวน 10 ไร่ ส่วนเกษตรกรที่มีพื้นที่ใช้ในการปลูกข้าวบาร์เลย์น้อยที่สุดคือเกษตรกรรายที่ 5จำนวน 4 ไร่ โดยเฉลี่ยพื้นที่ที่ใช้ในการปลูกข้าวบาร์เลย์ ปี 2542 จำนวน 6 ไร่ (จากตารางที่ 2)

ส่วนในเรื่องของต้นทุนที่ใช้ในการปลูกข้าวบาร์เลย์ไม่ได้สอบถามเกษตรกรมา แต่จากการสอบถาม ในเรื่องของราคาปุ๋ย และเมล็ดพันธุ์ ทำให้สามารถคำนวณได้ว่าใน 1 ไร่ จะใช้เมล็ดพันธุ์ 25 กิโลกรัม/ไร่ (1ถุง/ไร่) = 325 บาท ปุ๋ยสูตร 15-15-15 ใช้ 25 กิโลกรัม/ไร่ = 112 บาท ปุ๋ย ยูเรีย 10 กิโลกรัม/ไร่ = 40 บาท การจ้างแรงงานก็มีบ้าง ในการลงทุน 1 ไร่ ค่าใช้จ่ายโดยรวมประมาณ 700 บาท เฉลี่ยรายได้ของข้าวบาร์เลย์ 1 ไร่ ได้ 1,800 บาท กำไรสุทธิ 1,100 บาท/ไร่

ผลผลิตและรายได้ของเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่ารายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวบาร์เลย์ มีรายได้ประมาณไร่ละ 2,000 บาท/ฤดู (ซึ่งหมายถึงยังไม่ได้หักค่าต้นทุนในการผลิต) ผลผลิตที่ได้ประมาณ 127-230 กิโลกรัม/ไร่ และเกษตรกรที่มีผลผลิตต่อไร่สูงสุด คือเกษตรกรรายที่ 5 ส่วนเกษตรกรที่มีผลผลิตต่อไร่ต่ำสุดคือ เกษตรกรรายที่ 8 (จากตารางที่ 2)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 แสดงสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรจำนวน 20 ราย

รายได้	สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม							
	อายุ	การศึกษา	สถานภาพการสมรส	การเป็นสมาชิกสถาบันการเกษตร	ลักษณะการถือครองที่ดิน	พื้นที่ปลูก ปี 2542/2543 (ไร่)	ผลผลิตต่อปี 2542/2543 (กก./ไร่)	รายได้เฉลี่ย / ไร่ (บาท)
1	48	ม.3	สมรส	ธกส.และสหกรณ์การเกษตร	เป็นของตนเอง	10	210	1,890
2	45	ป.4	สมรส	ธกส.	เป็นของตนเอง	-	หยุดทำ	-
3	45	ป.4	สมรส	ธกส.	เป็นของตนเอง	9	183	1,444
4	30	ป.4	สมรส	ธกส.	เป็นของตนเอง	-	เริ่มทำ 2543	-
5	44	ป.4	สมรส	ธกส.	เป็นของตนเอง	4	230	2,070
6	35	ป.4	สมรส	ธกส.และสหกรณ์การเกษตร	เป็นของตนเอง	5	178	1,600
7	48	ป.4	สมรส	ธกส.	เป็นของตนเอง	7	140	1,260
8	52	ป.4	สมรส	ธกส.	เป็นของตนเอง	6	127	1,143
9	37	ป.4	สมรส	ธกส.	เป็นของตนเอง	-	หยุดทำ	-
10	31	ป.4	สมรส	ธกส.	เป็นของตนเอง	-	เริ่มทำ 2543	-

ตารางที่ 2 (ต่อ) แสดงสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรจำนวน 20 ราย

11	48	ป.4	สมรส	ธกส.	เป็นของตนเอง	-	หยุดทำ	-
12	47	ป.4	สมรส	ธกส.	เป็นของตนเอง	5	170	1,530
13	42	ป.4	สมรส	ธกส.	เป็นของตนเอง	7	143	1,287
14	28	ม.3	สมรส	ธกส.	เป็นของตนเอง	5	171	1,539
15	51	ป.4	สมรส	ธกส.	เป็นของตนเอง	6	137	1,233
16	40	ป.4	สมรส	ธกส.	เป็นของตนเอง	6	140	1,260
17	58	ป.4	สมรส	ธกส.	เป็นของตนเอง	7	147	1,323
18	49	ป.4	สมรส	ธกส.	เป็นของตนเอง	6	141	1,269
19	44	ป.4	สมรส	ธกส.	เป็นของตนเอง	7	138	1,242
20	52	ป.4	สมรส	ธกส.	เป็นของตนเอง	-	หยุดทำ	-
	อายุเฉลี่ย= 44ปี					พื้นที่ปลูกเฉลี่ย=6ไร่	ผลผลิตเฉลี่ย 161 กก/ไร่	รายได้เฉลี่ย/ ไร่=1,435 บาท

ราคาขายผลผลิต

เกรด A ความชื้นไม่เกิน 10.5 % ราคา 9 บาท/กิโลกรัม

เกรด B ความชื้นไม่เกิน 13 % ราคา 8 บาท/กิโลกรัม

เกรด C ความชื้นไม่เกิน 15.5 % ราคา 7 บาท/กิโลกรัม

แรงงานในครัวเรือน และการจ้างงาน

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรผู้ปลูกข้าวบาร์เลย์ มีการใช้แรงงานในครัวเรือนซึ่งก็คือตัวของเกษตรกรเอง กับภรรยา และมีบางครั้งที่มีการจ้างแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิต มีการช่วยเหลือในด้านแรงงานกันระหว่างเพื่อนบ้าน ญาติที่น้อง และผู้ใกล้ชิด

การใช้เครื่องจักรกลเกษตร

เกษตรกรผู้ปลูกข้าวบาร์เลย์มีการใช้เครื่องจักรกลเข้าช่วยในการผลิตข้าวบาร์เลย์ ใช้รถตัดหญ้าและตัดตอซังข้าว นอกจากนี้ยังใช้เครื่องจักรกลช่วยในการนวดข้าวบาร์เลย์ โดยคิดอัตราค่าจ้างนวด กิโลกรัมละ 40 สตางค์ ซึ่งเกษตรกรจะเสียค่าจ้างนวด หลังจากที่เกษตรกรขายผลผลิตให้กับบริษัทบุญรอด บริวเวอร์รี่ จำกัดแล้ว

ตอนที่ 2 สภาพการผลิตข้าวบาร์เลย์

ประสบการณ์การเพาะปลูกข้าวบาร์เลย์

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรผู้ปลูกข้าวบาร์เลย์ จำนวน10 ราย ปลูกข้าวบาร์เลย์มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 จนถึงปีปัจจุบัน อีก 5 ราย เริ่มปลูกข้าวบาร์เลย์ปี พ.ศ. 2539 เป็นต้นมา อีก 1 ราย เริ่มปลูกข้าวบาร์เลย์ปี พ.ศ. 2540 อีก 1 รายปลูกข้าวบาร์เลย์ปี พ.ศ. 2542 และอีก 3 ราย เพิ่งเริ่มปลูกเมื่อปี พ.ศ. 2543 เป็นปีแรก ดังนั้น จึงทำให้เกษตรกรที่ปลูกข้าวบาร์เลย์มานานมีประสบการณ์ในการปลูกข้าวบาร์เลย์มากกว่าเกษตรกรที่เพิ่งเริ่มปลูก ดูได้จากผลผลิตของเกษตรกรที่ปลูกข้าวบาร์เลย์ มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 ได้ผลผลิตมากกว่า เมื่อเทียบกับเกษตรกรที่เพิ่งเริ่มปลูกข้าวบาร์เลย์เมื่อปี พ.ศ. 2542

ความรู้ด้านการปลูกข้าวบาร์เลย์

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรได้รับความรู้ในการปลูกข้าวบาร์เลย์มากที่สุด โดยการศึกษาจากประสบการณ์การปลูกด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังได้รับความรู้และคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ของบริษัท บุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด จากเกษตรตำบลพระธาตุ และจากเพื่อนบ้านที่ปลูกข้าวบาร์เลย์เหมือนกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาพพื้นที่ปลูกและเนื้อดินที่เกษตรกรใช้ในการปลูกข้าวบาร์เลย์

เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปลูกข้าวบาร์เลย์ ในเขตที่มีแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์ แหล่งน้ำที่ใช้ดังกล่าวคือแหล่งน้ำจากน้ำจากน้ำเหมือง มีการปลูกข้าวบาร์เลย์ในภาพนา หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว

สภาพดินที่ใช้ในการปลูกข้าวบาร์เลย์พบว่า ดินที่ปลูกเป็นดินร่วนปนทราย ซึ่งเหมาะแก่การปลูกข้าวบาร์เลย์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษฎา (2531) กล่าวว่า ข้าวบาร์เลย์จะขึ้นได้ดีในดินที่ระบายน้ำได้ดี เป็นดินร่วน หรือร่วนปนทราย และตอบสนองต่อปุ๋ยได้เป็นอย่างดี และไม่สามารถทนต่อสภาพน้ำ หรือ ดินที่เป็นกรดจัด (pH < 5.5-6)

การเตรียมดินปลูก วิธีปลูกและการใช้วัสดุคลุมแปลง

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรใช้รถตัดหญ้า และตัดตอซังขาว ตากดินไว้ 3-4 วัน และนิยมทำแปลงปลูกแบบไม่ไถพรวนดิน เนื่องจากเกษตรกรคิดว่า ถ้าไถพรวนจะเป็นการเพิ่มต้นทุนในการผลิตให้สูงขึ้น และดินที่เกษตรกรใช้ปลูกข้าวบาร์เลย์ ส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย ซึ่งตั้งแต่ทำการปลูกข้าวบาร์เลย์มาก็ไม่มีการไถพรวนเลย แต่ก็ยังได้ผลผลิตของข้าวบาร์เลย์เป็นที่น่าพอใจ และเกษตรกรมีการขุดดินทำร่องให้น้ำ และระบายน้ำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมลิน (2528) กล่าวว่า การปลูกข้าวบาร์เลย์แบบไม่ไถพรวน เป็นวิธีที่เสียค่าใช้จ่ายน้อยในการปฏิบัติ

การปลูกข้าวบาร์เลย์เกษตรกรจะใช้วิธีการหว่านเมล็ดพันธุ์ แล้วใช้ฟางคลุมแปลงปลูก การหว่านก็ทำให้ลดปัญหา การใช้แรงงาน และเวลาในการปลูกลง ส่วนการคลุมฟางก็ช่วยลดการระเหยของน้ำในแปลงปลูก นอกจากนี้ข้อดี ก็คือทำให้อุณหภูมิในดิน ระหว่างกลางวันกับกลางคือ มีความแตกต่างกันน้อยลง และยังเป็นการป้องกันไม่ให้หนู เข้าไปทำลายเมล็ดพันธุ์ข้าวบาร์เลย์ที่หว่านลงในแปลง

แหล่งที่มาและอัตราเมล็ดพันธุ์ที่เกษตรกรใช้ปลูก

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่ปลูกข้าวบาร์เลย์ จำนวน 20 รายใช้พันธุ์ข้าวบาร์เลย์ พันธุ์เบา ซึ่งอายุของการเก็บเกี่ยวประมาณ 85 วัน โดยวิธี หว่านเมล็ดพันธุ์อัตรา 25 กิโลกรัม/ไร่ แหล่งที่มาของเมล็ดพันธุ์เป็นพันธุ์ข้าวบาร์เลย์ที่ทางบริษัท บุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด จัดหามาให้ ส่วน การคลุกยาเคมีป้องกันโรคและแมลงแก่เมล็ดพันธุ์ข้าวบาร์เลย์ก่อนปลูก จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่ปลูกข้าวบาร์เลย์ไม่ใช้น้ำยาใดๆ คลุกเมล็ดพันธุ์เลย

การใช้ปุ๋ย และอัตราวิธีการใส่ปุ๋ยข้าวบาร์เลย์

เกษตรกรใช้ปุ๋ยสูตร 15-15-15 ใส่ 2 ครั้ง โดยการหว่าน ครั้งแรก ใส่ตอนหว่านเมล็ดพันธุ์ข้าวบาร์เลย์ เสร็จ อัตรา 20 กิโลกรัม/ไร่ ครั้งที่สอง ห่างจากในปุ๋ยวันแรก 20 วัน อัตรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10 กิโลกรัม/ ไร่ หากต้นกล้าข้าวบาร์เลย์ หรือระยะก่อนเริ่มแตกกอเจริญไม่ดี อาจใช้ปุ๋ยเร่ง ยูเรีย หว่านเพิ่มเติม ในอัตรา 10 กิโลกรัม/ไร่ โดยการหว่าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพบูลย์ และทรรศนะ (2535) กล่าวว่า เพื่อให้ได้ผลผลิตสูงและมีคุณภาพเหมาะสม ใช้ทำมอลท์ จึงแนะนำให้ใส่ปุ๋ยพร้อมหว่านเมล็ดครั้งเดียว โดยใช้ปุ๋ยสูตร 15-15-15 หากดินเป็นกรด และใช้ปุ๋ยสูตร 12-24-12 อัตรา 20-30 กิโลกรัม/ไร่ สำหรับดินทั่วไป

การให้น้ำ

ข้าวบาร์เลย์เป็นพืชที่ต้องการน้ำน้อยมากเมื่อเทียบกับข้าว คือ ต้องการน้ำเพียงชุ่มชื้น ไม่ต้องการน้ำมาก จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรให้น้ำแก่ข้าวบาร์เลย์ตลอดฤดูปลูกประมาณ 6-7 ครั้ง หรือน้อยกว่านี้ขึ้นอยู่กับความชื้นของดิน

ช่วงระยะเวลาที่มีการให้น้ำแก่ข้าวบาร์เลย์ คือ ครั้งแรก ภายหลังการหว่านเมล็ดพันธุ์ และหว่านปุ๋ยลงแปลง ครั้งต่อไป ให้น้ำทุก 10 วัน หลังจากให้น้ำวันแรกไปแล้ว และจะหยุดให้น้ำแก่ข้าวบาร์เลย์เมื่ออายุได้ 75 วัน เพราะถ้าหากใส่น้ำใกล้ฤดูเก็บเกี่ยวจะทำให้ต้นข้าวบาร์เลย์ล้ม การเก็บเกี่ยวลำบาก และอาจทำให้ผลผลิตของข้าวบาร์เลย์เป็นเชื้อรา เนื่องจากมีความชื้นมาก

และเกษตรกรยังให้ข้อมูลเพิ่มเติมอีกว่า ในการให้น้ำแก่ข้าวบาร์เลย์จะต้องระมัดระวังมิให้น้ำขังแปลงข้าวบาร์เลย์นานกว่า 2-3 ชั่วโมง เพราะจะทำให้ดินแฉะเกินไป และข้าวบาร์เลย์อาจตายได้ ข้าวบาร์เลย์ต้องการน้ำในระยะแรกปริมาณค่อนข้างมาก ส่วนระยะหลังหลังจากที่มีใบคลุมพื้นดินแล้วต้องการน้ำน้อยลง ในการใส่น้ำ แต่ละครั้งควรดูความชื้นของดินในแปลงเป็นเกณฑ์ ถ้าดินในแปลงมีความชื้นอยู่ก็เลื่อนการให้น้ำออกไปอีก 2-3 วัน โดยปกติในฤดูที่ปลูกข้าวบาร์เลย์อากาศจะหนาว มีหมอกลงในตอนเช้า ทำให้ฟางที่ปกคลุมข้าวบาร์เลย์อยู่ ช่วยในการเก็บรักษาความชื้น โดยธรรมชาติแล้วข้าวบาร์เลย์เป็นพืชที่ชอบอากาศเย็น อากาศยิ่งเย็น ยิ่งดีมีผลต่อการเจริญเติบโตของข้าวบาร์เลย์ และผลผลิตที่ได้ก็เพิ่มขึ้นด้วยในพื้นที่มีอากาศหนาวเย็น

การเก็บเกี่ยว

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรจะเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวบาร์เลย์ เมื่ออายุได้ 85 วัน ถ้าหากเกษตรกรเก็บเกี่ยวก่อน จะทำให้เมล็ดข้าวบาร์เลย์สีจะหมอง เมล็ดจะไม่แข็ง เกรดหรือราคาการรับซื้อไม่ดี แต่ถ้าเกษตรกรเก็บเกี่ยวหลัง 85 วัน จะได้ผลผลิตไม่ดี รวงจะกรอบ ตอนเกี่ยวจะหักเปราะง่าย การสังเกตว่าข้าวบาร์เลย์แก่พอจะเก็บเกี่ยวได้ คือ รวงจะแห้งและเปลี่ยนเป็นสีเหลืองทอง หางหักง่าย

ขั้นตอนการเก็บเกี่ยว คือ ใช้แรงงานในครอบครัว แรงงานจากเพื่อนบ้าน โดยใช้เคียวเกี่ยว วางเรียงเป็นตับบนตอซัง ตากแดด 2-3 แดด ให้รวงและเมล็ดแห้งสนิท นำตอกไปมัดขนนำไปกองรวมๆ กันไว้ เพื่อรอรถมานวด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และบางครั้งก็จะเกิดปัญหาในเรื่องแรงงาน ในกรณีที่มีการเก็บเกี่ยวผลผลิตตรงกับเพื่อนบ้าน จะขาดแรงงานในตรงจุดนี้ จึงทำให้เกษตรกรต้องจ้างแรงงานเพื่อนบ้านคนอื่นมาช่วยทำให้ต้องเสียค่าต้นทุนในการลงทุนเพิ่มขึ้นอีก

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการปลูกข้าวบาร์เลย์

จากตารางที่ 3 สรุปภาพรวมของปัญหาและอุปสรรคในการปลูกข้าวบาร์เลย์ ไว้ดังนี้

ต้นทุนการผลิต

ราคาเมล็ดพันธุ์และราคาปุ๋ย

จากผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนมากมีปัญหาเรื่องเมล็ดพันธุ์และปุ๋ย เนื่องจากปี พ.ศ. 2536 เป็นปีแรกที่รัฐบาลและบริษัท บุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด เริ่มส่งเสริมให้เกษตรกรจังหวัดน่าน มีการปลูกข้าวบาร์เลย์ โดยทางบริษัท บุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด จะให้ทั้งปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์ฟรี ปี พ.ศ. 2540 มีการให้เกษตรกรซื้อเมล็ดพันธุ์เอง โดยเมล็ดพันธุ์ 1 ถุง มี 25 กิโลกรัม ซื้อในราคา 99 บาท ส่วนปุ๋ยทางบริษัทให้ฟรี แต่ปี พ.ศ. 2542 เป็นต้นมา เกษตรกรต้องซื้อปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์เอง โดยซื้อปุ๋ยในราคาเงินสด ถุงละ 415 บาท ถ้าเป็นราคาเงินเชื่อ ถุงละ 450 บาท เมล็ดพันธุ์ราคาถุงละ 325 บาท ซึ่งเกษตรกรจะจ่ายเงินค่าปุ๋ยและค่าเมล็ดพันธุ์ เมื่อตอนขายผลผลิตให้กับทางบริษัทแล้วโดยบริษัทจะหักค่าปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์ไปเลย จากข้อมูลดังกล่าว จะเห็นได้ว่าราคาของปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์จะเพิ่มขึ้น แต่ราคาการรับซื้อผลผลิตกลับเท่าเดิมทุกปี ยังเป็นการเพิ่มภาระทางด้านต้นทุนในการผลิตข้าวบาร์เลย์ของเกษตรกรให้สูงขึ้นอีกด้วย (จากตารางที่ 3)

แรงงาน

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรจำนวน 11 รายมีปัญหาเรื่องแรงงาน ซึ่งเกิดจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตของข้าวบาร์เลย์ ที่ตรงกัน ทำให้เกษตรกรต้องจ้างเพื่อนบ้านคนอื่นๆที่ไม่ได้ปลูกข้าวบาร์เลย์มาช่วยซึ่งเป็นการเพิ่มต้นทุนในการผลิตให้สูงขึ้น (จากตารางที่ 3)

แนวทางแก้ไข

เกษตรกรที่ปลูกข้าวบาร์เลย์ควรจะเอาแรงกับเพื่อนบ้านรายอื่นๆ ที่ไม่ได้ปลูกข้าวบาร์เลย์ อาทิ เพื่อนบ้านที่ปลูกผักกาดเขียวปลี ยาสูบ หรือ ข้าวโพด เพื่อที่เวลาเก็บเกี่ยวผลผลิตเพื่อนบ้านเหล่านี้จะมาช่วยได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศัตรูพืช

หนู

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรจำนวน 9 ราย ที่ประสบปัญหาเรื่องหนูซึ่งจะเข้าทำลายทุกระยะของการเจริญเติบโต และทำความเสียหายมากในช่วงหว่านเมล็ดพันธุ์ลงแปลง เพราะหนูมักคาบเมล็ดพันธุ์ไปแทะกิน และในช่วงติดเมล็ด เกษตรกรต้องมีการตรวจตรวจดูอยู่เสมอ มิฉะนั้นแล้วจะสูญเสียผลผลิตอย่างมาก (จากตารางที่ 3)

การป้องกันกำจัด

เกษตรกรให้ข้อมูลเกี่ยวกับการกำจัดหนูดังต่อไปนี้

1. ทำความสะอาดบริเวณแปลงปลูกให้ปราศจากหญ้า หรือเศษขยะ ที่อาจเป็นที่อาศัยของหนู เพื่อมิให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของหนู
2. ใช้เหยื่อพิษล่อ โดยใช้เศษอาหารคลุกด้วยสารเคมี กำจัดหนู แล้วห่อผ้า นำไปวางไว้ตามจุดต่างๆ ที่เป็นทางผ่านของหนู หรือใช้เหยื่อสำเร็จรูปก็ได้
3. ถ้าไม่มีการวางเหยื่อพิษล่อหนู ใช้กับดักหนูแล้ว เอาเนื้อหนูมาประกอบ อาหารได้

เพลี้ย

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรจำนวน 3 รายมีปัญหาเรื่องเพลี้ย ซึ่งจะดูดกินน้ำในเมล็ดข้าวบาร์เลย์ตอนเมล็ดข้าวบาร์เลย์เริ่มออกทำให้เมล็ดลีบตอนเก็บเกี่ยว (จากตารางที่ 3)

การป้องกันกำจัด

ฉีดพ่นด้วยสารเคมี เซฟวิน 85 ในอัตรา ประมาณ 25-30 กรัม (3 ช้อนแกง) ต่อน้ำ 20 ลิตร

ปัญหาผลผลิตต่อไร่ของเกษตรกรต่ำ

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรจำนวน 20 ราย มีปัญหาเรื่องผลผลิตต่อไร่ต่ำ เมื่อเทียบกับผลผลิตต่อไร่ของแปลงสาธิตของ นายประสิทธิ์ ปาละอาจ ซึ่งได้ ผลผลิต 236 กิโลกรัมต่อไร่ สาเหตุเนื่องจาก เกษตรกรโดยส่วนใหญ่เมื่อปลูกข้าวบาร์เลย์แล้ว ไม่ค่อยเอาใจใส่ดูแลเท่าที่ควร ส่วนมากเกษตรกรจะปลูกข้าวบาร์เลย์แล้วปล่อยทิ้งไว้ คอยให้แต่น้ำแล้วรอเก็บเกี่ยวผลผลิตเลย ไม่ค่อยเชื่อคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ที่มาส่งเสริม เป็นเกษตรกรพวกหันเหหัวดื้อ มักมีวิธีการปลูกแบบดั้งเดิมที่เคยทำกันมา และอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผลตอบแทนในการปลูกข้าวบาร์เลย์น้อย เพราะผลผลิตของเกษตรกร ถูกหักค่าความชื้นในการขายผลผลิตทุกครั้ง และเมื่อขาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลผลิตแล้วนำรายได้มาหักค่าต้นทุนจะเหลือกำไรสุทธิน้อย เพราะต้นทุนในการปลูกข้าวบาร์เลย์สูง อาทิ ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าปุ๋ย เป็นต้น (จากตารางที่ 3)

แนวทางแก้ไข

เกษตรกรที่ปลูกข้าวบาร์เลย์ ควรมีการเอาใจใส่ดูแลรักษาข้าวบาร์เลย์เมื่อทำการปลูกแล้ว หากไม่มีปัจจัยต่างๆ เช่น ต้นทุน หรือปุ๋ย จากการสัมภาษณ์เกษตรกรทุกรายก็เป็นสมาชิกของ ธกส. และสหกรณ์การเกษตร ควรจะไปขอก็ยืมเงินเพื่อมาลงทุน หรือกู้ยืมเงินในรูปของปุ๋ย เพื่อใช้ในการช่วยเร่งการเจริญเติบโตของข้าวบาร์เลย์ เนื่องจากจะทำให้เพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น

คุณภาพข้าวบาร์เลย์ (เปอร์เซ็นต์ความชื้น)

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรจำนวน 8 ราย ที่มีปัญหาเรื่องเมล็ดพันธุ์มีความชื้นเมื่อบริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด มารับซื้อจะถูกหักค่าความชื้น เป็นประจำ (จากตารางที่ 3)

แนวทางแก้ไข

เกษตรกรเมื่อนำผลผลิตข้าวบาร์เลย์มานวดโดยใช้เครื่องนวดแล้ว เมื่อเมล็ดข้าวบาร์เลย์ผ่านเครื่องนวดจะเกิดความร้อนมีความชื้นเกิดขึ้น ให้เกษตรกรนำเมล็ดที่นวดแล้วนั้นไปตากอีกสัก 2-3 แดด เพื่อให้เมล็ดข้าวบาร์เลย์แห้งสนิทมากขึ้น เมื่อขายให้กับบริษัทก็จะไม่ถูกหักค่าความชื้น จากคำแนะนำของ นายมานิตย์ คำนนท์ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการปลูกข้าวบาร์เลย์ บริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด

ด้านการตลาด

จากผลการศึกษาพบว่า ผลผลิตของข้าวบาร์เลย์ที่ผลิตได้ ทางบริษัท บุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด จะเป็นผู้รับซื้อแต่เพียงบริษัทเดียว เนื่องจากทางบริษัท บุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด เป็นผู้ควบคุม การผลิตและการรับซื้อ ทั้งหมด ทำให้เกษตรกรไม่มีโอกาสในการจำหน่ายผลผลผลิตกับบริษัทอื่นๆ การแข่งขันในด้านราคาก็ไม่มี ซึ่งจะผูกขาดกับบริษัท บุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด แต่เพียงบริษัทเดียว

สาเหตุที่เกษตรกรเลือกปลูกข้าวบาร์เลย์

จากผลการศึกษาพบว่า สาเหตุที่เกษตรกรเลือกปลูกข้าวบาร์เลย์ เพราะ

1. ข้าวบาร์เลย์เป็นพืชที่ปลูกง่าย การดูแลรักษาไม่ลำบาก
2. ข้าวบาร์เลย์เป็นพืชที่ ไม่ค่อยมีศัตรูพืชหรือวัชพืช ระบาดทำให้เกษตรกรไม่ต้องหาสารเคมีมากำจัด ซึ่งสารเคมีดังกล่าวอาจเป็นอันตรายแก่ตัวเกษตรกรเองและอาจทำลายสภาพแวดล้อม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ข้าวบาร์เลย์เป็นพืชที่ง่ายต่อการปลูก และการดูแลรักษา เกษตรกรที่ปลูกข้าวบาร์เลย์คอยให้น้ำและรอเก็บเกี่ยวผลผลิตเลย ช่วงเวลาที่รอผลผลิตก็สามารถไปประกอบอาชีพอย่างอื่นเพื่อเพิ่มรายได้

4. ตลาดการรับซื้อ ของข้าวบาร์เลย์ มีตลาดรับซื้อที่แน่นอน ไม่ว่าเกษตรกรจะได้ผลผลิตมากหรือน้อย ทางบริษัทก็เข้ามารับซื้อในหมู่บ้านเลย

การปลูกข้าวบาร์เลย์ในอนาคต

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรจำนวน 20 ราย จะปลูกข้าวบาร์เลย์ต่อไปในอนาคต ถ้าผลผลิตของข้าวบาร์เลย์ในปี 2543/2544 ดี มีราคาเพิ่มขึ้น แต่ถ้าผลผลิตในปี ดังกล่าวไม่ดี และปีต่อไป ราคาปุ๋ย เมล็ดพันธุ์ ยังมีราคาแพงอยู่ ก็จะไม่ปลูกข้าวบาร์เลย์ จะปลูกพืชอย่างอื่นที่มีการลงทุนในการผลิตที่ต่ำแต่ได้ผลกำไรดี

การต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐบาลและภาคเอกชน

ภาครัฐบาล

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรต้องการความช่วยเหลือจากรัฐบาลในด้านให้รัฐบาลเข้าไปมีบทบาทในการกำหนดเรื่องราคาของปุ๋ย และเมล็ดพันธุ์ ให้คงที่ ไม่แพงไปกว่านี้อีก และช่วยประกันราคาของข้าวบาร์เลย์ เพื่อเป็นหลักประกันว่าเกษตรกรจะไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากบริษัทที่รับซื้อ และอยากให้รัฐบาลหาบริษัทที่รับซื้อผลผลิตข้าวบาร์เลย์หลายๆ บริษัท เพื่อให้มีการแข่งขันในด้านราคาการรับซื้อ

ภาคเอกชน

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรต้องการความช่วยเหลือจากภาคเอกชน คือ ทางบริษัท บุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด ในด้านการรับซื้อผลผลิต ในช่วงการขายผลผลิตอยากให้ทางบริษัท ประนีประนอมในการรับซื้อ อย่าหักค่าความชื้นของเมล็ดพันธุ์มากนัก เพราะเกษตรกรไม่ได้ผลกำไร เนื่องจากการลงทุนในการปลูกข้าวบาร์เลย์มีมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการปลูกข้าวบาร์เลย์ของเกษตรกรจำนวน 20 ราย

รายที่	ปัญหาและอุปสรรคในการปลูกข้าวบาร์เลย์							
	ต้นทุนการผลิต			ศัตรูพืช		ผลผลิตต่อไร่	คุณภาพข้าวบาร์เลย์ (เปอร์เซ็นต์ความชื้น)	อื่นๆ
	เมล็ดพันธุ์	ปุ๋ย	แรงงาน	หนู	เพลี้ย			
1	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	-
2	✓	✓	-	✓	-	✓	-	-
3	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	-
4	✓	✓	✓	-	-	✓	✓	-
5	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	-
6	✓	✓	✓	-	-	✓	-	-
7	✓	✓	-	✓	✓	✓	-	-
8	✓	✓	-	-	-	✓	✓	-
9	✓	✓	✓	✓	-	✓	-	-
10	✓	✓	✓	-	-	✓	-	-
11	✓	✓	-	-	-	✓	-	-
12	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-
13	✓	✓	-	✓	-	✓	-	-
14	✓	✓	-	-	-	✓	✓	-
15	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	-
16	✓	✓	-	-	-	✓	-	-
17	✓	✓	-	-	-	✓	-	-
18	✓	✓	-	-	-	✓	-	-
19	-	-	✓	-	-	✓	✓	-
20	-	-	✓	-	-	✓	-	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5
สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการผลิตข้าวบาร์เลย์ของเกษตรกร ในหมู่ที่ 5 บ้านสร้อยพร้าว ต. พระธาตุ อ. เชียงกลาง จ. น่าน 2543/2544 มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจและสังคม ศึกษาปัญหาการผลิตข้าวบาร์เลย์ โดยเฉพาะวิธีการเพาะปลูก ปัญหาและอุปสรรคที่พบ การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว และปัญหาด้านการตลาดผู้ให้ข้อมูลเป็นเกษตรกรที่ปลูกข้าวบาร์เลย์ ในหมู่ที่ 5 บ้านสร้อยพร้าว ต. พระธาตุ อ. เชียงกลาง จ. น่าน โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

สภาพเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร ผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้เกษตรกร มีอายุระหว่าง 28-58 ปี สมรสแล้วทุกราย ระดับการศึกษาของเกษตรกรส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และส่วนมากเกษตรกรเป็นสมาชิกของสถาบัน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ที่ดินที่ใช้ในการปลูกข้าวบาร์เลย์ ส่วนใหญ่เป็นที่ดินของตนเอง รายได้โดยเฉลี่ยจากการปลูกข้าวบาร์เลย์ ประมาณไร่ละ 1,435 บาท/ฤดู ผลผลิตที่ได้ต่ำสุด127 กิโลกรัม/ไร่ และผลผลิตสูงสุด 230 กิโลกรัม/ไร่ แรงงานที่ใช้ส่วนมากจะใช้แรงงานในครัวเรือน และมีการช่วยเหลือกันระหว่างเพื่อนบ้าน ญาติพี่น้อง มีการใช้เครื่องจักรกลเข้ามาช่วยในการปลูกข้าวบาร์เลย์ เช่น เครื่องตัดหญ้า เครื่องนวด เกษตรกรที่ปลูกข้าวบาร์เลย์มานาน จะมีประสบการณ์ในการปลูกข้าวบาร์เลย์มากกว่าเกษตรกรที่เริ่มปลูกดูได้จากผลผลิตที่เกษตรกรได้ในแต่ละปี เกษตรกรที่ปลูกข้าวบาร์เลย์มานานจะมีความรู้และได้ผลผลิตที่สูงกว่าเกษตรกรที่เพิ่งเริ่มปลูก และส่วนใหญ่เกษตรกรได้รับความรู้เกี่ยวกับการปลูกข้าวบาร์เลย์ จากประสบการณ์การปลูกด้วยตนเอง

สภาพการผลิตข้าวบาร์เลย์ของเกษตรกร สภาพดินที่ใช้ในการปลูกข้าวบาร์เลย์ ส่วนมากเป็นดินร่วนปนทราย ซึ่งเหมาะแก่การปลูกข้าวบาร์เลย์ การเตรียมดินเกษตรกรจะไม่มีการไถพรวน เนื่องจากจะเป็นการเพิ่มต้นทุนในการผลิต และดินที่ใช้ปลูกก็เป็นดินร่วนปนทราย เกษตรกรจะขุดดินทำร่องให้น้ำ และระบายน้ำ เท่านั้น เกษตรกรจะปลูกข้าวบาร์เลย์โดยวิธีการหว่าน โดยอัตราเมล็ดพันธุ์ 25 กิโลกรัม/ไร่ แล้วหว่านฟางกลบเพื่อรักษาความชื้นของดินและป้องกันหนู เมล็ดพันธุ์ที่ใช้ปลูกทางบริษัท บุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด จัดหามาให้ การใช้ปุ๋ยเกษตรกรจะใช้ปุ๋ย สูตร 15-15-15 หว่าน 2 ครั้ง หว่านครั้งแรกตอนหว่านเมล็ดพันธุ์ข้าวบาร์เลย์เสร็จ อัตรา 25 กิโลกรัม/ไร่ หว่านปุ๋ยครั้งที่สอง ห่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากวันแรก 20 วัน อัตรา 10 กิโลกรัม/ไร่ และจะใส่ปุ๋ยยูเรีย เมื่อต้นข้าวบาร์เลย์ ไม่ค่อยอุดมสมบูรณ์ อัตรา 10 กิโลกรัม/ไร่ การให้น้ำ เกษตรกรจะให้น้ำแก่ข้าวบาร์เลย์ ตลอดฤดูปลูกประมาณ 6-7 ครั้ง ใส่ในวันหว่านเมล็ดพันธุ์วันแรก และอีกทุก 10 วัน ใส่น้ำอีกครั้ง หยุดการให้น้ำเมื่อข้าวบาร์เลย์อายุได้ 75 วัน การเก็บเกี่ยว เกษตรกรจะเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวบาร์เลย์เมื่ออายุได้ 85 วัน โดยใช้แรงงานคนในครอบครัว และแรงงานเพื่อนบ้าน ส่วนการนวดจะใช้รถนวด อัตราค่าจ้างนวด กิโลกรัมละ 40 สตางค์ ปัญหาและอุปสรรคในการปลูกข้าวบาร์เลย์ คือปัญหาศัตรูของข้าวบาร์เลย์ คือ หนู และเพลี้ย ปัญหาด้านเมล็ดพันธุ์และปุ๋ยมีราคาแพง และปัญหาด้านการตลาด คือจะถูกทางบริษัทหักค่าความชื้น ทุกครั้งที่ขายผลผลิต ปัญหาผลผลิตต่อไร่ของเกษตรกรต่ำเนื่องจาก เกษตรกรโดยส่วนใหญ่ เมื่อปลูกข้าวบาร์เลย์แล้วปล่อยทิ้งไว้ คอยให้แต่น้ำแล้วรอเก็บเกี่ยวผลผลิตเลย ไม่ค่อยเชื่อคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ที่มาส่งเสริม เป็นเกษตรกรพวกหัวเหหัวดื้อ มักมีวิธีการปลูกแบบดั้งเดิมที่เคยทำกันมา

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ในการปลูกข้าวบาร์เลย์ของเกษตรกร หมู่ที่ 5 บ้านสร้อยพร้าว ต. พระธาตุ อ. เชียงกลาง จ. น่าน น่าจะมีทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชน เข้ามาช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ดังกล่าวเพื่อให้ได้ผลผลิตข้าวบาร์เลย์ เพิ่มมากขึ้น และมีรายได้สูงขึ้น

ภาครัฐบาล ควรเข้ามาช่วยเหลือในเรื่องของการควบคุมราคาของเมล็ดพันธุ์และราคาปุ๋ย ว่ามีราคาแพงหรือไม่ เหมาะสม แก่การลงทุนของเกษตรกรหรือเปล่า

ส่วนภาคเอกชนควรเข้ามาช่วยเหลือในด้านการ ส่งเสริม ตัวเกษตรกรให้มีความกระตุ้น หรือกระตือรือร้นในการปลูกข้าวบาร์เลย์ โดยอาจจะพาเกษตรกรไปดูแปลงสาธิต หรือพาไปดูพื้นที่ ที่เกษตรกรท้องที่อื่นที่ปลูกข้าวบาร์เลย์แล้วได้ผลผลิตสูง ประสบความสำเร็จ และมีการให้ความรู้หรือคำแนะนำโดยเกษตรกรกับเกษตรกรกันเอง คือ นำเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ ในการปลูกข้าวบาร์เลย์ มารพูดคุยช่วยแนะนำให้ความรู้และคำปรึกษา แก่เกษตรกรในพื้นที่ดังกล่าว อาจจะเป็นผลดีกว่าการที่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ จะไปสอนให้แก่ตัวเกษตรกรโดยตรง เมื่อเกษตรกรได้รับความรู้จากเกษตรกรด้วยกันเอง ก็จะนำความรู้เหล่านั้นไปปฏิบัติและทำให้ผลผลิตของข้าวบาร์เลย์สูงขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนปัญหาด้านเกษตรกรไม่เงินในการลงทุนวิธีการแก้ปัญหาดังกล่าวเกษตรกรส่วนใหญ่ก็เป็นลูกค้าของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ดังนั้นน่าจะกู้เงินเพื่อนำมาลงทุนในการปลูกข้าวบาร์เลย์ เป็นการกู้เงินในระยะสั้นๆ หรือกู้เงินในรูปของปุ๋ยก็ได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการทำวิจัยควรมีการวางแผนในการดำเนินงานและปฏิบัติงานไปตามขั้นตอน เพื่อความสะดวกและรวดเร็วต่อการทำการวิจัย

2. ในการทำวิจัยเชิงคุณภาพสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ต้องใช้ระยะเวลาในการศึกษาข้อมูลยาวนาน เพื่อให้ได้ซึ่งข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วนสมบูรณ์

3. ข้อควรระวัง ในการทำวิจัยเชิงคุณภาพสัมภาษณ์แบบเจาะลึก คือ ถ้าหากพื้นที่ในการทำวิจัยอยู่ไกลต้องใช้ระยะเวลาในการเดินทางเพื่อไปเก็บข้อมูลหลายวัน ในการเก็บข้อมูลควรมีการเก็บอย่างละเอียด และให้ได้มากที่สุด เพื่อจะได้ไม่ต้องเสียเวลาไปเก็บอีก เมื่อข้อมูลไม่ครบตามที่ต้องการ

4. ควรมีการเพิ่มระยะเวลาของการทำปัญหาพิเศษของนักศึกษาหลักสูตร 2 ปี (ต่อเนื่อง) ไปไว้ในภาคเรียนที่ 1 เพื่อความสมบูรณ์และความละเอียดของงานวิจัย มากยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

กันยารัตน์ ไชยสุต. 2532. เซลล์พันธุศาสตร์ และเซลล์อนุกรมวิธานของพืชสกุล Zephyranther. ภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร.

กฤษฎา สัมพันธารักษ์. 2531. พืชไร่. ภาควิชาพืชไร่นา คณะเกษตรศาตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพมหานคร.

งามชื่น รัตนดิลก. 2540. การพัฒนาธัญพืชเมืองหนาวเพื่อระบบเกษตรยั่งยืน. รายงานประชุมวิชาการธัญพืชเมืองหนาวแห่งชาติครั้งที่ 18 เรื่อง ศักยภาพการผลิตและการตลาดภาคอีสาน, 27 – 29 มกราคม 2540. โรงแรมโฆษะ, ขอนแก่น.

ธีรยุทธ ตู้จินดา. 2535. ผลของพันธุ์สภาพแวดล้อม และการใช้ปุ๋ยเคมีต่อเปอร์เซ็นต์โปรตีนของข้าวบาร์เลย์ที่ปลูกในประเทศไทย. การประชุมวิชาการธัญพืชเมืองหนาว ครั้งที่ 13. 19 – 21 สิงหาคม 2535 ณ โรงแรมรอยัล คลิพ บีช รีสอร์ท เมืองพัทยา จ. ชลบุรี.

นารีณัฐ รุณภัย. 2540. ผลงานวิจัยธัญพืชเมืองหนาวของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. รายงานการประชุมวิชาการธัญพืชเมืองหนาวแห่งชาติ ครั้งที่ 18 เรื่องศักยภาพการผลิตและการตลาดในภาคอีสาน, 27 – 29 มกราคม 2540. โรงแรมโฆษะ, ขอนแก่น.

พรนิภา เลิศศิลป์มงคล. 2534. อิทธิพลของสารเคมีคลุกเมล็ดที่มีต่อความสามารถในการเก็บรักษาเมล็ดพันธ์ข้าวบาร์เลย์ 2 พันธุ์. การสัมมนาวิชาการธัญพืชเมืองหนาว ประจำปี 2534. 7 – 9 สิงหาคม 2534 ณ โรงแรมแม่สอดฮิลล์ จ. ตาก.

ไพบูลย์ พงษ์สกุล และ ทรรศนะ ลาภรวย. 2535. เอกสารคู่มือการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวบาร์เลย์. ครบวงจร งานข้าวไร่และธัญพืชเมืองหนาว กลุ่มข้าว กองส่งเสริมพืชไร่นา.

ไพบูลย์ พงษ์สกุล. 2540. การส่งเสริมการปลูกธัญพืช พืชเมืองหนาว การประชุมวิชาการธัญพืชเมืองหนาวแห่งชาติครั้งที่ 18 วันที่ 27 – 29 มกราคม 2540 ณ โรงแรมโฆษะ จ. ขอนแก่น.

รังสิต สุวรรณเขตนิคม. 2528 เอกสารคำบรรยายเรื่องการปลูกข้าวบาร์เลย์. วันที่ 14 – 22 บริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด จ. เชียงราย.

วรพงษ์ บุญมา. 2535. การทดสอบเทคนิคการผลิตข้าวบาร์เลย์เพื่อลดต้นทุนการผลิต. เอกสารประกอบการผลิต. เอกสารประกอบการสัมมนา การแก้ปัญหาการส่งเสริมการผลิตข้าวบาร์เลย์ 23 – 24 มิถุนายน 2535 จ. เชียงใหม่.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิฑูรย์ ขันธิกุล. 2528. เอกสารข้าวบาร์เลย์ . ภาควิชาพืชไร่ คณะผลิตกรรมการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ เชียงใหม่.

_____. 2534. เอกสารการปลูกข้าวบาร์เลย์. ภาควิชาพืชไร่ คณะผลิตกรรมการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ เชียงใหม่.

วินัย ชมภูแก้ว. 2535. เอกสารประกอบการบรรยายในการฝึกอบรมหลักสูตรข้าวบาร์เลย์. แก่เจ้าหน้าที่เกษตรตำบล วันที่ 4 – 7 กุมภาพันธ์ 2535 ณ โรงแรมเวียงอินท์ จ. เชียงราย.

ศรปราชญ์ ธไนศวรรยางกูร. 2530. เอกสารประกอบการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ. วางแผนงานวิจัยและพัฒนาธัญพืชเมืองหนาว 13 – 15 สิงหาคม 2530 ขอนแก่น.

ศักดา จงแก้ววัฒนา และ กนก ฤกษ์เกษม. 2534. เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการ. ธัญพืชเมืองหนาว 7 – 9 สิงหาคม 2534 ณ โรงแรมแม่สอดฮิลล์ จังหวัดตาก.

สาสิน สังขะรัตน์. 2528. เอกสารประกอบคำบรรยายเรื่องการปลูกข้าวบาร์เลย์. วันที่ 14 – 22 กันยายน ณ ไร่ บริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด จ. เชียงราย.

สุชาดา เวียรศิลป์. 2539. การคาดคะเนความงอกและการเจริญเติบโตของต้นอ่อน เมล็ดข้าวบาร์-เลย์ โดยใช้ ดัชนีความแข็งแรงเมล็ด. รายงานผลงานวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการวิจัยข้าวบาร์เลย์. คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อมูลโดยทั่วไปของหมู่ที่ 5 บ้านสร้อยพร้าว
ต. พระธาตุ อ. เชียงกลาง จ. น่าน

ประวัติหมู่บ้าน

ความเป็นมาของหมู่ที่ 5 บ้านสร้อยพร้าว ส่วนใหญ่ย้ายมาจากหมู่บ้านพร้าว ต. พระธาตุ อ. เชียงกลาง จ. น่าน และเกิดในหมู่บ้านสร้อยพร้าวเอง ภาษาของราษฎร หมู่ที่ 5 บ้านสร้อยพร้าว ที่ใช้สื่อภาษากัน ส่วนใหญ่จะใช้ภาษา "ลาวญวน"

ที่ตั้งและอาณาเขต

หมู่ที่ 5 บ้านสร้อยพร้าว เป็นหมู่บ้าน ทิศใต้ ของ ต. พระธาตุ อ. เชียงกลาง จ. น่าน มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 1,896 ไร่ และมีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับ	หมู่บ้านพร้าว	ต. พระธาตุ
ทิศใต้	ติดกับ	หมู่บ้านเจดีย์	ต. เชียงกลาง
ทิศตะวันออก	ติดกับ	หมู่บ้านเด่นธารา	ต. พระธาตุ
ทิศตะวันตก	ติดกับ	หมู่บ้านนาหนุน	ต. เชียงกลาง

การปกครอง

หมู่ที่ 5 บ้านสร้อยพร้าว ต. พระธาตุ อ. เชียงกลาง จ. น่าน มีทั้งหมด 115 หลังคาเรือน 121 ครอบครัว มีประชากร 456 คน เพศชาย 234 คน เพศหญิง 222 คน พื้นที่นา 587 ไร่ พื้นที่ไร่ 765 ไร่ พื้นที่ปลูกไม้ผล-ไม้ยืนต้น 76 ไร่ พื้นที่อยู่อาศัย 245 ไร่ ที่สาธารณะ 223 ไร่

สภาพภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่ของหมู่ที่ 5 บ้านสร้อยพร้าว เป็นพื้นที่ราบสูง เหมาะแก่การปลูกพืชไร่ พืชสวน พื้นที่ทำการเกษตรอาศัยน้ำเหมือง ทั้งหมู่บ้าน สามารถทำนาปี และปลูกพืชฤดูแล้งหลังการทำนาปีได้

การคมนาคมขนส่ง

การคมนาคมติดต่อภายในหมู่บ้าน ส่วนใหญ่เป็นถนนลูกรัง มีสภาพพอใช้ และมีถนนคอนกรีต สามารถติดต่อกับหมู่บ้านอื่นได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การประกอบอาชีพ

ในหมู่ที่ 5 บ้านสร้อยพร้าว พบว่าประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร เช่น การทำนา ปลูกข้าวบาร์เลย์ ปลูกผักกาดเขียวปลี ปลูกยาสูบ ปลูกถั่วเหลือง นอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงสัตว์เพื่อจำหน่ายเป็นรายได้ สัตว์ที่เลี้ยงได้แก่ ไก่ สุกร และอาชีพรองได้แก่ อาชีพรับจ้างทั่วไป

แรงงาน

ในภาคเกษตรกรรมแรงงานได้จากสมาชิกในครัวเรือนและมีการเอาแรง จากเพื่อนบ้านภายในหมู่บ้าน และญาติพี่น้อง ส่วนการจ้างแรงงานมีน้อย สำหรับนอกภาคเกษตรกรรม พบว่าผู้ที่ประกอบอาชีพรับจ้างส่วนใหญ่ จะรับจ้างเป็นกรรมกรก่อสร้างทั่วไป

การตลาด

การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรกรรม

ข้าว - ผลิตเพื่อบริโภค เหลือจากบริโภคจะจำหน่ายเล็กน้อย

ข้าวบาร์เลย์ - บริษัทบุญรอดบริวเวอร์รี จำกัด มารับซื้อโดยตรง

พืชผักต่างๆ เช่น ผักกาดเขียวปลี, ถั่วเหลือง – มีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อถึงในหมู่บ้าน

แหล่งเงินทุน

เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้เงินทุนตัวเองเป็นหลัก แต่บางส่วนก็ได้มาจากส่วนอื่นบ้าง เช่น

1. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธ.ก.ส.)
2. เอกชน ได้แก่ พ่อค้าคนกลางที่รับซื้อผลิตนั้นๆ
3. สินเชื่อจากกลุ่มงานสถาบันเกษตรกร
4. ญาติ พี่น้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้